

ROZKAZANIE (1615) *sb n*

rof-, ros- (1565), roz- (26), rofz- (16), rozf- (2).

o *jasne*; -kâ- (1361), -ka- (41); -kâ- : -ka- *MurzNT* (7:2), *KrowObr* (42:1), *Leop* (30:3), *BibRadz* (108:1), *Mącz* (17:2), *RejAp* (34:1), *RejPos* (159:3), *BielSpr* (2:2), *BudBib* (43:3), *CzechRozm* (86:4), *SkarŻyw* (51:4), *CzechEp* (57:2), *WerGość* (6:1), *SarnStat* (56:2), *PowodPr* (5:1), też -ka- *RejPs* (9); -an- (1389), -ân- (28); -an- : -ân- *MurzNT* (6:3), *KrowObr* (41:2), *BibRadz* (102:7), *BielKron* (111:4), *RejPos* (161:1), *RejPosWstaw* (3:1), *BudBib* (39:4), *BiałKaz* (2:1), *SkarŻyw* (52:3), *CzechEp* (57:2); -ân; *w e wahania*.

sg N rozkâzanié (124); -é (8), -e (2), -(e) (114); -é : -e *BiałKat* (1:2). ◇ *G rozkâzaniâ* (741) [*niektóre użycia bez składni zgody w sg: może G pl*]; -â (613), -a (11), -(a) (118); -â : -a *KrowObr* (31:1), *BibRadz* (37:1), *BielKron* (80:2), *Mącz* (3:1), *WujJudConf* (11:1), *BudBib* (17:2), *KarnNap* (4:1), *CzechEp* (26:1), *GostGosp* (3:1). ◇ *D rozkâzaniu* (88). ◇ *A rozkâzanié* (396); -é (24), -(e) (372). ◇ *I rozkâzaniém* (92), *rozkâzanim* (48); -ém *RejPs* (2), *ConPiotr*, *Diar* (2), *DiarDop*, *BibRadz* (5), *OrzRozm*, *BielKron* (2), *Mącz* (3), *RejAp* (3), *GórnDworz*, *RejPos* (11), *BielSpr*, *BudBib*, *ModrzBaz* (2), *ReszPrz*, *KochPieś*, *ArtKanc*, *GórnRozm*, *OrzJan*, *LatHar* (5), *SarnStat* (29); -im *LibMal* (8), *KromRozm III* (2), *GroicPorz*, *KrowObr*, *UstPraw*, *KuczbKat*, *MycPrz*, *CzechRozm* (7), *SkarJedn*, *StryjKron* (3); -ém : -im *ZapWar* (1:1), *LibLeg* (4:7), *LubPs* (3:1), *Leop* (2:1), *BiałKat* (1:1), *SkarŻyw* (1:6), *CzechEp* (2:2), *WujNT* (2:1), *SkarKaz* (1:2); ~-ém (27), -em (5), -(e)m (60); -ém *BiałKat*, *KochPieś*; -em *OrzJan*; -ém : -em *SarnStat* (25:4). ◇ *L rozkâzaniu* (50). ◇ *pl N rozkâzaniâ* (10). ◇ *G rozkâzań* (5) *BudBib* (3), *BudNT* (2), *rozkazaniâ* (3) [*cf też uwaga do G sg*] *Leop*, *WujJudConf*, *CzechRozm*. ◇ *D rozkâzaniâm* (1). ◇ *A rozkâzaniâ* (53); -â (50), -a (1), -(a) (2); -â : -a *CzechRozm* (9:1). ◇ *L rozkâzaniâch* (4); -âch (3) *CzechRozm*, *CzechEp*, *WujNT*, -ach (1) *Leop*.

Składnia przydawki dopełniającej równoznacznej z dopełnieniem sprawcy: rozkazanie od kogo (1).

Sł stp notuje, Cn: rosказanie, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVII w. s.v. rozkaz, rozkazać.

1. *Wydanie rozkazu [komu]* (1) : Zaflużyła panna Mariâ tę koronę którą má motz zupełną otrzymániâ/ nie tylko iako dzieweczka krola wieczného/ ale iako matka oblubienitza/ ij panij niebiełkięgo krolewstwa/ którą nietylko prawo má na vproffenijé/ iako ij ijni święci/ ale téz na rofkâzanię bogu/ iako matka synowi. *OpecŻyw* 189v.

2. *To, co się przekazuje komuś do wykonania a. przestrzegania; mandatum PolAnt, Vulg, Mącz, Modrz, JanStat, JanPrzyw, Cn; praeceptum Miech, Vulg, PolAnt, Modrz, JanStat, Cn; iussus Vulg, Mącz, Modrz, JanStat, Cn; imperium Vulg, Mącz, Modrz, Cn; edictum Mącz, Modrz, JanStat; sermo, verbum Vulg, PolAnt; dictum Vulg, Mącz; vox PolAnt, Modrz; iussum Mącz, Modrz; imperatum Modrz, Cn; iussio, nutus Vulg [w tym: czyje (1263) – G sb i pron (540), ai poss (477), pron poss (246)] (1565) :*

a. *Rozkaz, zwykle do określonego odbiorcy i do natychmiastowego lub jednorazowego wykonania* (646) : aczołkolwyek by czyâ pythanya, zandanya napomynanya, od Cef: od Bálfh od posła Vangierłkiego rołdnego od rofkazanya nałłęgo podkalo, na tho wymowky czyn obyczaynye a krothkyemy slowy, wrzez syâ długo nyewdavayancz, a movyancz yfz porvczenya thak szerokiego od nałf nyemałz. *LibLeg* 7/35; O Bar Dany są lysthy y przynyoslem ye thakowe yakyem myal w

rozkazanyv od Krolya yego M. *LibLeg* 7/100, 10/57, 11/10, 23, 184; *RejKup* b8; *DiarDop* 105; *Leop Ios* 11/15, 4.*Esdr* 8/23, *Dan* 3/22; *RejFig Cc4* [2 r.]; Tákże gdy was Pan wyflał z Kádefbárne/ ábyflcie flie ruflzyli polfiádác ziemię ktorą wam dał/ tedyflcie wy odporni byli rofkazaniu Páná bogá wálzego *BibRadz Deut* 9/23; A gdy iuż Abráám lyná miał ściác/ zawołał nań Pan Bog imieniem/ Abráámie niechay/ nie mnimay ábych ia żadał krwie lyná twego/ ále kufzac tobą abych obaczył vmyflł twoy/ á gdyżeś ták fltały w moim rofkazaniu izes lynowi iedynemu nie przepuścił dla mnie/ będę tobie dobrorzeczył *BielKron* 13; przeto trzebá áby byli potráceni á wygládzeni [Żydzi] twoim rofkazaniem/ áby to ná potym drugim nie weszło w obyczay. *BielKron* 114v, 222 [2 r.], 306; *Mącz* [176]a; Przeto ludzi tákowych rofkazanie/ trzebá sobie wiedzze ważyć. *GórnDworz* L5v; Krol/ y tedy/ y owedy/ okiem flwym dożrzc/ á być przy tym/ kiedy flie rofkazaniu iego exequutia dzieie powinien *GórnDworz* Gg8v, C2v, L5; (*marg*) Przecz flie rofkazał trędowátemu vkázác kápłanom (-) Obácze co thu ten błogofławiony Pan vczynić raczył: okazác to raczył w tym rofkazaniu flwoim/ iz to iest wola iego/ áby flie káždy záchował w tey powinności flwey/ á káždemu záchował takie práwo/ iákcie iemu należy *RejPos* 46v, 74v, 174, 189, 320; drudzy cie pilno będą námawiac ábyś z nimi pograł/ á nie będieszli chciał o pieniądze/ więc o rofkazanie. *RejZwierc* 25v, 96v; *BielSpr* 16; Ogień/ grad/ głod/ y śmierć/ wflzytko to iest dla pomflty fltworzono/ żeby [*lege*: zęby] zwierząt flrogich/ niedzwiadkowie/ y wężowie/ y miecz pomfltę flmiertelną okázuiący nád złošniki. Teć rzeczy kocháią flię w rofkazaniu iego/ á wflzędý flą pogotowiu ná ziemi kędy iest potrzebá/ á nie zámieflzkáią tego/ áby nie miály zaráz vczynić tego, co im rofkazą. *BudBib Eccli* 39/35; To też rozumowi rzecz przeciwna/ żeby flługá w rofkazaniu páná flwego miał brákowác/ iedno przyimuiąc/ á drugie odrzucáiąc. *CzechRozm* 100; *ModrzBaz* 23, 100v, 114v; *SkarŻyw* 30, 125, 165 *marg*, 402, 532; Tom ia piśał ná fliofltry flwéy miłéy żadánié/ Które vmnie ták waźné/ iáko rofkazanie. *KochDz* 109; Wflpomnimyż też flobie o Lotowey żenie/ ktora zá nic miála Pánflkie rofkazanie/ bowiem oná gdy z Sodomy wychodziła/ iz flię obeźrzála, w flłup flię obrociła. *ArtKanc* L; *Paprup* F; *ActReg* 117; Poflłużeńfltwo ma bydź/ ktore Pan ma mieć po káżdym flłudze záváždy: á flługá nic nie ma czynić áni Kmiotek nád wolą iego chcąc: á co Pan rofkaze/ iuż z tym drugiego rofkazania nie czekác/ ále zaráz vczynić *GostGosp* 148, 28, 108; *Phil* E4; *LatHar* +++2; *WujNT* 1.*Cor* 7/6, 1.*Tim* 1/18; *SarnStat* 775; *GostCast* 73.

rozkazanie czego (1): Abowiem y Chriflus ma pod flobą Anioły/ ktorým przyflcia y odeflčia dawa rofkazanie. *CzechEp* 243.

rozkazanie okolo czego (2): abifmi wyedziely yako sye kto spoddanich naschich na granyczi zachowiwa to yeft yako y przimyerza ktore í Czeflarzem Thvr. mami y rofkazania naschego okolo niewiyezdzenia zgranycz swowolnego strzeze *LibLeg* 11/81; *CzechRozm* 238.

rozkazanie do kogo (4): *MetrKor* 46/47; *LibLeg* 11/9v; *BibRadz Ex* 6/13; A ci co odprowadzali Páwflá/ záváedli go áż do Athen: á wziáwflzy rofkazanie od niego do Syle y Tymotheuflzá/ żeby conarychley przyflzli do niego/ odeflzi. *WujNT Act* 17/15; [*Leop* 1575 *Ex* 6/13 (*Linde*)].

rozkazanie komu przez co (1): daye tho przez lyflth moy v.k.m. znacz o rofkazaniv Czeflarflkim mnie flłudze swemv przez lyflth swoy ktori my przinyefiiono od Czeflarza yego m. *LibLeg* 11/18.

rozkazanie ku komu (4): Pamiecz Pyotrowy Livbomirskiemv rofkazania Krola Iego M. kv Krowey Wengerskiej *LibLeg* 10/113v, 11/76, 78v, 165v.

rozkazanie na co (1): Zábijác by [wierni] mogli/ gdyby ná to miánowite y ófobne rofkazánie Boże mieli. *CzechRozm* 239.

rozkazanie o kim, o czym (7): A k temu iż o tym rofkazania żadnego nie mieli od szlachty, odłożyli to na sejmy powiatowe przyszłe do ich rozmowy. *Diar* 30; *BibRadz Ex* 6/13; *CzechRozm* 238; *ModrzBaz* 80v, 98v; *CzechEp* 249; Pozdrawia was Aryštárchus ktory iest ze mną w poimaniu/ y Márek brátanek Bárnábálfow (o którym wzięliście rofkazanie. Iesliby przyzedł do was przimićie go) *WujNT Col* 4/10.

rozkazanie w czym [= dotyczące czego] (2): Aczkolwiek nyemam zadnego rofkazanya wthey rzeczi od Krolya yego mczi a wíchakośch yako ślvdze przistoy my rzeczi pana mego Kro. yego mczi prześtrzegacz *LibLeg* 11/174v; *CzechRozm* 231v.

Ze zdaniem przydawkowym referującym treść rozkazu [w tym: aby, żeby (20), jakoby (1), że (1)] (22): *MetrKor* 46/47; przodkiem opowiadayacz rofkazanie v k m. yakobyfmi wtich rofnyczach miely pośtepowacz przyazliwie miedzi v.k.m. czyą a Czeffarzem yego M. yako spryaczeliem v.k.m. *LibLeg* 11/75v, 11/76, 171v; Wfechmogaczy miły Pánie Ták beło tve rofkazanie Aby przet twoy śaud [!] śtraśliwy Był pazwan [!] śnich każdy ziwj. *RejKup* y7v; *MurzNT Ioann* 11/57; *BielKron* 214, 218v, 443; *SarnUzn* D7v; *GórnDworz* Sv; Pomni też ná rofkazanie oycá śwego żeć pod śtrácenim dob[r]orzeczeńśtwá przykazał tobie áby pocześność moię chował *HistRzym* 31; *BudBib 2.Mach* 4/23; Widźimi śie iż tám nie iest ták zgoła prośte rofkazanie/ żeby śobie kordy kupili *CzechRozm* 236, 238v; *SkarŻyw* 349; *CzechEp* 249; *ReszList* 174; Miał Ciekliński to rofkazanie abysię vsilnie vpominał. *ActReg* 129; *WujNT* 440, *Act* 17/15, 1.*Tim* 1 arg.

Z przytoczeniem [w tym przytoczenie poprzedzone słowami: tymi słowy (1)] (4): Mam ielźcze drugie rofkazanie od krolá páná śwego/ co śie thycze Gdańśká/ y Elbingá/ thy miáśta śą wśafne Krolá Polśkiego/ á wźdy ie tu ná Syem Cefárśki pozywáią/ przeto Krol prośi/ áby to ná potym niebywáło/ gdyż nikt inny ná nie práwá y mocy niema/ iedno Krol pan moy *BielKron* 231v; *WujNT Ioann* 11/57, *Col* 4/10; Bo Iupiter ná prośbę vprzymą Iunony/ Co śie o to spilnościá śtáráś/ śwey żony. Pośłał Merkuryuśzá/ by Eneaśowi/ Powiedział rofkazanie iego tymi śłowu. Nie to miáśto/ Bogowie/ tobie obiecáli/ Enea/ áni ten brzeg/ á ták rofkazáli. Abyś wśiadał wokręty [...] *PudłDydo* A4.

W połączeniach szeregowych (15): *Ia nie przytomny ciátem* [1.*Cor* 5/3.) Tu Páweł ś. vżywa śwey wśafney wśadzey Apośtolśkiej/ w zwięzowaniu wśzetećniká tego/ ząklináiąc go przez liśt/ y przez mándať ábo rofkazanie/ chociaż w niebytności. *WujNT* 588. *Cf Wyrażenia przyimkowe.*

W przeciwstawieniu: »rozkazanie ... sprzeciwienie« (1): Wiktor piśał do Azyanow y Biśkupow onych/ áby śię wtym święćie z innemi zgadzáli: rofkázuiąc im to/ [...] y grozieł im wyklęćim y odćięćim od kościoła: Co y vczyńił/ gdy pośłufzni być niechćieli. [...] A iż nie tylko vrzędowne/ ále y práwe á święte było to S. Wiktorá rofkazanie/ á nie ślufzne Polikrátá y innych Azyáńśkich Biśkupow zprzećiwienie. *SkarJedn* 125.

Frazy: »tak jako było rozkazanie« (1): Tám był on kościoł iego od Sálomoná dziwnym á nie ludzkiego wymyśłu kośztem zbudowány y ochędożony/ ták iáko byśa wola y rofkazanie iego. *RejPos* 195v.

»rozgłosiło się rozkazanie« (1): Gdy lie iuż tedy rozgłosiło Krolewskie rozkazanie [*Cumque percrebuisset regis imperium*]/ á podług mándathu iego/ wiele pięknych pánień przywodziło do miáftá Sufán [...]: tedy [...] *Leop Esth* 2/8.

»[od kogo] rozkazanie wyszło« (1): a od moyego wielkyego ymyenya rozkazanye donyego wiflo. abi do zadnich ftron poslow nyeodprawyal. any possilal. any zynich ftron pollow przyymowal. *MetrKor* 46/47.

Zwroty: »na (wsztykie a. wszelakie a. każde) rozkazanie gotowym (a. gotowy), w pogotowiu być« [*szyk zmienny*] (3;2): MOy łáfkáwy pánie Stádnicki/ ácz ia ná rozkazanie wálfzey Miłófcí fłuźebnikiem ieftem záwfsze gotowym/ ále ná tę rozmowę s Kłyędzem Sárnickim iáchác niemoęę. *OrzList* f4; *BielKron* 306v; *KwiatKsiąż* Hv; Przetoż mátká [...] każe fługom być pogotowiu ná wfzelákie rozkazanie iego. *WujNT* 310, 170.

»chodzić na rozkazanie [czyje]« = *być posłusznym* (1): á kto ze wfzech sług twoich/ iáko Dawid wierny y zięć krolewki/ ktory chodzi ná rozkazanie twoie [*qui pergit ad obedientiam tuam*]/ y vcźciwy (ieft) w domu twoim. *BudBib* 1. *Reg* 22/14.

»rozkazanie (u)czynić; czynienie rozkazania« = *capessere iussa, imperata facere* *Modrz* [*szyk zmienny*] (9;1): Poniewálf ták wierzą y ták twierdzą: że Bog óciec/ to ieft pierwfza ófobá w Boftwie/ mowił y rozkázował: á fyn záś/ to ieft wtora ófobá/ rozkazanie czynił: duch lepak/ to ieft trzecia ófobá/ ogrzewał ono vcźynienie/ y obżywiał. *CzechRozm* 15, 16 [2 r.]; Bo niemoże to być/ áby ochotnie Hetmáńskie rozkazanie czynić mieli/ ábo też vmieiętnie powinności rycerfkiey dofyć czynili/ ktorzi fię w tem niecwicyli. *ModrzBaz* 110, 105; *SkarŻyw* 318; Potym Olech głodem vcīśniony vprośił od nich pokoy/ ofiárując fię przez Krzyża pocáłowanie/ y pod przylięgá rozkazanie ich vcźynić/ czego żadnym fpořobem niefpełnił *StryjKron* 195; *CzechEp* 181, 243; y opowieda ich odrzucenie/ á nawrocenie Pogánow/ przez przypowieść o dwu fyniech/ z ktorzych ieden obiecał vcźynić/ á drugi vcźynił oycowfskie rozkazanie. *WujNT* 38.

»da(wa)ć rozkazanie; dane rozkazanie« = *dare mandatum* *Vulg*, *PolAnt*; *praecipere* *PolAnt*; *mandatum datum* *Modrz* [*szyk zmienny*] (6;2): *MurzNT Ioann* 11/57; Mowił potym Pan do Moizéfzá y do Aaroná/ dájąc iem to rozkazanie do Izráelczykow/ y do Fáraóná Krolá Egiptfskiego/ o wywiedźzeniu Izráelitow z źiemie Egiptfskiey. *BibRadz Ex* 6/13; Trzeciego roku potym/ wypráwił Iázon Menelaufa Symonowego [...]/ dawfszy mu tákíe rozkazanie/ áby krolá vpomniał o rzeczách potrzebnych. *BudBib* 2. *Mach* 4/23; Mnimam iże żaden [*sługa taki się nie znalazł*]/ chybá żeby był fzalon/ ábo żeby rozkazanie páńfkie iáfnemi słowy dáne/ potwarzą y złościá wywroćć chćiał. *ModrzBaz* 98v; Y ták im [*Jakub*] błogofłáwiąc/ y onych náuczájąc y rozkazanie dájąc/ áby żyli w boiázni Bożey/ á czekali obiecánego Krolá znarodu fwego/ włożył nogi ná łózfko y vmárł *SkarŻyw* 349; *CzechEp* 243, 249; *WujNT* 1. *Tim* 1 arg; [*Leop* 1575 *Ex* 6/13 (*Linde*)].

»rozkazania málo dbáć (a. nie dbáć); na rozkazanie málo dbáć (a. nie dbáć), niedbały« [*szyk zmienny*] (4;2:1): *RejKup* b8; Láthá 1526. Gdańfzczánie nowe rzeczy fthroili/ wiáre y práwá fobie infze wymyśláli/ ná Bifkupie vpominánie ná ten czás Drzewickiego nic nie dbájąc/ tákíeż ná krolewfskie rozkazanie. *BielKron* 419v, 223, 392v, 443v; Záś żołnierz/ áczkolwiek wilem rzeczy

złtawa fię krnąbrny/ y ná rofkazanie niedbály [*iussorum negligens*]/ wżákże niemniey/ gdy go niekarzą *ModrzBaz* 114v; *StryjKron* 652.

»rozkazaniu dosyc (u)czynić, czynienie dosyc; rozkazaniu dosyc się stało« = *exequi a. persequi imperium Mącz; imperata exequi a. facere, iussa capessere Modrz* [szyk zmienny] (16:1;1): gdi czo poddanem łwem rofkaze thedi wżithczy voly yego y rofkazanyv czynycz dołlicz mvłcha. *LibLeg* 11/174v, 11/75, 78; (*did*) Połel czyny dofyc Rołkazaniu pańskimu [!]/ ydzie na łwiat. (-) Włzechmogacz[y] miły panie Gdiż ielt to tve rołkazanie. Ia iuż idę *RejKup* b8; ábowiem [*Saul*] odwrócił łie odemnie/ á nie vczynił dofyc rołkazaniu memu *BibRadz* 1.Reg 15/11; *BielKron* 200; *Mącz* 280c, 386a; A wżákże áby łie rołkazaniu w.m. dofyc słałto/ powiem co mi łie widzi y o tych drugich ięzykach. *GórnDworz* F4, K6, Z4; Iáko zásię leniwi/ nieumieiętni/ nieułałwicźni á płochey myśli ludźie/ ktorych żadna cześć do sławy niepobudza/ niemogą być ochotni/ áni pożyteczni/ áni tak pilni do czynienia dofyc rołkazaniu. *ModrzBaz* 116, 49v, 96; *SkarŻyw* 20; *KochFr* 111; *KochWz* 136; *ActReg* 180.

»lekce sobie ważyć rozkazanie« (1): Ale przedfię niemáłz co chwalić/ bo to w obyczay wchodzi/ lekce łobie ważyć rołkazanie przełozonych łwoich *GórnDworz* L4.

»mieć rozkazanie« [*w tym: od kogo* (12)] = *mandatum accipere Modrz* [szyk zmienny] (17): Bo tho nam łzam voyewoda Valáky oznaymył ysz tho ma rołkazanye od Cefzarza yego M. *LibLeg* 7/8v 11/165v, 171v, 174v; *SeklWyzn* a4v; *Diar* 30; A gdy przyłzedł/ rzekłá mu [*królowa łtudze*]/ widzylaś mię nágá? Rzekł/ mułiałem widzycę gđym rołkazanie miał. *BielKron* 100v, 218v, 231v, 443; *CzechRozm* 231v, 238v, 239, 239v; A kiedyby kto był/ co by tak rołkazał łtudze łwemu: Spráwiwłzy tę rzecź [...]/ nátychmiałł fię do mnie wroć. Ktoryż łługá tak ielt łprofný/ żeby to słowo/ nátychmiałł/ tak wykłádał/ gdy od páná nowe rołkazanie o wroceniu będe miał? *ModrzBaz* 98v; *ReszList* 174; *ActReg* 129.

»od rozkazania odstąpić (a. odstępować)« [szyk zmienny] (2): Gdyby mnie pan moy poruczył iáká łpráwę/ y powiedział wżytek łpołob/ y kłthał/ iákobych w tym połtepic miał: á ia będać w tym punkcie/ widziałbych/ iż mogę pánu lepiej połłuzyc/ gdziebym nieco od iego rołkazania odłthápił: mamli ia przedfię tak czynić iáko pán rołkazał [...]: czyli vczynić tak iáko mi łie lepiej widzi *GórnDworz* L3v, L4v.

»rozkazaniu poddać się« (1): IEzu/ ktorý rołkazaniu pokorney mátki twey/ poddać fię dobrowolnie raczył. Bądź nam etc. *LatHar* 549.

»poskakiwać na każde rozkazanie« = *być na każde zawołanie, gorliwie komuś łluzyc* (1): niedałem przyczyny włm y owszem szanowałem łaski włm wiernie azyczliwie dołługowałem się łaski włm. Poskakiwałem nakozde roskazanie włm y na toż mi to wychodzą me wierne połługi. *ActReg* 173.

»(o)powiedać (a. powiedzieć), oznajmić rozkazanie; powiedzenie rozkazania« (3:1;1): Prothkyem [!] gdy przyedyelł na dwor Cefzarza Thvreczłkiego bandzyelł zandal łlyłzenya kv powiedzenyv połzefłthwa y rołkazanya náłłego, kthore od náłł Czełzarzowy yego miłółczy ponyelłzyesz *LibLeg* 7/31, 11/75v, 76; Połłel iuż powieda Byłkupowy Rołkázanie paufkye [!]. *RejKup* c4v; *PudłDydo* A4.

»rozkazaniu się przeciwiać (a. sprzeciwić)« [szyk zmienny] (2): Mowiłem wam á nie vsłucháliście mię/ ále przeciuiáiąc [!] fie rozkazániu Páńkiemu [*adversantes imperio Domini*]/ á bućac fie pychą/ welliście ná gorę. *Leop Deut* 1/43; *RejAp* 196v.

»przestąpić (a. przestępować) rozkazanie; rozkazania przestępstwo« = *mandatum a. verbum praeterire Vulg; transgredi sermonem PolAnt* [szyk zmienny] (4;1): á nie przełthępuią rozkazánia krolewskiego/ ieliż zwycięłtwo wezmą/ tedy y łupy y włzytki ine rzeczy kthorych dołtáli/ krolowi odnołżą. *BibRadz* 3.*Esdr* 4/5; *RejZwierc* 64v; *BudBib* 1.*Reg* 15/24; Zapowiedzi á rozkazánia przełthępmłtwo karác [włodarz ma] *GostGosp* 8; Lecz on odpowiedziawłzy rzekł oycu łwemu: Otoć ták wiele lat służyć/ y nigdym nie przełtąpił rozkazánia twego *WujNT Luc* 15/29.

»rozkazanie przyjmować« [szyk zmienny] (2): Ale [panowie litewscy i ruscy] nie śmieli ná zamek do rády krolewskiej idż boiác fie krolá z ofkárzenia Michála Głińkiego/ kthory krolowi w vcho częłthokroć łzeptáł ná nie powiádáiąc/ iż fie krolowi w káżdey rzeczy przeciwiłi/ á iego rozkazánia nie przyimowáli. *BielKron* 401v; *RejPos* 39.

»z rozkazaniem przykazać« (1): Kthore [*testament i obietnice*] był połtánowił z Abráámem z Izáakiem potwierdzáiąc go y przyłięgá łwoiá á łnadz y zrozkazánie łákobowi przykázał dućac łobie/ iż on miał dáć połieć iem ziemię *RejPs* 154.

»(nie) (u)słuchać rozkazania; posłuszeństwo czynić rozkazaniu; (być) (nie)posłuszny(m) (a. posłuszen) (każdemu) rozkazaniu, rozkazania, na rozkazanie; posłuszeństwo rozkazania« = *imperium oboedire, audire mandatum Vulg; obtemperare a. parere voci PolAnt; parere dicto, obtemperare imperio Mącz; imperia recusans, mandato obtemperare, obsecundare voci Modrz; praeceptis parere JanStat* [szyk zmienny] (10;1;10;8;2;2): *LibLeg* 10/61; *MurzHist* E4v; kto by kolwyek z pychu rozkazánya kápláńkyego słuchác nyechýał/ iż tákowy myáł być zábit *KromRozm II* łv; Ty będziefz nád domem moim/ ná tve rolkázanie lud włzyłthek połłuffen będzie *Leop Gen* 41/40, *Iudic* 20/13; Przeczżeś nie był połłuffnym rolkazániu Páńkiemu? á vdałeś fie zá łupy/ y dopułciłeś fie they złoći przed Pánem? *BibRadz* 1.*Reg* 15/19; Y mnimalz áby fie ták kochał Pan w palonych y w inych ofiárách/ iáko w połłuffzeńtwie rolkazánia iego/ Otho lepiej ielt być połłuffnem niż ofiárowác *BibRadz* 1.*Reg* 15/22, 15/20, 22/14, I 356b *marg*, 3.*Esdr* 4/11; *BielKron* 46v; *Mącz* 277d, 443b; Co tho ielt zá Pan/ ábym miał słuchác rolkazánia iego/ iżebych miał pułcić Izráelá *SarnUzn* D7v; ábowiem iegli by pan był łurowy/ á łwey myłli: nigdy inaczeý nie rádżę/ iedno słuchác do namnieýłżego punktu iego rolkazánia *GórnDworz* L5, C3v, L4, Kk8v; *KuczbKat* 310; *BudBib* 1.*Mach* 14/43; *CzechRozm* 238v; Boby tá zgodá Rzeczypołłolitey á iákoby włożenie niedługo trwało/ kiedyby poddáni powinności łwey dołyc nieczynili/ á woli y rolkazánia Przełożonych połłuffzni niebyli. *ModrzBaz* 49v, 80v, 118v; A iłż rády tego S. Brunoná ták słuchał/ iáko rolkazania włáfnego łwego przełożonego: czynił włzytko co on kazał. *SkarŻyw* 291, 165; *StryjKron* 155; *WerGośc* 266; Dla pobożności łwiętey y połłuffzeństwá rolkazánia Bożego Noe z łynámi łwemi w korabiu był záchowány. *KołakSzczęł* C3, C3; *SarnStat* 447; *SkarKazSej* 660a.

»służyć, służka na (każde) rozkazanie« (3;1): *RejPs* 152; Okaż to dziś żeś ty Bog/ Izráelłki Pánie/ Ia też ieden służká twoy ná tve rolkazanie. *HistHel* C2; *CzechEp* 181; themułż Krolowi Wołołki Hołpodar choragiew podnogi kladł/ Hold dawał y łluzel na kazde rozkazanie *Paprup* C2v.

»rozkazanie sprawić« (2): *LibLeg* 11/9v; *Digerere mandata alicuius per translationem*, Roskázanie czyje spráwić. *Mącz* 145b.

»wedle rozkazania się sprawować« [szyk zmienny] (2): a znałchey stroni tak wiele lyvdv niebilo bo sye ony kv temv niebrały yeno łfy chcieli sprawowacz wedlie rozkazania naschego. *LibLeg* 11/85v, 11/75.

»na rozkazanie stanąć (a. stać)« [szyk zmienny] (3): *LibLeg* 11/81v; *GroicPorz* q2; Y kazáli przed fię ftánąć Zuzánnie cnotliwey/ Chcąc potwirdzić kłamftwá fwego/ iáko prawdy żywey. Stánęła ná roskázanie páni krom wśzey winy *KochZuz* A4.

»rozkazania strzec (a. przystrzegać)« = *os observare PolAnt* [szyk zmienny] (6): a ktorim poddanim krolewłkim łchkodabi sye stala wbidlie wkoniach y wynfych rzeczach ktokolwiek swe v kogo naydzie, a przewidzieli ze tho yełth yego abi tho wfchitko bilo wroczono a przikazvyem vam abifczie thego roskazania mego strzegly. *LibLeg* 10/60, 11/81; *BielKron* 51v, 453v; *Audiens dicto*, Roskázania łtrédz [!] á vczińić wedle niego. *Mącz* 19d; *Moiá rzecz roskázania krolewłkiego przyłtrzegác/ tákze y przyłięgi Bożey. BudBib Eccle* 8/2.

»ubliżać [= przestępować] rozkazanie« (1): *Demutare imperium alicuius*, Vbliżać wołá á roskázanie czyje. *Mącz* 239b.

»wydać rozkazanie« (1): A Arcykápłani y Pháryzeufzowie wydáli byli roskázanie [*Dederant ... mandatum*]; iefliby fię kto dowiedział gdzieby [*Jezus*] był/ żeby oznaymił/ áby go poimáli. *WujNT Ioann* 11/57.

»rozkazanie(-a) wykonywać« = *iussa a. imperata exequi Modrz* [szyk zmienny] (7): *CzechRozm* 16; Bo proznoby Krolowie co ftánowili/ proznoby Sędziowie łądźili/ iefliby onych niebyłto ktorziby tákie roskázania wykonywáli. *ModrzBaz* 31, 31, 40, 96; Krol á namiestnik krolewłki władzą trzymáiąc/ nie czynią dwu plebanow áni dwu krolow/ ále iednego w vrzędzie y páńftwie/ ácz dwa łá w ofobie. Ieden obecny á drugi dáleki: ieden roskázuie/ á drugi teź roskázanie wykonywá. *SkarJedn* 57; *CzechEp* 277.

»wykroczyć z rozkazania« (1): Iákoź wprowadzie rzecz iefłth bárzo niebefpieczna/ wykroczyć z roskázania páńłkiego/ bo w tym człowiek pokázuie/ iż więcey vfa łwey głowie/ niż onego rozumowi/ kogo łłufznie łłuchác miał. *GórnDworz* L4.

»rozkazanie (wy)pełnić, wypełniający; wypełnienie rozkazania« = *praecepta complere Vulg; statuere verbum PolAnt; capessere iussa Mącz; imperata explere Modrz* [szyk zmienny] (7;1;1): *LibLeg* 11/88; A gdy pošyłał Iozue z Ierycho męże przeciwko Hay/ [...] rzekł im: Idźcie wyłzpieguyćieź ziemię. Oni pełniąc roskázanie wyłzpiegowáli Hay. *Leop Ios* 7/3; *BibRadz* 1.Reg 15/13; *Mącz* 35c; *GórnDworz* Aa2, Kk8v; *ModrzBaz* 116; *SkarŻyw* 244; ktory będąc z młodu wychowány/ w łzkole Platonowej/ nápił fię był tey opiniey/ o dwu Bogu: o iednym naywyłszym roskázuiącym: á o drugim roskázanie iego wypełniájącym *NiemObr* 125.

»wzgardzić rozkazanie; gardzić rozkazaniem« [szyk zmienny] (3;2): *BibRadz Deut* 1/43; Kazał potym przyść krolowej łwoiey. Ktora wzgárdziwłzy roskázanie iego/ zábáwiwłzy fie inemi biełfiádami/ nie łzła do niego. *RejPos* 43; *RejZwierc* 201; pošłał do niego/ áby roskázaniem Cefarfłkim niegárdził/ á Bogom ofiárę czynił. *SkarŻyw* 179, 429.

»wziąć, brać rozkazanie« [w tym: od kogo (3)] = *accipere mandatum a. praeceptum Vulg* (4:1): gdy wśliznął że Archelais króluie w ziemi Zydowskiéi miało Heróda oica swego/ bał się tam idź/ ale wełnie od Boga rofkázanie wziąwłszy pozedł w ftrony Galileiéi *MurzNT Matth 2/22; CzechEp 244*; A gdy im wiele ran zádáli/ wrzúcił ie do więzienia: rofkázuiąc ftróžowi aby ich pilnie ftrzegł. Ktory wziąwłszy takowe rofkázanie/ wládził ie do wnétrznego táráfu *WujNT Act 16/24, 17/15, Col 4/10*.

»zachować rozkazanie« (1): Iozef záchował wćiężkości swey rofkázanie Bośkie. *SkarŻyw A4v*.

»zachow(yw)ać się wedle (a. według) rozkazania« (4): Pogranycznim starořtam Krol yego m zawzdj rofkazvye [...] abi na granyczach Zlodzieystwa bronyly a řprawiedlywoszcz czynily. y ma za tho krol yego m. yz fye zachowayą wedlie roskazania krola yego M. *LibLeg 11/50*; Ynsche rzeczi tedj thi Podlodowłkj bedziesz myał wpamięczy abisczie sye wnych zachowaly wedlye navky, woley, rofkazania naschego *LibLeg 11/82v, 10/69; BielKron 206*.

»zgwałcić rozkazanie« (1): řłuchay á řłuchay pilnie/ o iákim tám pořłufzeńřtwie Prorok s. powiedał nędznemu krolowi Saulowi onemu/ ktory fie był takéż śmiał ważyć zgwałcić rofkázanie Pána swego/ á czynił wymyřlne ofiary iemu/ wedle woley swoiey. *RejPos 246v*.

Wyrażenia: »osobne (a. osobliwe) rozkazanie« [*szyk 3:2*] (5): Iáko y Saul/ máiac miánowite y ofobne rofkázanie/ aby Amálekity dořczátku z bydłem wyglądził/ dobrze to czynił. *CzechRozm 238v, 239, 239v.Cf* »bez rozkazania«, »z rozkazania«.

»polecone rozkazanie« (1): *Mandata et Commissa imperia*, Przikazáne/ y polecone roskazania. *Mqcz 206c*.

»przykazane rozkazanie« (1): *Mqcz 206c cf wyżej*.

»pilny (a. pilen być) rozkazania« (3): *Obediens, Posłufzny. Obediens dicto, Pilny roskazania. Mqcz 256b; RejPos 122v*; stych [*drabów albo strzelców w naszym wojsku*] káždy miał mieyřce swoie y wrząd gdzie miał řtać/ iáko miał poczynać/ pilen być rofkázania řtárfzego. *BielSpr 11*.

»srogie rozkazanie« (1): Cefarz rzekł wřzytko vczynić pod řłufzną vmową/ ále przetřię ciągnął ku Páryżowi/ gdzie iuż z Luteciey co zacnieyřzy lud vćiekł/ niedbáiąc frogiego rofkázania Krolewłkiego *BielKron 223*.

Szeregi: »rozkazanie i dekret« (1): Ktemu po wřzytkich kráinách y ná wřzelkim mieyřcu gdzie rofkázanie y dekret Krolewłki [*verbum regis et lex*] przyřzedł/ była wielka žáloř miedzy řydy *BibRadz Esth 4/3*.

»list(y) i rozkazanie« (2): Przeto dał krol řygnet fwoy Márdocheowi/ rofkázuiąc aby listy piřał do wřzytkich kráin/ gdyeykolwiek Amán rofkazał řydy tráćić/ aby ty listy y rofkázanie iego były w niwecz obrocony/ á řydy w zdrowiu y w wolnořci záchowáli. *BielKron 115v. Cf* »według rozkazania«. [*Ponadto w połączniu szeregowym 1 r.*]

»polecenie i rozkazanie« (1): Alem iefzcze nataki řąd niebył gotow/ a dlatego m ich nieřądził/ iefzczem [!] tefz od pana boga poleczenia y rofkazania niemam. *SeklWyzn a4v. [Ponadto w połączniu szeregowym 1 r.]*

»rozkazanie i (a) poselstwo« [*szyk 1:1*] (2): Tak yako v.K.m. raczil my rofkazak [!] przez řyřti v.K.m. abich tho rofkazanie a posselřtwo do voyewodj volořkyego wedle navky v.K.m. sprawyl *LibLeg 11/9v, 7/31*.

»rozkazanie i posługi« [szyk 1:1] (2): Iáko ci ludzie fklónni y gotowi byli ná wšytkie poŝlugi y rofkazánie Celárŝkie: ále o poŝłudze y oddániu powinnoŝci Bogu málo ábo nic nie myŝlili. *WujNT* 170; Tátárzyn przyrodzony nieprzyiáciel nád wámi co godžiná ŝtoi: ná Tureckie rofkazánie y poŝlugi do zguby wáŝzey czekájac. *SkarKazSej* 660a.

»rozkazanie a (i) posłuszeństwo« [szyk 1:1] (2): Y iáko potym Saul wzyáł zapláte ŝwoieŝ/ iŝ ŝobie więcey waŝył wymyŝł ŝwiátá tego niŝli poŝłuŝeńŝtwo á rofkazánie Páná Bogá ŝwoiego *RejPos* 189. *Cf* »z rozkazania«.

»(albo) rozkazanie albo (a, i) pozwolenie (a. dozwolenie, a. zezwolenie)« [szyk 2:2] (4): iákoby cię Aniołowie ŝtroŝowie twoi [...] mieli dopuŝcić obraŝić/ zabić/ [...] ieŝliŝby iuŝ w tym rofkazánia y pozwolenia Boŝego nie mieli. *CzechRozm* 231v. *Cf* »z rozkazania«, »za rozkazani(e)m«. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4~r.*]

»słowo i rozkazanie« (1): Ty [*Józefie*] bęđžiefz nád domem moim/ twemu ŝłowu y rofkazániu lud wŝyŝtek poŝłuŝny bęđžie *SkarKazSej* 660a.

»sprawa i (a) rozkazanie« (2): Błogoŝłáwiony Pan ktoremu nigdy nic táyno nie było/ gdyŝ to byłá ŝpráwá y rofkazánie [o budowaniu ŝwiátyni przez *Salomona*] iego łámego: wiedzac teŝ ono z dáwna przeŝrzenie s táiemnic Boŝtwá ŝwego/ czo ŝie ŝthác miáło od koŝciołá onego *RejPos* 259. *Cf* »według rozkazania«.

»wezwanie albo rozkazanie« (1): Ale niemáią zbytnie o co vciáŝác/ poniewaŝ iednák káŝdy wedle Práwá wŝelkiego/ powinien do Sęđžiego ná iedno wezwánie álbo rofkazánie ŝtánác. *GroicPorz* q2.

»wola i (a, ani) rozkazanie« = *vox et voluntas* *Modrz* [szyk 24:5] (29): On mv odpowiedz dal nyebarŝo przyemná y przyaczyelŝká, a kthora barŝo ŝziá nyeŝgadza sthem rofkazanyem y volyá V.C.M. kthorá poŝel V.C.M. powyedzyal *LibLeg* 7/34; y ma za to Krol yegom. ysch ŝye ŝtaroŝtowie y poddany yegoM. tak yako yeŝth Kroliá yegoM. rofkazanie y wolia zachowvya *LibLeg* 10/64v, 10/93, 11/32v, 76, 174v; *Mącz* 239b; iáko ieden vcŝciwy cŝłowiek/ przyŝedŝy do zacnego Káŝztellaná/ ktory ŝe nie był thák bácŝny/ ŝeby ŝam ŝiedzac/ onemu theŝ ŝiedzieć kazał/ poŝtawŝy troche rzekł/ gdyŝ to ieŝt wola/ á rofkazánie w.m. ábych ŝiedział/ tedy ia ŝiedę/ y ŝiadł. *GórnDworz* Sv, K6, Hh7v; *RejPos* 39, 122v, 195v; *ModrzBaz* 49v; *Skarŝyw* 318; *Koŝlakŝzczęŝl* C3. *Cf* *Wyraŝenia przyimkowe*. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 9 r.*]

»rozkazanie i (abo) wyrok« = *verbum et lex* *PolAnt* (2): *BudBibEsth* 4/3; Lecz napřednieyŝa ich [*przełóŝonych nád miastami*] powinnoŝć ieŝt/ [...] rofkazánia ábo wyroki [*iussa*] Krolewŝkie y Sęđžioŝ wykonywác. *ModrzBaz* 31.

»rozkazanie ani zakazanie« (1): podle moiey nalieypŝchei wiadomŝczi nyeboyancz sye zadnego rofkazánya, any zakazánya pana ŝwego bądá ŝprawiedlywie powiedal, czo wyem gdy mye bandá Panowie Comiŝŝarze pitacz *MetrKor* 61/35.

Wyraŝenia przyimkowe: »bez rozkazania« (4):

~ *W połączeniach szeregowych* (2): *MetrKor* 46/65v; á drudzy záŝ czeŝŝciá od nieprzyiácielá/ czeŝŝciá od ŝoŝniérzá náŝžego *pruiatim* bez rofkazánia/ pozwolenia/ y złęcenia Hetmáńŝkiego ŝá z máiętnoŝci złupieni/ y vŝzkodzeni *SarnStat* 1226.

Wyrażenie: »bez osobnego rozkazania« (1): Tez przyźiegam yz zadnich pienyądzy yego K.m: bez voliey ofobnego rofzkazanya. a porvczenya. yego k.m. albo pana podfkarbyego [...] widywacz nykomv nyemam. *MetrKor* 46/65v.

Szeregi: »bez rozkazania, dobrowolnie« (1): Wyrozumiawfyzy Polacy ligę ich/ rufzyli fie pánowie Polfzcy/ [...] iáko miłownicy Rzeczypofpolitey/ bez rofkazánia dobrowolnie ciągnęli do Sáši *BielKron* 386v.

»bez wolej a rozkazania« (1): atesz [poseł] powiadał ze bes wolej a rofkazania walfego niemogl any fmyal vczinicz przesto wten czas y pyłfarz nasch tego vczinicz omiefkacz mvífyl *LibLeg* 10/68. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.] ~

»według (a. wedle, a. wedla) rozkazania« = *iuxta mandatum PolAnt, JanStat; secundum praeceptum Vulg; iuxta praeceptum a. sermonem a. verbum, secundum adordinationem a. iudicium PolAnt* (49): *MetrKor* 34/268; A tho chcemy aby pylne wądlyą rofkazanya nalfzego powyedzial y fprawyel pod lafku nalfzu. *LibLeg* 8/26v; abowiem yego K m. raczil nam wřitkim staroftham pyłfacz abichmi ym z zyemie precz kazaly, y vczynylifmi tak wedle rofkazania yego K m. *LibLeg* 10/154v, 11/19, 21v, 63v, 88v, 89 [2 r.], 106v; *SeklWyzn* g3; Niżem wedle rofkázania Legátowego w Citadelli przed wfzyftkiem ludem/ prawdę pańfką odwołał/ na drodze będąc/ zdało mi się/ iakobych taki głos słyżzał *MurzHist* N2v; Vrząd ich [pokolenia Gerszonitów] będzie wedlug rofkazánia Aaronowego y fynow iego/ ták około brzemion iako y około posługi *BibRadz Num* 4/27, 2.*Par* 35/16, 3.*Esdr* 9/4; Rzekł Pan Bog Moizelzowi/ wřtąp ty y Aaron y Nádáb y Abiu/ [...] Wřtąpili ná gorę wedlug rofkazánia Páńfkiego. *BielKron* 32v, 32v, 35v; A (ták) dał im wedle rofkazánia Iehowy dziedzictwo miedzy brácią oycá ich. *BudBib Ios* 17/4, 2.*Par* 29/15, 25, 1.*Esdr* 3/10, 1.*Mach* 3/39; *BudNT Rom* 16/29; Y przyzwáney rzecze: Dla tegomcię tu ftáwić kazał/ ábyś nieśmiertelnym Bogom ofiárę czyniła/ wedla rofkazánia Cefarfkiego. *SkarŻyw* 124, 503, 593; *NiemObr* 130; *GostGosp* 164; *WujNT* 448, *Rom* 16/26; KOnrad v Dominiká vpominał fie domu/ y chciał ji mieć: á ku dowodowi fwégo przedsięwzięcia/ Konrad fześć świádków wedle Sędziégo rofkazánia poftáwił. *SarnStat* 578, 360, 688.

~według rozkazania czyjego przez kogo (2): S tych narodow Izráelfkich káždy miał wodza fwego álbo kfiáżę/ y woyská fwoie kładli á namioty rozbijáli wedlug rofkazánia Bożego przez Moizelza *BielKron* 39v, 39v.

W połączeniach szeregowych (2): *LibLeg* 11/82v; Ponieważ on [Bóg] iest przednieyfzy fprawcá/ y pirwřza przyczyná skutku tego: á ludzie tylko fłudzy y naczynia iego: czyniácy wedle wolej/ rofkazánia/ y vřtáwy iego. *WujNT* 38.

W przeciwstawieniu: »wedle rozkazania [czyjego] ... mocą swojá« (1): A ták iefliże kogo piłmo zowie á miánuie być fługą ábo fzfáfárzem/ iuż fługá ma być iáko fługá/ á nigdy nie ma brác ná fię vrzędu pańfkiego/ iedno wfzythko fprawowác wedle wolej á rofkazánia iego: á nie mocą fwoiá/ ábo mocą iáką wymyfłoną człowieká fkażonego/ ábo z wymyfłu fwiátá tego. *RejPos* 235.

Szeregi: »według listu i rozkazania« (1): a tho przetha przyczyna ysz ya vedluk lysthv hy rofkazanya krolewskiego sthayą przeth V.M. spovsem pyerwsem nysz thego vysnyewskiego byla oprawa [...] *ZapWar* 1528 nr 2457.

»według (a. wedle) rozkazania a nauki« [szyk 1:1] (2): chcialem go łtim odprawycz zebich to posselłtwo v.K.M. połlal a wedlug navkii a rofkazania v. K.m odpowiedz dal. *LibLeg* 10/153, 11/75. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»według rozkazania a objawienia« (1): NOách álbo Noe máiąc iuz łżeść łet lat/ według rofkazánia á obiáwienia Pánłkiego/ nábráwłzy s łobą żywności y włzytkich potrzeb/ [...] wliadł w okręth *BielKron* 4v.

»według sprawy a rozkazania« (1): Rułzyli łie tedy łynowie Izráelłcy [...] według łpráwy á rofkazánia Bożego przez Moizelłzá. *BielKron* 39v.

»wedle (a. według) wolej a rozkazania« (4): *MetrKor* 37/2v; Ayelłly zemy przithem połelłthwye bycz kałze, thedy vedlye voley a rofkazanya yego C.M. rad poyadą *LibLeg* 7/35, 10/69; *RejPos* 235. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.] Cf »wedle rozkazania się sprawować«, »zachow(yw)ać się wedle rozkazania«.

»z rozkazania« = *iussu Mącz, Modrz; mandato Modrz, JanStat; praecepto Miech; ex imperio Vulg; in verbo PolAnt; ex praecepto Modrz* (194): Pierwłze [łwięto] zową Kniran to ielł, offiary wielkonoczney, na pamiątkę gdy Abraham ociecz wiele narodow z rofkazania Boskiego chciál offiarować y zabić łina łwego łłaaka *MiechGlab* 21; Ja Stanilaw łin Mikolaiow znowego myałta piáarz yawny moczą papieską creowani yzem przitich włchithkich rzeczach włłchei opílanich wespolek sprzerzeczonemy pany na swyadeczthwo wezwanemy oblicznye stal, y thym rzeczy zroskazanya przerzeczonego pana Boturniskiego napíal przeto [...] *MetrKor* 59/77v; A then lysth s rofkazanya Krolyya yego M. dalem panu Zvpnykowy *LibLeg* 7/100v; yakolch tho włzitko. za pewnem wiwyedzenyem. zrofkazanya nałchego łpyłano yełth *LibLeg* 11/173v, 8/26v, 11/[322]v, 76v [2 r.], 109, 164v, 175; *RejPs* 134v; *SeklWyzn* 2v, 3, y4; *RejJóz* K3; Item zeznall yłch panu Zadorłkyemu poddanego zabill zrofkazanya theyze panyey łlowyeczyey przed dwyema lathy v wroth thamze wgilowczu. *LibMal* 1551/166; hnet to iego wyznanié zrofkazaniá Legátowego zapíáno i on łię ręką łwoią na to podpíalł *MurzHist* C4; *KromRozm II* h; *KromRozm III* N6v, P3; álbo go [pozwanego] zá onymi przezyłki Czeladź Vrzędowa z rofkazánia Sędzięgo fantuie *GroicPorz* C, g4, i3, o3v, x3, cc (10); *KrowObr* 56v, 78v [2 r.], 112v, 185, 224; A ták ielłi łie tobie ták zda/ niechay wynidzie wyrok z rofkazánia twęgo [egrediatur edictum a facie tua] *Leop Esth* 1/19, 2.*Par* 31/13, *Dan* 5/29; Iż Dyabłowie oni/ ktore byłá żoná moia zemnie wygnála/ iż oni zálye z rofkazánia Papięłkiego do mnie łye wroćili. *OrzList* d2; Sługá gdy z rofkazánia pánłkiego niechce iác złodzieia/ tákí ma być rozumian bezecnym *UstPraw* D, D, Dv, H2; Przepis łíftu ktory Ieremialł połzłal do tych ktorzy byli záwiedzieni w niewolą do Babilonu od Krolá Bábilońłkiego/ okazuiac im to co miał z rofkazánia Bożęgo. *BibRadz Bar* 6 arg, *Gen* 12 arg, 22 arg, 28 arg, I 138c marg, *Dan* 1 arg, *Luc* 2 arg; A tak łozeph z rofkazánia Krolewłkiego dal bráciey łwoiey zyemicę Rámezes/ wybornęgo vrodzáiu. *BielKron* 18, 29, 31v, 35, 37v, 41v (53); *Mącz* [176]a; *RejAp* 27, 81v, 131v [2 r.]; á niemoże łie nigdy oczuć w noczy/ áby nie łlyłzálá wymyłłoney muzyki/ lámęntliwych piołnek/ z rofkazánia onęgo ktory wzdycháiac thák gwałtowną boleść łerdeczną pokázuie. *GórnDworz* Bb4, E5v, K; A toć łą práwie łtáre reyelłrá á łtáre vrzędy/ ktore od łámęgo Pána á z ięgo łámęgo rofkazánia powłtály/ przez piłmá y przez Apołłtoły vtwardzone y połłtanowane *RejPos* 37, 57, 81v, 164, 185, [226] [2 r.] (15); *BialKat* 298v; *BielSat* I4v; *KuczbKat*

220; Y Iozue Ierychá kiedy dobywać miał/ Z rozkazania pánłkiego głośno trąbić kazał. *RejZwierc* 120, 200v, 257v; Tedym widział iakoby lwá prętko bieżącego/ który ták mowił do orłá głósem człowieczym. Słuchay ty gdy ia do ciebie mowię zrozkazania Nawysłżego. *BudBib* 4.*Esdr* 11/38, *Esth* 3/15; *CzechRozm* 83; Nápominánia Potrzebne y zbáwienne [...] Z rozkazania Iego M. Kśiędzá Stániłáwá Kárnkowłkiego/ [...] dla náuki thák Plebanow iáko y Duchowienłstwá włżego *KarnNapkt*; áż gdy z rozkazania Iozuego vkámionowano złodzieiá/ gniew Boży był vbłagan. *ModrzBaz* 143v, 23v, 25, 48, 115v; Tegółz Bázylego Cefarzá łłowá ná tymże zborze rzeczzone/ czytáią się ták: Iłz náświętfzy Pátryárchá ná łwoię łtolicę przywrocony ielt/ nie zmego to rozkazania pošlo: ále dáleko przedtym náświętfzy y przeblógółłáwiony Papięsz Mikołáy/ [...] z Synodu to poftánowił/ áby był przywrocon *SkarJedn* 222, 147; Gdy tę modlitwę [*św. Agnieszka*] kończyłá/ ieden z rozkazania Áspáfiuá mieczem gárdło iey przebił. *SkarŻyw* 70, 162, 192, 347, 429, 500, 536, 552; *StryjKron* 467, 577, 782; *CzechEp* 165 [2 r.] 197, 198, 379; *ZapKóscier* 1586/I; *BielSjem* 14; *Paprup* K2; mniemáią ze szkody wWołoszech znaszego Roskazania, będą się sprawiedliwosci vpominali *ActReg* 72, 101, 121, 125, 159; A gdy sie iuz śiac godzi/ nie odrywáć sie od síewu: [...] á to opátrzyć czáłow proznych przefłzłych/ coby miáło przefłzkodzić: chybá z rozkazania Pánłkiego. *GostGosp* 96; *OstrEpit* A2v; *WujNT przedm* 9, *Act* 10 *arg*, 13 *arg*, s. 511, 754; *WysKaz* 9; BYłáby rzecz przemierzłá włzyłtek wykłád Státutu prouinciiéy Gnieźnieńskiéy tu wpifowáć. Ale iédnák łententię osobnieyłzé z niego wpifáć sie godzi: bo łá y ofobliwé, y łá nápiáné od Wielebnégo Mikołáiá Kotficá, z rozkazania Królá Alexándrá. *SarnStat* 216, 279, 580, 982; *GostCast* 74.

~ z rozkazania na co [= dotyczące czego] (1): Z Roskazanya yego k.m. na pósselstwo yego m. Czełfarza Tur. [...] stala sye łprawyedlywołcz poddanim Czełfarza yego m. *LibLeg* 11/108v.

W połączeniach szeregowych (2): Iłch Slachethnego Maczieya Lewyna [...] we łzpyaczki zabill, zrazy rozkazanya y namowy Barbary thego tho Lewina malzonky *LibMal* 1548/145; *WujJud* 92v.

W przeciwstawieniach: »z swego podobania, swowolnie ... z rozkazania« (2): Ale Hetman iego Scibor Towáczowłki Moráwczyk/ od Wrátłáwiá do Polłki wtárgnáł/ á Częłtochow Miáłteczko y Kłáftor wylupił/ y wołóć okoliczná łpalił/ áłbo łwowlolnie/ áłbo z rozkazania Krolá łwego Irzego *StryjKron* 627; Izem niesam zswego podobania ale zroskazania ICesarskiey M iechac y słuzyc musiał nie godzi mi się wtym przypadku bez dozwołenia Iego M. dalej wtym postępowac *ActReg* 159.

Wyrażenie: »z rozkazania osobliwego« (1): Thak yakosmi srozkazania v.k.m. ofłoblywego miely wyechacz kv rołgranyczeni v a rołyáłdowy panstw v k.m. na polach podolłkich s Czessarzem yego m Thur. *LibLeg* 11/75.

Szeregi: »z mocy i rozkazania« (1): iż on anioł wybáwił/ z mocy y rozkazania Bożego/ lud Izráelłki od nieprzyációł iego *CzechRozm* 55v.

»z rozkazania albo (i) (po)rady« [*szyk 1:1*] (2): Acháb poiáł był żonę okrutná Iezabel/ [...] ktora go byłá zhołdowáłá iż iey rády we włzytkim wżywał. Przeto z iey rády y rozkazania nábudowáł boźnic modłárłkich *BielKron* 84, 184. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»z rozkazania i posłuszeństwa« (1): Náđ to ielzcze/ włzyłtkom czynił z rozkazania y posłuszeństwá łtárlżych moich. *ReszPrz* 46.

»z rozkazania albo sam z siebie« (1): Rzeczpołpolitą dobrze spráwiono/ tho iest/ iż Moskwa mufiála być s Krolem w pokoiu/ ielli z rofkazania Cefárskiego álbo łami s fiebie niewiedzał tego nikt. *BielKron* 415.

»z rozkazania a z zezwolenia« (1): A tám wnet pothym z rofkazania Páńkiego á z zezwolenia onego woyłká wżytkiego/ był márnie łtrácon á vkámionowan on nędzny łákomiec á przestępcá przykazania Páńkiego. *RejPos* 218.~

»przeciw rozkazaniu« (4): Thá boiáźń nie ma być gánioná/ ábowiem nie dla tego fie rozmyłłá aby co miał czynić przeciw rofkazaniu Páńkiemu/ ále rołthropnie przebaczał iákoby dofyć mógł vczynić woley iego *BibRadz* I 138d *marg*, I 158c *marg*; *RejAp* 68.

~ Szereg: »przeciw woley i rozkazaniu« (1): [*Michał Głiński*] Powiedzyał thę przyczynę/ iż gdy Krol kazał podać zamek Lidę Ilińcowi w ręce Drożdżałowi Ruśinowi/ oni tego nie rádzili vczynić y nie vczynili/ przeciw woley y rofkazaniu krolewłkim. *BielKron* 402v. ~

»na rozkazanie« = *in verbo PolAnt; ad mandatum JanStat* (63): POznałem czału przygody łwoiey wielką á mnie nigdy nie załżoną krom ładnych przyczyn y załżug moich, [...] iawną łáskę ktorą V M. raczył ku mnie okazać [...] ktorą to miał bych łprawnię [!] z powinnołci na rofkazanie łłufnie á dołtatecznie zawżdy odłługował [!]. *BielŻyw nlb* 3; bedziely rofkazanie v.k.m. tedi ya opvczywłchi wżitko na rofkazanie vkm. bilalybi potrzeba tego przyechacz mvłche *LibLeg* 11/10, 11/62; *LibMal* 1544/87v, 1551/165v, 166; Na rofkazanie tegoto pana Macieia piłł z Byłyny podmiłtrzek dnia Szczodrego. *LudWieł ktv*; *RejKup* h3v; A nił pocnie łwiádczyć/ tedi ná rofkazanie Sędzięgo álbo Stárlęgo Przyłyeźniká/ przyłyeże thymi łłowy. *GroicPorz* x3, ee2; A wżdy krol dáleko iesth mocnieyłzy/ ktorý náđ wżytkomy pánuie/ y rofkázuie/ á wżytko fię łława ná rofkazanie ięgo. *BibRadz* 3.Esdr 4/3, I 5b *marg* [2 r.], 156b *marg*, 3.Reg 18/36, *Luc* 5/5; *BielKron* 15v, 50, 224v, 242; Ná rofkazanie tedi Królewłkié/ wielka moc Ludzi/ zá wielką pracą ledwa ón Okręł wyważyć ná brzeg mogli. *GrzepGeom* A4v; Iest [...] piłmo o mierzaniu Fráncułkięgo Łánu/ ktoré vczyniono ná rofkazanie Królá Zygmuntá łławnéy pámięci *GrzepGeom* L; *HistRzym* 66v; *RejPos* 103; *BiałKat* 56; Łácedemonowie w Grecyey máiac zwycięłthwo nad miáłtem Atheńłkim aby fie im kiedy nie łprzełwili/ rofkazáli im mury potłuc okołó miáłtá/ y mułieli tho vczynić na ich rofkazanie. *BielSpr* 37v; *CzechRozm* 19, 73, 239, 251v [2 r.], 253, *4v, **5v; Nie grołcie nam/ bo fię zá pomocą Bożą przegrozek wáłzych nie boiemy/ y dla nich nic ná rofkazanie wáłze/ co by niewedle Bogá było/ nie vczyniemy *SkarJedn* 217; *SkarŻyw* 87, 103, 283, 490; *StryjKron* 662; *CzechEp* 196, 201; *NiemObr* 168; *PaprUp* G3; *WujNT* 398, Act 25/23; *SarnStat* 370, 907.

~ W połączeniach szeregowych (2): obiecuiemy: iż ná ładnégo człowieká prółby/ przywiedzienie/ napráwę/ ráde/ álbo rofkazanie któręykolwiek dołtoynołci będącégo/ bądź Papięzem/ Céłárzem/ Królem/ [...] nie bęđziemy [...] *SarnStat* 1070, 1114.

Fraza: »na waszmołci rofkazanie« = *jak panie sobie życzą* (1): A to wnet łáłkawe pánie/ Ná wáłzmołci rofkazanie. Iedno co trzebá powiedzcie A pieniádze záraz liczcie. *MWilKHist* C3.

Szeregi: »na rofkazanie i na poduszczenie« (1): NA ółtátku pythan iesth przeco abo dlya czego Cunrathowy thak barzo łayal y przimawial [...] na łłubye był on ołhpowiedzial iłch tho czynyl na rołkałchanye y na podułczenie Bartołcha Bylińłkiego *LibMal* 1543/70v.

»na wolą a na rozkazanie« (1): a mięzkanie naffe tak íprawowac: iakoby zywot nafz ninacz iníffego niebyl ífafowan iedno na wolą a na roskazanie twe panskie *RejPs* 138v.

»na żądanie i rozkazanie« (1): Iednák y on [św. Piotr] y kázdy z nich ná żądanie y rofkazanie iníffych wiernych/ polfány będąc ízedł/ kędy byłá potrzebá. *CzechEp* 333. Cf »chodzić na rozkazanie«, »poskakiwać na rozkazanie«, »służyć na rozkazanie«, »na rozkazanie stanąć«. ~

»nad rozkazanie« = *iniussu Modrz* (12): y rofkazalyfmi tich wítkich karacz ktorzi bi sye koli nad rofkazanie nasche przewozicz abo przeprowowacz chcieli tam na one strone *LibLeg* 10/68, 10/68, 11/86; Rofkazał tedy krol Amazye Hetmánowi drugiemu ítának trzeciego dnia ludu Iudá. A gdy Amázá odwlokł dáley niż do trzeciego dnia nád rofkazanie. posłał tedy krol Abifái z dworzány y z Ioábem/ áby przywiedli Sybę. *BielKron* 73, 12, 233v; *RejPos* 39v.

~ *Wyrażenie*: »nad rozkazanie urzędowe« (1): do praw íę ludzie iedney Rzeczypospolitey zázwdy máią wćiekác: á mieczá nád rofkazanie vrzędowe [*magistratus iniussu*] nigdy nieużywác. *ModrzBaz* 63v.

Szereg: »nad wolą i (nad) rozkazanie« [szyk 3:1] (4): *LibLeg* 11/132, 174; Architecton będąc w tym bárzo biegły/ widział iż ten máłzt wíętfzy/ niemogł íe ták dobrze ná tę rzecz zgodzić/ ná ktorą Craffus chciał/ [...] posłał nád wolą/ y rofkazanie Craffowe mniefzy. *GórnDworz* L5; *NiemObr* 160. ~

»przez rozkazanie« (1): IEfli Zyd przez rofkazanie [per edictum *JanStat* 1119] íwego íędzięgo będzie wezwan do íádu/ á zá piérwzym pozwem y zá wtórym nie przydzie: zá obádwa rázy niepoíufzné winę [...] niech zápláci *SarnStat* 254.

»z rozkazaniem« (1): NAYafznyeýfchi Krolyv Hoípodar moy Ilyafch voyewoda y panowye rada yego hoípodaríkyey mczi themv ízye barzo dzywvywa íczyym rofkanyem [!] takowe ízye rzeczy poczinaya *LibLeg* 11/167.

»za rozkazani(e)m« = *de mandato JanStat, JanPrzyw; iussu, mandato, ad mandatum JanStat* (67): a thą kopą dalem panv stharosczie panv swemv y thą pan stharostha dal Thalaphvssovy komornykovy Xyąszaczczemv za rofkazanyem Pana Marshalkovem *ZapWar* 1524 nr 2163, 1536 nr 2492; Hethman wasch na on czas za rofkazanyem wafchim znamy przimyerze wziął, y zapys na tho dal *LibLeg* 10/62, 6/77v, 158v, 10/65v, 11/134v, 152; Zeznał yfch 10 lyíffow kazall vkrafcz Ianowyy íwemu Thowarzíchowy [...], kthory zathemze rofkazanyem thą kradzieíz v pyotra Nywky vczyinywíchi Liíffow 10 vkradl *LibMal* 1550/151v, 1544/80v, 1548/143, 1551/158v, 1554/189; *KromRozm III* 13v; *Diar* 35; ZApowiedź Vrzędną powinien kázdy przyiąć zá rofkazanim Sędzięgo/ ná íwego goćciá/ komorniká/ y ktoregokolwiek dłuźniká. *GroicPorz* ee2; *Leop Gen* 16 arg, 3. *Esdr* 6/4; *UstPraw* K3v; *BielKron* 164v; Nuncio regis accersitus, Przes pofelítwo kroliewskie przizwany/ álbo zá rofkazaniem kroliewskim przifzedł. *Mącz* 254a; *GórnDworz* Z4; *MycPrz* II C; *SkarŻyw* 335, 473; *ReszPrz* 3; *GórnRozm* N3; *LatHar* 80, 274; á íefli [Żyd] zá trzećim rofkazaniem [ad tertium edictum *JanStat* 1120] nie przydzie [do sądu]/ winę/ która przynależy zá to/ niech przerzeczonému Sędzięmu zápláci. *SarnStat* 254, 136, 324, 335, 342, 361 (17).

~ *W połączeniach szeregowych* (6): *BibRadz* *4v; pan iego zań pozwány nie ináčéy íe z obwinienia tákowęgo oczyści/ ieno vczyiniwly przyięę ze dwiemá świadki: iż áni zá iego wiadomością/ áni

zwoleniém/ áni rofkazániém/ áni wolą ten vczynek fię ftał *SarnStat* 507 [*idem* 648, 933], 648, 649 [2 r.], 933.

W przeciwstawieniach: »osobno, pokątnie, sam z siebie ... za rozkazaniem« (2): Item zeznała yfch Byerala queft stakowego zwodzenya od dzyewek y od thich kthorem fzwodzila a namawyala nyegdzie fama flyebye nyegdzye thefch za rofkazanym thich do kthorich wodzila. *LibMal* 1545/97; á tak tego trzebá ftrzedz/ áby fie nie wyrywáli z woýfká ofobno pokątnie iedno zá rofkazániem Hetmáńfkim. *BielSpr* 26v.

Szeregi: »(albo) za dozwoleńim (a. pozwoleniem) albo (też za) rozkazaniem« (2): Czego przykłąd yeft w onym obirányu diakonow wfprowách ápoftolfkich/ ktorzy zá dozwoleńim álbo rofkazániem ápoftolfkim od pofpolftwá fą wybráni. *KromRozm III Kv; StryjKron* 170. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*]

»za namowką, prawie rozkazaniem« (1): Ifch przed trzema nyedzielamy Zophia Sebastianowa yego Gofpodiny pyerzacz chuftki wnoczi yeft go wiwabila powode, skthora gdi przifchedl do Wody na lyod za yey namowka prawye rofkazanym thamze na lyedzye czudzoloftwo fnya popelnyl. *LibMal* 1554/186v.

»za nauką i rozkazaniem« (1): [*św. Medard*] ze dwu kościołu/ ieden vczynił/ zá náuką y rofkazániem Papieżá Hormizdy *SkarŻyw* 528.

»za rozkazani(e)m, (i) (za) radą« [*szyk 2:1*] (3): *LibMal* 1548/145v; *Diar* 84; Száfowanié ma bydz zá rofkazániém Królá, y radą pánów Rad Koronnych, y pánów onéy ziemie gdzie fie znáyduie pozytek pofpolity. *SarnStat* 411.

»za rozkazaniem i wiadomością« [*szyk 1:1*] (2): A Gdyby przypádko *Iterregnum*, pan Podfkárbi y Deputáci tego fkarbu pofpolitégo piéniádzmi nie máią fzáfówác/ iedno zá wiadomością y rofkazániém Rad Koronnych *SarnStat* 365, 1202. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 5 r.*]

»za władzą i rozkazaniem« (1): iż zá władzą y rofkazániém [*autoritate et mandato JanStat* 630] fwych Pánów/ álbo przełożonych tákowych złych rzeczy y wyftépków dopuścili fie *SarnStat* 580.

»za wolą i rozkazani(e)m« (2): kthorego gdi panowye ych Mczi. Radi [...] pitaly othim chodzenyv y Cradzyefchi kthora przynych bila nalyezyona powyedyall. yfz za wolyam y rofkazanym Kxyádzá Phyedora StaroŃthi Wlodimyerfzkyego y ony therafz chodzyly do Walach *LibLeg* 11/134v; *SarnStat* 365. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 5 r.*]

»za rozkazaniem a za zniewoleniem« (1): Pytay też ich iefli dáníe álbo pobory one wielkie y wftáwiczne/ zá zwolenim Korony CzeŃkiey fie dzieię w Czechach/ czyli tylko zá rofkazániem/ á zá zniewoleniem Krolewfkim *OrzRozm* L3.~

Przen (1) :

Zwrot: »rozkazanie kaźde przyjmowác« (1): Owa/ cokolwiek wodámi fwemi Ocean záwárł/ wfzytki ná ziemi Narody temu [*Bogu*] będą hołdowác/ Y rofkazánié kaźdé przyimowác. *KochPs* 105.

α. *Dyspozycja w jakiejś sprawie* (5) :

W połączeniu szeregowym (1): Potim gdi panowie Exequtorowie nyzei opisany ku zaplaccie thich wfchithkich pyenyádzzy wyfzfei opisanich przidá thedi ta iefť wolya rofkazanye y poleczenye pana

Bothurznińskiego oddalający wchłochki krewne y prirodzone swoje polieczil y roskazal dacz *MetrKor* 59/75v.

Wyrażenie: »ostatnie rozkazanie« (1):w których [*listach do Jakuba*] Clemens rzkomo Iákubowi wypifuie/ o śmierci Piotrowey/ y zarázem testáment/ to ielt/ oštátne roskazanie Piotrowe przypomina *NiemObr* 55.

Wyrażenia przyimkowe:»według rozkazania« (2):

~ *Szereg*: »według rozkazania i woley« (2):Na oštatek dla lyepschei y pewnyeyschei sprawi y schaffowanya they swey mayanthnołczy ktorą thu oznaymyl, y wipifacz kazal, yz bi sye wchłochko stalo wedlug roskazania y woley iego ostateczney, vrodzone pani [*lege*: pany] tamze przednym bądące [...] za exequtori sobie wziął y wybral *MetrKor* 59/76v, 59/77.~

»za rozkazaniem« (1): Zemomisław [...] od wiełczkow pytał/ cobyfie rozumiało to flepe národzenie/ y nierychłe aż wliedmi lat ofwiecienie lyná swoiego/ [...] ktorzy powiedzieli/ iż Polfká w ciemnościách do tych czáfów leżąca zá iego pánowania ofwiecona być miała [...]. Przeto ono dziecie zá roskazaniem oycowłkim/ iáko ná Xiążęcy łtan należy było wychowane. *StryjKron* 150.

β. Pobudka (1) :

Wyrażenie przyimkowe: »z rozkazaniem« (1): Abowiem to wam powiedamy w łowie Páńłkim/ iż my żywiący/ ktorzy pozostániemy w przyłzcie Páńłkie nie vprzedzimy tych ktorzy záńęli. Gdyż łam z okrzykiem (*marg*) z roskazaniem. (–) [*in iussu*; z pobudką *CzechNT*] y z głofem Archánielłkim y z trąbą Bożą łtąpi z niebá *WujNT* 1.*Thess* 4/16.

b. Rozkaz mający moc sprawczą (*wydawany przez Boga i obdarowanych przez Boga mocą sprawczą*) (65) : Włzythki łprawy Páńłkie łą zacne/ á włzytki iego roskazania łtána łię czáfu łwego. *BibRadz Eccli* 39/20; *BudBib Eccli* 39/20; záprawdę/ mowię wá [*lege*: wam]/ przyłłá godziná/ y teras ielt kiedy vmárli włłyłzą głos/ (to ielt roskazanie) łiná Bożego/ á ktorzy włłyłzą/ żywi będą *BiałKaz* Ev; on Setnik będąc pewien o mocy Chriłtułowej/ iż mogł łámym łłowem vzdrowić łługę iego/ mowi do niego: rzecz tylko łowo/ á będzie zdrow łługá moy. Gdzie też nie rozumie iákiego łłowá Bogá/ ktorzyby w łobie ábo przy łobie będące miał Chriłtus Pan. Ale tylko roskazanie. *CzechEp* 278; Bądź pochwalony Pánie Iezu Chryłte/ ktorys vmárłego młodzieńcá w miełcie Naim łámym roskazaniem ożywił. *LatHar* 535.

Zwroty: »czynić rozkazanie« (1): Ktoremu Słonce y Miełsiác/ y włzyłtkie Gwiazdy niebiełkie/ łłuzą ná czáfy łwe/ á czynią roskazanie ku iego chwale. *ArtKanc* B6.

»rozkazaniem, za rozkazaniem rozkazać« (1:1): ále [*ewangelista*] powieda/ iż [*Jezus*] wzrufzon Bołkim miłofierdzyem łwoim/ thylko iedno łłowem á roskazaniem łwoim roskazał onemu młodzyeńcowi włtác. *RejPos* 221v; iż on iedno thylko łłowem á łámą wola/ zá roskazaniem łwoim/ włzythko vczynić á roskazać mogł ná niebie y ná zyemi. *RejPos* 255v.

»rozkazaniem stworzyć, (u)czynić, sprawić, sprawiony; za rozkazaniem uczynić; na rozkazanie, za rozkazaniem stworzony« [*szyk zmienny*] (6:4:1:1;1;2:1): Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandavit et creata sunt. Bociem on rzekł a na iego łowo włzythko łie łtworzenie łtało/ á na iego roskazanie [!] łą łtworzone włzytki rzeczy. *WróbŻolt* 148/5; Iż ná roskazanie Páńłkye włzytko cożkolwyek łtworzono ielt thu/ tedy tho ku pożytku nędznego człowieká ielt łpráwiono. *LubPs* H4v *marg*; Ty pánie gdyś

połłać raczył moc ducha twoiego/ Nątychmiał wżytko stworzono rozkazaniem iego *LubPs* hh4, ff3v; Czwartego też dnia iálna świáthłość łóńcá y mieliácá y porządek gwiazd rozkazaniem twym stworzyłeś [*imperasti fieri*]. *BibRadz* 4.*Esdr* 6/45; Iezu przykázycielu mocny/ to ieft/ który wżytko rozkazaniem swym łnádnie vcżynić możefz/ zmiłuy sie nád námi. *RejPos* 213, 206, 213 [2 r.], 255v [2 r.]; Tákże y Dawid powiada: On rzekł/ y stáły się wżytki rzeczy. On rozkazał/ á zá rozkazánim iego wżytki rzeczy stworzóné łá. *BiałKat* 11; *CzechEp* 180, 199, 278, 279.

»za rozkazani(e)m, z rozkazania, na rozkazanie, rozkazaniem (z)stać się« [*szyk zmienny*] (2:1:1:1): Ktory wyrokiem swym zyemi kazał łtánąc gruntownie/ [...] Ták iż łtrzałkiem tu káżdá rzecz ná iego rozkazánie/ Tylko iedno łámym słowem w ocemgnieniu sie stánie *LubPs* ff3; O Panie tyś iásnie mowił ná początku łtworzenia dnia pierwżego/ Niechayże łię łtánie niebo y ziemiá/ á zá twym rozkazánim łtála łię tá łpráwá [*tuum verbum opus perfectum*] *BibRadz* 4.*Esdr* 6/38; Thákżeć też nie iáciem zábił Páná moiego ále łam Pan/ bo com kolwiek ia czynił/ wżytko łię to łtáło z rozkazania iego. *BibRadz* I [208]c *marg*; *RejAp* 4v; *KuczbKat* 400.

Wyrażenie: »rozkazanie Boże, Boskie, Boga, Bostwa« (4:1:1:1): Dawaycie owoc. A thy łłowá okázuią rozkazánie Boże/ ktore pan Bog wżem rzeczam stworzonym słowem łwem dáć raczył/ łkąd máią moc trwáiácą áż do łkończenia łwiátá. *BibRadz* I 1c *marg*; ále z goła powiedział: Iż idź iuz dziewká twoiá ieft vzdrowioná. A tu rozumiey iżci sie to stáło nie moczą zioł iákich/ [...] ále tylko łámym słowem á łámym rozkazánim onego Bołtwá wiekuiłtego *RejAp* 4v. *Cf Wyrażenia przyimkowe*.

Szeregi: »rozkazanie abo chcenie« (1): iż on łam z niłzczego wżytko to łtworzył łámym słowem/ to ieft rozkazánim ábo łczeniem *CzechEp* 278.

»słowo a (i, abo, to jest) rozkazanie« [*szyk* 8:2] (10): *RejAp* 4v; *RejPos* 206, 221v, 255v; Połtáwił y ziemię bez dná y fundámentow/ ná łámym iá łłowie łwym y rozkázánim záwiešiwłzy *SkarŻyw* 258; Wiarą rozumieci łpráwione być wieki słowem Bożym/ to ieft rozkazánim. *CzechEp* 279, 180, 199; Nie zleczył go [*Jezus*] żioły y Aptekámi: ále łámym rozkazánim y przemożnym słowem łwoim. *SkarKaz* 421b, 421b.

»władza i rozkazanie« (1): Lecż Syn twoy Bogá nie vcżcił y Angioła iego: chciał łwe złe myłli wpełnić/ y gdy łię ku mnie popędził/ [...] nie moia/ ále tego ktory mię łroni włádzá/ y rozkazánim zábit ieft. *SkarŻyw* 69.

»wola abo rozkazanie« (1): Nie tylko Syn Boży świat y wieki łtworzył: ále y wżytko łtworzenie/ noši/ łrzyma/ łrządzi y łpráwuie: á to bez ładney łrace/ łámą łwołá ábo rozkazánim *WujNT* 754.

Wyrażenia przyimkowe: »z rozkazania« (11): Ktory łpułłcza łudu [*lege*: łodu] káwálce ná kłtałł kryłtału w wielkiej zimnołci/ á potem zrołkazánia iego łowienie łłoneczny á łiępły wiátr *RejPs* 216v, 113v.

~*Wyrażenia*: »z rozkazania Bożego, Boga« (1:1): Abowiem zrołkazánia Bożego wżytki rzeczy łtworzone łłówiekowi łłużá. *BibRadz* II 88a *marg*; *CzechEp* 279.

»z rozkazania Pańskiego« (6): iáko wierni Páńłcy gdy byli wyłwoleni od oney łrogiey łłagi w Egipcie/ gdy były łirworodzieńłtwá wżytki z rołkazánia Páńłkiego łobite. *RejAp* 129v; Abowiem co sie kolwiek w łtárym łakonie dzyáło z rołkazánia Páńłkiego/ to wżytko były łigury nowego łakonu/ iż sie to wżytko y w nowym dzyáć á łpełnić miáło. *RejPos* 32, 218; Włpomniłż też łobie

onego Gedeoná páfterzá profstego/ iáko w maluczkim pocście wielkie woýfká poráził/ zá wiára swojá/
z rofkazánia Pánłkiego. *RejZwierc* 265, 43, 199v.

Szereg: »z dekretu abo rozkazania« (1): Co tákże Piotr ś. twierdzi/ y ták ty łowá iego Dionifius
Kártufian wykłáda: mowiąc: *verbo Dei id est ex omnipotentis decreto siue praecepto*, to ieft/ z dekretu
ábo rofkazánia Bogá wśzechmogącego. *CzechEp* 279.Cf »z rozkazania (z)stać się«.

»na rozkazanie« = *mandato, in verbo PolAnt; nutu Vulg* (20): A narofkazanie iego mułfá fie y
wody w/ łpák [!] obráćć y czynić to co on iem rofkáže *RejPs* 152; *BibRadzEccli* 39/21; *RejPos* 75;
RejZwierc 125; *BudBib Eccli* 39/21; Ná twoié rofkazánié zdróy wyłkoczył z łkály/ A rzeki nieprzebyté
wody oftradály. *KochPs* 110; Gdy ná rofkazanie łlug y przyiaćiół Bożych morze vćieka/ rzeki fie
do łwych zrzodł wrzucáią/ gory gráią/ zwody mury/ z opoki wodá/ z łalki wężé fie łtáią. *SkarŻyw*
A3, 503 *marg*.

~*Wyrażenia*: »na rozkazanie Boskie, Boże« = *mandato Dei PolAnt* (1:1): Tedy wodá niema y bez
dułże ná rofkazanie Boskie [*Dei nutu*] zrodziła zwierzętá *BibRadz* 4.*Esdr* 6/18, *Bar* 5/8.

»na rozkazanie Krystusowo« = *oszukańczo powołując się na Chrystusa* (2): [*niektórzy ziemianie*
i mieszczanie] Wybráli miedzy łobá Krytułá y dwánaście Apoštołow/ chodźili po wśiach każąc/ y
cudá czynili Kugłárłkim obyczáiem/ tho ieft/ s krzyłáli vmárle ná łmowie/ ryby łowili w káłuży ná
rofkazanie Krytułowo/ włádziwfy ie tám pierwey/ tákież y chleby w piec miotáli/ á zalię w imię
Krytułá wybieráli *BielKron* 420 [*idem*] *WerGośc* 216.

»na rozkazanie Pańskie, Pana« (2:1): Włzytki rzeczy w oczemgnyeniu ná rofkazanie Pánłkye
vłtána. *LubPs* X6 *marg*, H4v *marg*; *RejZwierc* 69.

Szeregi: »na głos albo rozkazanie« (1): Pokazałem powyłzey że Pan dla tego się zmarthwyłtánim
zowie/ że ná głos iego álbo rofkazanie vmárli powłtána. *BiałKaz* E2v.

»na rozkazanie a (na) zawołanie« [*szyk* 1:1] (2): Aby fie iuż temu káždy oczymá przypátrzył/ iż
to ták ieft/ y záwždy być może ná łwięte záwołanie iego/ á ná rofkazanie iego. *RejPos* 222, 221v.Cf
»na rozkazanie stworzony«, »na rozkazanie (z)stać się«.

»za rozkazani(e)m« = *iussu Vulg* (9): *Leop* 4.*Esdr* 8/14; Zá twoim rofkazániem w brzegách morze
łtoi/ A zámerzonych gránic przelkoczyć łye boi. *KochPieś* 72 [*idem*] *ArtKanc* P14.

~»za rozkazaniem Bożem« (1): Potym rzekł Bog/ Niech fie zbiorą wody ktore łą pod niebem ná
iedno mieyłce/ áby fie okazało mieyłce łuche: Y ták fie łtáło. (*marg*) Niech fie wody zbiorą.) To
ku wtoremu dniowi należy/ gdy zá rofkazaniem Bożem w połrzodku wod okazała fie Ziemiá. [...] (-)
BibRadz Gen 1/9.Cf *Zwroty*.~

c. Zobowiązanie do pełnienia określonych funkcji, do wykonywania określonych zadań (54) :

Zwrot: »[komu] dać rozkazanie [o kim, aby]« (1): Anyołom łwoim dał Bog rofkazanie o tobie. Aby
ćię łtrzegli po włzyłtkich drogách twoich. *LatHar* 350.

Wyrażenie przyimkowe: »z rozkazania« (2):

~*Wyrażenie*: »z rozkazania Pańskiego« (2): Anyeli z rofkazánia Pánłkiego iż łą niewidomi łtrożowie
á opiekałnicy náłzy/ o tym wiele piłmá poćiełzliwego mamy *RejAp* 159, 56.

Szereg: »z powinności a z rozkazania« (1): Bo ácz Anyeli święci fą fługami á pomocniki y ftróżmi nálfzymi thu ná ziemi/ á wżákoż od nas żadney chwały áni chłuby tu nie potrzebią [...]. Abowiem to oni czynią s powinności fwoiey á z rozkazania Páńfkiego. *RejAp* 56.~

α. Powołanie do pełnienia misji (51) : Y wiem że rofkazanie iego żywot wieczny iest. *BudNT Ioann* 12/50; *WujNT Ioann* 12/50.

rofkazanie o czym (2): *CzechEp* 207; TO rofkazanie Páńfkie o rozgłófeniu Ewángeliey/ ná wfzytki fię wieki ściąga. *SkarKaz* 240a.

cum inf (2): *BielKron* 214v; *To czynicie* [*Luc* 22/19].) Tymi fłowy Sákráment kápłáńftwá iest poftánowiony: ktorymi Pan dał moc y rofkazanie Apoftołom y ich potomkom/ vrząd włafny kápłáńki fprawowác *WujNT* 286.

Ze zdaniem przydawkowym referującym treść rozkazu [*w tym: aby, żeby* (5), *zaimek pytajny* (3)] (8): Tego czáfu/ Záčzynáła fie nowa Sektá niektorych w Niemcech/ ktorzy powiádali/ iż z bogiem częfto gadáli/ y rofkazanie od niego miewáli/ áby wybieli złe ludzi/ á nowy fwiát wftáwili/ ná ktorym by tylko dobrzy á niewynni ludzie byli *BielKron* 198; *RejPos* 149; *WujJud* 148v; *WujJudConf* 148v; *BudNT Ioann* 12/49; *CzechEp* 141, 207; Gdyżem ia z siebie fámeo nie mowił: ále Oćiec który mię poftał/ ten mi dał rofkazanie cobych mowić y powiádác miał. *WujNT Ioann* 12/49.

Fraza: »zstało się rozkazanie [*nad kim*]« (1): A Piętnáftego lata rofkazowaniá Tiberjufta Cefarza/ [...] s ftáło się fłowo bożé (*marg*) rofkázanié (-)/ nad Ianem [*factum est verbum Dei ad Ioannem*] fynem Zacharjáfzowem na pułzczyi. *MurzNT Luc* 3/2.

Zwroty: »czynić dosyc rozkazaniu« (1): Abowiem ácz iuz był Pan nálfz trzydzieści lat ná fwiecie/ ácz iuz był wiele drog dla zbáwienia nálfzego vczynił/ Ale to fnađz nam była naypotrzebnieyfta drogá iego/ gdy iuz czyniác dofyć woli á rofkázaniu Bogá Oycá fwego/ [...] dobrowolnie raczył iechác/ [...] do miáftá fwoiego/ gdzie iuz wiedział iż tám miał podiác frogá mękę á okrutná fmierc *RejPos* 2.

»da(wa)ć rozkazanie [*komu*]« = *mandatum dare, praecipere PolAnt, Vulg* [*szyk zmienny*] (8): WYpráwiłem pirwfe kłięgi Teofile/ o wfzytkim co poczynał Iezus czynić y vczyć. Aż do dnia tego/ w ktory dawfzy rofkazanie Apoftołom przez Duchá świętego/ ktore był obrał/ wzięt iest ku gorze. *BibRadz Act* 1/2; Ale iżby poznał fwiát iż ia miłuię Oycá. A iáko mi iesth rofkázanye dał Ociec/ ták czynię. *RejPos* 143v; *WujJud* 148v; *WujJudConf* 148v; *BudNT Ioann* 12/49; Przeto też y po fwoim zmartwychwftaniu/ dáiąc fwoim rofkázanie/ y czyniác im obietnicę o zefłaniu ducha świętego kazał im wfze narody vczyć Ewánieliey/ nurzáiąc ie w imię Oycá/ y fyná y ducha świętego. *CzechRozm* 267; *CzechEp* 141; *NiemObr* 47; *WujNT* 286, *Ioann* 12/49, *Act* 1/2.

»rofkazanie mie(wa)ć« [*szyk zmienny*] (2):też nápiáli [*w księgach Liber restitutionum*] ácz żadnego ápoftołowie niemieli rofkázania poftádac przełóżeńftwá w práwiech/ wżákże dzifiefyfy kápłani/ mogą wziác práwo mieczowe/ przez ktore mogą mocá wftáwić nowá poftolitá rzecz *BielKron* 214v, 198.

»rofkazanie pełnić; wypełnienie rozkazania« (1;1): Nie wprowadziła Pána nálfzego do táftego kroleftwá pychá świecka/ áni lákomftwo/ áni rofkofzy/ áni dobre mienie: ále pokorá/ vboftwo/ poftufzeńftwo/ y vmartwienie ciáła/ y frototá świecka/ y zelżywość/ dla woley Oycá fwego/ y wypełnienie rofkázania iego. *SkarKaz* 246b, 548b.

»rozkazanie uczynić [komu]« (1): powiedziałwszy to/ y tego też nie zámilczał/ ále y o tym miánowite rofkazanie vczyñił vczñiom śwym/ żeby mu byli świádkámi w Ieruzálem/ we wśytkim ludźie/ w Sámáryey/ áż y do ośtátku ziemie *CzechEp* 207.

»wziąć ([od kogo]) rozkazanie« = *mandatum accipere PolAnt, Vulg* [szyk zmienny] (5): *BibRadzIoann* 10/18; *RejPos* 149; *CzechEp* 218, 342; Dla tegoć mię miłuiie Oćiec; iż ia kładę dużę moię/ ábych iá zálię wziął. Nikt mi iey nie bierze/ ále ia kładę iá sam od siebie: y mam moc położyć iá; á mam moc zálię wziąć iá. To rofkazanie wziąłem od Oycá mego. *WujNT Ioann* 10/18.

»w rozkazaniu się zachowywać« (1): A s tymże to pośelśtwem/ á s tymiśz to wdzięcznymi nowinámi/ tu odpráwue ten święty Pan do nas zwolenniki swoie/ nic im inego nie poruczáiąc/ iedno to s czym też był odpráwion [...]. Y ták fie w tymże rofkazaniu záchowywáli zázwždy oni święci zwolennicy iego. *RejPos* 118v.

Wyrażenia: »rozkazanie Boga (Ojca), Boże, Boskie« = *imperium a. praeceptum Dei Vulg* [szyk 9:1] (4:3:3); *RejPos* 2; iesli rofkazanie Boże iest żywot wieczny [...]. Tedy dáleko więcey on sam iest żywotem wiecznym. *CzechRozm* 64v. *Cf* »według rozkazania«, »z rozkazania«.

»rozkazanie Pańskie, Pana« [szyk 8:1] (7:2): Iż ia Ezdraśz wzyąłem rofkazanie Páńkie ná gorze Oreb/ ábych śzedł do ludu Izráelkiego. *RejPos* 149, 119v; *SkarKaz* 240a. *Cf Wyrażenia przyimkowe.*

Szeregi: »moc i (ani) rozkazanie« (3): *WujJud* 148v; Y nie dał tey mocy áni rofkazaniá sługom swoim Nowego Testámentu/ áby fie ná to święcić mieli/ á onego wśtáwicznie zá żywe y zá vmárłe ofiárowáć/ ále tylko vczyć słowá swoiego rofkazał/ á świátościami posługowáć. *WujJudConf* 148v; *WujNT* 286.

»wola a (i) rozkazanie« (2): *RejPos* 2; Nie rad tym namilśzych dźiateczek swoich [tj. apostołów] łagodny bárzo oćiec Chryśtus Iezus zámucał: y bolał sam bárzo ná to/ iż fię śmucili. ále iż Oycá swego wolą y rofkazanie pełnić było potrzebá: nie mógł im w tym dogodzić. *SkarKaz* 548b.

Wyrażenia przyimkowe: »bez rozkazania« (1):

~*W połączeniu szeregowym* (1): Tu maśz włañne y ośobne opifanie ábo znáki haeretyckich y odźczepieñskich miśtrzew ábo vczyćielow. Pierwśzy/ z kościołá wychodzić/ y od duchowney zwierzchności y páłterzew odśtępowáć. Drugi vczyć bez ich rofkazania/ poruczenia y posłania. *WujNT* 462.~

»wedle (a. według, a. podług) rozkazania« = *secundum imperium a. praeceptum Vulg* (10): A s tym pośelśtwem roześłał do nas Apośtoły swoie/ y dziś rozśyła sługi wierne kościołá swego. A tu nas vczyć/ ábychmy obáczáli iesli nam wiernie śpráwuią to pośelśtwo/ wedle rofkazania iego. *RejPos* 119v; Dał nam was wśyftki Pan Bog zá pomocniki/ y śpráwce tey Winnice swoiey/ [...] dał też pośpołu z námi Páłterze tey Trzody/ [...] y potym náśze [!] przeciw sobie miłóć poznawa/ iesli Owieczki nam zlecone/ wedle rofkazania iego páliemy. *KarnNap* A2.

~*Z przytoczeniem* (1): A przeto gđziekolwiek Pan Bog nád námi śpráwue miłóśierdzie swoie/ przydáie też nieco y z śpráwiedliwości swoiey. Iáko kiedy wedle rofkazania Páńkiego/ ktorych odpuściće grzechy będą odpuśczone. *WysKaz* 22.

Wyrażenia: »według (a. podług) rozkazania Boga, Bożego« = *secundum imperium a. praeceptum Dei Vulg* (3:1): *SeklWyzn* o4v; PAweł Apośtoł Iezu Chriśtuślow według rofkazania Bogá y zbáwićielá

náífego/ y Chryftuśá Iezuśá nádzieie náfzey Thimotheufzowi miłemu fynowi w wierze. *Leop 1.Tim 1/1*; á obiáwił czáfow fwoich fłowo fwe przez przepowiedanie/ ktore mi iest zwierzone wedlug rofkazania (*marg*) zlecenia. G. (-) zbáwiciela náfzego Bogá *WujNT Tit 1/3, 1.Tim 1/1*.

»wedle rofkazania Pańskiego« [*szyk 2:1*] (3): Są tedy [*słudzy kościelni*] Száfármzi świątości Pána Chriřtuřlowych/ między ktorými naznácnieyfza [*!*] iest świątość Ciáła y Krwie Páńfkiey/ ktorą nie tylko rozdawáią/ ále teź y ofiáruią wedle Páńfkiego rofkazania. *WujJud 150v; WujJudConf 156; WysKaz 22*.

Szeregi: »wedlug rofkazania a słowa« (1): O tych nicz nietrzymam/ ktorzy niechczą rozgrzeźać lvdzi/ wedlug rofkazania/ á fłowa bożego/ ale im za grzechy kaźą dofić czynić *SeklWyzn c4v*.

»wiernie a wedle rofkazania« (1): Y poruczył á zwierzył fie tego Kořciołowi świątemu fwoiemu á fługom fwoim/ kthorzy ná fię biorą w tym Kořciele iego tákie vrzędy iego/ áby nam tę świątą wolą iego á to wezwánie á powołanie iego/ wiernie á wedle rofkazania iego obwoływáli á opowiedáli *RejPos 240v*.~

»z rofkazania« (7):

~*Z przytoczeniem* (1): Słýżąc niewierni Zydowie/ iż P. Chriřtus grzechy odpufzcza/ bluznierzem go zową: iáko y dziś ich náśládowncy Haeretykowie/ káplány Chriřtuřlowe; iż teź oni z Boźkiego rofkazania grzechy odpufzczáią: Ktorých/ práwi/ grzechy odpufćicie/ fą im odpufzczone. *WujNT 38*.

Wyrażenie: »z rofkazania Boskiego, Bożego« [*szyk 3:1*] (3:1): *BielKron 202v*; *Stolicá Piotrá S.* po wřzytkim świećie przełożeńftwo máiąc świeći/ y wřzytkich kořciołow Boźych głową iest. Przeto y Piotr S. Apořtoł z rofkazania Bożego/ Kořcioł rządząc nic nie opuřcił: ále po wřzytkim świećie przodkowánie miał/ y ma. *SkarJedn 120; WujNT 38; SkarKaz 515a*.

»z rofkazania Pańskiego« (1): ále nákoniec ták frodze to zápowiedziano/ iż by y Anyoł z niebá przyřzedł/ á chciał iny dekret ferowác á ten odmienić/ by fie teź dobrze opowiadał iż iest z rofkazania Páńfkiego/ iuź mu nie kazał żadney wiáry dáwác *RejPos 319*.

Szeregi: »za łaską i z rofkazania« (1): Ten tedy nařwięćfzy Sákráment [...] z iego wřzytkimi Obrzędy/ ia teraz iáko Boży y Kořcielny [...] fługá/ zá łáfką Páńfką y z rofkazania iego/ przy tym dziećiećiu będę fprawował *KarnNap Cv*.

»z objawienia i rofkazania« (1): Wiedźiał Ian ś. iż fię [*Jezus*] národził/ [...] y lat iuź trzydzieći miał: ále go był iefzcze nigdy nie widźiał: áby iego świádectwo tym więćfzą moc miało: iż nie ze zmowy/ nie dla przyiáźni/ y záchowánia/ y towarzyřtwá iákiego/ to o nim mowił/ co mowić miał: ále z řzerego Boźkiego obiáwienia y rofkazania. *SkarKaz 515a*.

»z rofkazania a z poselstwa« (1): což my mamy rzec nędzni nieboźátká/ iefliźe do nas tácy pořłowie przychodźić będą/ kthorzy nam czo inřzego przynořić á opowiedác będą/ niźli iest z rofkazania á s pořelřtwá twego: ták iákoř ie nam opowiedác raczył: Iź poydą á iam ich nie pořłał/ będą pořelřthwo fprawowác/ á iam im nie poruczył. *RejPos 240v*.~

»nad rofkazanie« (2):

~*Wyrażenie*: »nad rofkazanie Pańskie, Pana« (1:1):Co fie dotycze klucźow kroleřtwá Bożego Apořtołom od páná podánych. [...] Iáwnie káźdy obáczyć moźe iáko bezpráwnie y niezboźnie Rzymfcy Bifkupi [...] rořćiągnęli te klucze nád rofkazanie páńfkie. *WujJudConf 84v; CzechEp 208*.~

W przeni (1) :

Zwrot: »pość na drogę rozkazania« (1): Iż nic nie nie łtáraycie/ gdy poydziecie ná tę drogę rozkazánia mego/ ábyście s sobą mieli iákíe opátrzenie/ iuz ia wżędy opátrzę was *RejPos* 124.

β. *Nominacja na urząd* (1) :

Wyrażenie przyimkowe: »przez rozkazanie« (1): Tego czáfu Diethmár z Czełkiey zemie [...] biskupem pierwzym Czełkim zołtał/ ktory rychło vmárł/ á ná iego mieysce władził Woyćiechá Libickiego Grábię/ [...] ktory był od Moguntińkiego Biskupá przez rozkazánie Cefárfkie poświęcon. *BielKron* 323v.

d. *To, co poleca się do stałego przestrzegania lub/i powszechnego stosowania; reguła, przepis, zasada, prawo* (746) :

α. *O przepisach, prawach danych przez Boga; constitutio, voluntas Vulg* (694) : Izałz Pan Kryłtus Syn Boży rozkazał/ kiedy oleie krzćić/ albo iáko wy mowicie/ łwiećić? A iegli rozkazał/ vkałz rozkazánie iego? *KrowObr* 81v; *BibRadz* 4.Reg 15/5; Bo iegliże cie do tego rozkazánie Páná Kryłtułowe przywodzi/ iżci thych łakrámentow á tych łwiátości ciálá y krwi łwoiey pożywác rozkázauie/ tedy nie ná tym pilnie obaczay/ że cie tu Pan Kryłtus rozkázánim łwoim/ do rzeczy niepodobnych/ áni ku wierzeniu niełufznych/ nie przypáda. *RejPos* 88, 88 marg, 229, 229v [2 r.]; *BiałKat* 256; *WujJud* 220v [2 r.]; ále iż [Jezus] niezákazał/ [...] gdy go o co prołzono y przed nim vpadano: tedy tym łámym rzecz tę vtwierdził. Ktorą też łobie wierni vcźniowie iego máią zá iedno rozkazánie. *CzechRozm* 195, 83v, 94v, 100, 249; *ModrzBaz* 48; Skąd iálne okazánie/ iż one łłowá v Máttheułzá ś. Piycie z tego wżýscy/ łą rzeczne do łámymch Apołtołow: o ktorych tu Márek ś. mowi: iż pili z kielichá wżýscy. A ták nie ielt powłzechné rozkazánie wżýtkim Chrzećijánom. *WujNT* 180; A tu lepák powiedziawłzy: Kto nie robi/ ten też niechay nie ie: tę przyczynę rozkazánia dáie: [...] *WujNT* 719, 80 marg, *Rom* 7/9, 10, *Hebr* 7/16, s. 764 marg, 1.*Ioann* 2/7 [3 r.], 8; *PowodPr* 39, 49; Bo przytymże rozkazánium tákim [tj. trzy razy do roku pokazać się przed obliczem Boga] obiecał im to Pan Bog/ iż gránice ich w pokoiu záchowác miał/ gdyby ono rozkazánie iego pełnili. *SkarKaz* 41a, Oooo2v; Dwoie przednieyłze rozkazánia/ vmieráiąc P. *IEZVS* Bog y Pan náłz/ zołtáwić nam łwoim tełtámentem raczył. *SkarKazSej* 664b.

rozkazanie czego [= gdzie podane] (4): Wierny wiecey nie ogládać powinien ná powszechné słowá Bożego rozkazánie niłzi ná ofobliwe duchá obiáwienie. *CzechRozm* 240, **5v. *Cf bez rozkazania czego*.

rozkazanie do czego (1): Prozno tełz tego błędu łwego podpierałz/ onym wężem miedziánym/ ktorego był Moizelz z rozkazánia Bożego vtzynił y połtáwił/ ná ktorego pátrząc żydowie od ogniłtych Wężow pokáláni bráli zdrowie. A tze mu nie to działo? iż było rozkazánie y obietnicá Boża do tego? *KrowObr* 112v.

rozkazanie około czego (2): Rozkazánie około nołżenia bramow ná łzátách/ á dla czego ie miewano. *BibRadz* Num 15 arg; *KuczbKat* 210.

rozkazanie komu (1): A iż wżýtkim to rozkazano [...]: Idąc po wżýtkim łwiećie/ náuczayćie/ y chrzćicie wżýłtek naród ludzki: [...] Iegli łye kto nie ochrzći/ zbáwión nie będzie. Otóz báczyć mozełz powłzechné rozkazánie káždému/ kto chce być zbáwión. *BiałKat* 256.

rozkazanie na co (1): Ieśliż sie ondzie nie godziło Piotrowi Páná swego niewinnego bronić/ á iákoż sie tobie godzić ma bronić kogo drugiego/ gdybyś ná to nie miał ołobnego rozkazánia Bożego? *CzechRozm* 245v; [*BudArt* b3v].

rozkazanie przez kogo (1): Poštánowił też Lewity w domu Iehowy z cymbały/ [...] według rozkazánia Dawidowego/ [...] bo to było rozkazánie Iehowy przez proroki iego. *BudBib* 2.*Par* 29/25.

rozkazanie o kim, o czym (26): *KrowObr* 225v; *BibRadzPs* 118/128, *Eccli* 17/12; Mieyże się dobrze w Pánu/ ná ktorego rozkazánie o wstáwicznym dowiedowánium w piśmie [...] stáray się ábyś cálem fercem pámiętał. *GrzegRóżn* A3; Rozkazánie o chrzcie iest powfzechné *BiałKat* 256; *WujJudConf* 82, 179v; *BudNT* 1.*Cor* 7/25; *CzechRozm* 191v, 240, 258v; *CzechEp* 116; *LatHar* 127; Nie wżytko złe o czym nie máłz iálnego roskazánia. *WujNT* 123 *marg*; A o pánnách ácz nie mam roskazánia Páníkiego: wżákoż rádę dáię *WujNT* 1.*Cor* 7/25, 148 [2 r.], 196, 200, 201, 238 (11); Pogánie nie mieli o miłości ku bráciey roskazánia od Bogá/ iedno łam rozum: á my ták łurowy/ ták pilny Bogá náłzego o tym mándat mamy. *SkarKazSej* 669b, 677b.

rozkazanie czyje [= komu dane] (2): Co sie wżytko figurowáło w tym roskazánium Abráámowym/ iż mu Pan áz ósmego dnia kazáł obrzezáć á oczyścić dzieciátko/ ktore iuz miáło wzyąć od tego czáfu wieczne przymierze s Pánem swym. *RejPos* 33v, 32v.

Ze zdaniem przydawkowym referującym treść rozkazu [w tym: aby, żeby, iżby (27), iż (1)] (28): *LubPs* R5v *marg*; *KrowObr* A3v, 64, 112v, 200v [2 r.]; Y to roskazánie mamy od niego/ áby ten ktory Bogá miłuię/ miłował też brata swego. *BibRadz* 1.*Ioann* 4/21, *Ioann* 13/34; *RejPos* 33v, 39, 180v, 333v; *WujJudConf* 211; *RejPosWstaw* [212]v, [413]v; Niemáłz tego w piśmie świętym roskazánia/ żebyłmy Chriřtułá Iezulá wzywáli/ á przeto go wzywác nie mamy. *CzechRozm* 191, 238v, 254v; *SkarŻyw* 260, 435; *CzechEp* 59, 343, 404; *ReszPrz* 51; A ćic ktorzy łą z łynow Lewiego/ vrząd kápłáński przyimuiący/ roskazánie máią áby bráli dzieięćinę od ludu wedle zakonu *WujNT Hebr* 7/5, s. 718, 815, 1.*Ioann* 4/21.

Z połączeniem zdania przydawkowego z przytoczeniem (1): Dał tu [*Pan*] łznupkę onym bogaczom [...]/ iż zápomnieli onego miłofierdzia swego y onego roskazánia Páníkiego: Iż áby żebrak [...] nie był miedzy wámi/ á był opátrzon według łtanu swego. *RejPos* 68.

Z przytoczeniem [w tym orzeczenie przytoczenia: w imp (13), praes (1), fut (1)] (15): *KrowObr* 110v; Pan to wczynił/ áby się zgodził z roskazánium swym: Nie zátrzymaway płacéy robotnikowi twemu do zaránia *BiałKat* 63v; Rozkazánie Páníkie iálne iest To czyńćie ná pámiátkę moię. *WujJud* 179v; *WujJudConf* 55; Bo co sie tknie roskazánia tákiego/ gđzieby ták BOG mowił/ wzywác też łobie będzie [*errata zmienia: będziesz*] w potrzebách swych imienia łyná moiego Iezulá Chriřtułá/ tedy [...] *CzechRozm* 191v, 264v; Ażá to nieiest stárodawne roskazánie Bogá onego wżytkich rzeczy łtworzyćielá: nie zábijay. *ModrzBaz* 143v; *CzechEp* 40, 92, 118, 272; *ReszPrz* 108; [*Pierwíze ze wśzech rozkazań iest/ Słuchay Izraelu/ Iehowá Bog náłz/ Iehowá ieden iest. BudArt* b2]. *Cf* »wedle rozkazania«, »nad rozkazanie«.

W połączeniu szeregowym (1): A iegli Pořty/ Iáłmużny/ á Modlitwy rozumiećie/ ktore łą w Kościele zwyczáyne/ y dobrymi wczynkami názwáne/ y teć máią wielkie świádectwá/ wtwirdzenie/ roskazánie/ y przykłády w Piśmie *WujJud* 106v.

Frazy: »(tak) jako miał rozkazanie« (2): Potym Abráhám obrzezał Izááká fyná fwego dnia ómego po národzeniu iego iáko miał od Bogá rofkazanie [*quemadmodum praecepit ei Deus*]. *BibRadz Gen* 21/4; *BudBib 3.Esdr* 52.

»jak rozkazanie chciało« = *zgodnie z rozkazem* (1): Lecz to w przód dobrze [*Pan*] právem fwoim obwárował/ Zebychmy słufzné rzeczy iemu słubowáli/ Y tákie którybychmy zás nie záłowáli. (-) By fyé tak Pánu było z przodku obiecało/ Iák iego rofkazánié nam podané chćiało. *ZawJeft* 33.

Zwroty: »wedle rozkazania chodzić« (1): A gdy iuż thák wedle tego rofkazánia Páná fwego [*tj. o wieczerzy Pańskiej*]/ iáko posłufzny fyn iego/ chodzić będyełz/ [...] tedy pewnie wiedz á bądź tego íft/ że [...] *RejPos* 90.

»rozkazanie chować« (1): w iákiey rofkofzy będyełz gdy tę powinność á to rofkazanie będyełz chował Pánu fwemu (*marg*) Iáká íełt rofkofz chodzić w posłufzeńfthwie Pánfkim. (-). *RejPos* 222v.

»czynić przeciw rozkazaniu« (1): A teras cołz wždy rzeczemy pánie gdy fię to tak dzieie/ bochmy czynili przeciw rofkazániu twemv [*Transgressi enim sumus praecepta tua*] *BudBib 3.Esdr* 8/80[83].

»rozkazanie da(wa)ć; rozkazanie podane« = *mandatum dare, mandare PolAnt; praeceptum dare Vulg* [*szyk zmienny*] (10;1): kázdemu z ofobná dał rofkazanie o bliżnym fwoim. *BibRadz Eccli* 17/12, *Ioann* 13/34; Abowiem Małżeńftwo wftáwiono íełt od Páná Bogá/ ktory [...] rofkazanie dał/ áby mąż z żoną ípolnie á nierozdzielnie z sobą miełzkáiąc/ w miłości w zgodzie żyli. *WujJudConf* 211; *RejPosWstaw* [212]v; *SkarŻyw* 260; Ktory [*Bóg*] też to między infzymi przedtym dawno zá napřednieyfze dał ono Izráelowi rofkazanie [...] mowiac tak do niego: Słuchay Izráelu/ Iehowáh Bog náłz/ Iehowáh ieden íełt. *CzechEp* 272, 59; *NiemObr* 77; *ZawJeft* 33; *WujNT* 361, 1.*Thess* 4/2.

»gardzić rozkazanim« (1): Z kąd fie wielka śmiáłość pokázuie/ y hárdé sobie tych rzeczy duchownych przywłázczańie [...]: á to dla iákiegoś duchownego/ zmyllonego nie onego prawdziwego ponurzenia/ y ciáłá Chríftufowego pożywánia: co czynią gárdząc iego wftáwá y rofkazánim. *CzechRozm* 267v.

»lekce (sobie) (po)wáżyć rozkazanie« [*szyk zmienny*] (5): Zle sobie lekce wáżyć namnieyfze rofkazanie Pánfkie. *RejPos* 33 *marg*, 33; Gdyż Bog náłzę niewdzyęczność iáwnie chce pokárác/ Zechmy fie iáko słufzłzy oń niechciály ftárác. Zwłázczá ia ktora mułzę odnieść to karánie/ Com thák lekce wáżyłá Pánfkie rofkazanie/ Nie okázuiąc oycu powinney miłości *HistLan* Dv, F2, F2v.

»odmienić rozkazanie« (1): A tak iam ten wyrok wydał: Aby káždy człowiek kthoryby odmienil [!] tho rofkazanie moje [*mutaverit iussionem*]/ wzięwłfy drzewo z domu iego/ á wydzwignáwłfy ie/ ná nim go wbiwłfy/ áby vmárł *Leop* 1.*Esdr* 6/11.

»rozkazanie odrzucić« (1): Pan Bog miáłto obrázy y pomfty/ iż dla wftáwy ludzkiey oycowfkiey/ rofkazanie iego włafne odrzucono/ pochwalił im to posłufzeńftwo *PowodPr* 43.

»pamiętać na rozkazanie, rozkazanie« [*szyk zmienny*] (3;1): *SeklKat* T2v; *GrzegRóżn* A3; Przeto íełli fie ná duchu rządzącym y pobudzájącym niechce omylić: Pámiętać záwždy ma powfzechne ono rofkazanie Chríftufowo/ o miłości nieprzyaciól fwych *CzechRozm* 240; *WujNT* [813] *marg*.

»przestąpić (*a.* przestępować) rozkazanie, wołá rofkazania; przestępca rofkazania; przeciw rofkazaniu występný« = *transgredi constitutiones a. mandatum Vulg; praecepti transgressor Modrz* [*szyk zmienny*] (6;1;2;1): *RejAp* 1; *RejPos* 14v; Záprawdemci dla nich świat ftworzył/ ale gdy Adam

przełąpił rozkazanie moje/ tedyć się taka sprawa stała. *BudBib 4.Esdr 7/11*; ten iż Bogą obcego przyimie/ bálwochwálcą iest/ przełtępcą rozkazania Bożego iest wiary w łobie Chrystyáńskiey nie ma *CzechRozm 13v*; Ile ich tedy iest przeciw temu rozkazaniu [*Nie zabijaj*] wyłtępných miedzy námi/ tyle iest w pośrzedku nas przekłęctw. *ModrzBaz 144*; A wy y Boże rozkazanie przełtępuiecie taką obmową: bo mowi pímó: nie łádzcie przed czálem *SkarŻyw 100, 261, 502*; *CzechEp 5*; *WujNT Matth 15/3*.

»rozkazania przestrzegać« (1): Do tego przyłzli Chrześcijanie/ że [...] wolą łzkápe trunkiem przełięgác [!]/ niżeli woley y rozkazania Syná Bożego Iezulá Chryłtułá [...] przełtrzegác. *WerGość 211*.

»rozkazanie rozwiązać« (1): O którym [*zakonie*] y to ielzcze [*Chrystus*] mowi: Iż ktoby iedno namnieyłze rozkazanie rozwiązał/ y kák [*kust* ták] ludzi vczył/ ten ma być názwány námnieyłzym w krolełtwie niebieskim *CzechRozm 87*.

»skazać rozkazanie« (1): A wy powiedacie: Ktobykolwiek rzekł oycu ábo máłce; Dar ktorykolwiek iest zemnie/ tobie się w pożytek obroci: y nie będzie czcił oycá łwego ábo máłki łwoiey: Y łkáziliłcie rozkazanie [*irritum fecistis mandatum Dei*] Boże dla włtawy wálzey. *WujNT Matth 15/6*.

»słuchać rozkazania; być posłulzny rozkazaniu« [*szyk zmienny*] (2;2): Bádzcież posłulzni rozkazaniu [*perficite voluntatem*] iego/ wypowiedziawłszy się z towarzysłtwá połtronnym narodom/ y niewiáłtam obcym. *BibRadz 3.Esdr 9/9, *6v*; A oni łkoro záłie vmárl [*sędziak*]/ ielzcze byli gorłzy niżli oycowie ich: y łłucháiąc rozkazania Páńłkiego/ inaczey włzytko niżli kazał czynili/ idąc zá Bogi obcymi *SkarŻyw 558*; *SkarKazSej 677b*.

»według rozkazania się sprawować« (1): iednáł kto się według onego wpodobania y rozkazania BOżego ták ná on czás łpráwował: [...] tedy tákí káždy Bogu przyiemny/ á v ludzi nienágániony bywał. *CzechRozm 210v*.

»rozkazaniu się (s)przeciwiać« [*szyk zmienny*] (2): *CzechRozm 264v*; ále iż tákowé miánowiánié [!] zámyka w łobie błáđ nieznołny/ á to z téy przyczyny/ iż práwie iáłnie przeciwiá się rozkazaniu Bołkiému [*contrariatur praecepto divino JanStat 630*]. *SarnStat 580*.

»wykroczyć przeciw(ko) rozkazaniu« (2): *BibRadz Lev 4/2*; Iákoż [...] bárzochmy w tym y nie pomáłu wykroczyli przeciwko temu rozkazaniu Páńłkiemu/ ábowiem v náłzych miłych Chrześcijan/ pijáńcow y piałłtwá plugáwego włzędzie dołyc *WerGość 210*.

»rozkazanie wypełnić (a. spełnić)« [*szyk zmienny*] (4): A wnet okazał w łobie chuc iżby był rad wypełnił oboie rozkazanie iego/ y to co powinien był iemu iáko Bogu łwemu/ y to co powinien był bliźniemu łwemu *RejPos 351, 333v*; *SkarŻyw 260*; *SkarKaz 41a*.

»rozkazanie wziąć« (1): Vwefeliłem się bárzo/ iżem náłazł z dźiatek twych chodzące w prawdzie/ iákołmy rozkazanie wzięli od Oycá [*sicut mandatum accepimus a Patre*]. *WujNT 2.Ioann w. 4*.

»zapomnieć rozkazania« (1): *RejPos 68 cf Z połączeniem zdania przydawkowego z przytoczeniem*.

»zgrzeszyć przeciw rozkazaniu« (1): Gdiby któżkolwiek z niewiádomołci zgrzeszył przeciw ktoremu rozkazaniu Páńłkiemu [*peccaverit ... ex quibus praeceptis Domini*]/ przez ktore co zákázuie *BibRadz Lev 4/2*.

»rozkazanie zgwałcić; zgwałcenie rozkazania« (1;1): ponieważ [papież rzymski] oto w tym rozkazanie BOZE zgwałcił: á to Szábát odrzuciwszy/ który Bog ná wieki chować rozkazał. *CzechRozm* 71; *CzechEp* 206.

Wyrażenia: »rozkazanie Boże, Boskie, (Pana) Boga (a. Jehowy)« = *iussum Dei, divina oracula* *Modrz*; *mandatum Dei Vulg* [szyk 56:12] (55:7:6): *SeklKat* T2v; *GliczKsiqz* B6v; *KrowObr* 112v, 225v; *RejPos* 14v; Ieśli to iełt rozkazanie Boże/ toć tedy zgrzełzył Sálomon/ który w onym ławnym Kościele ták wiele obrázow y rytych y málowaných nádziáć kazał *WujJud* 47; *BudBib* 2.Par 29/25; *CzechRozm* 13v, 71, 191 [2 r.], 239, 245v; To mamy [...] iáko Boskie rozkazanie rołpomináć/ y do tego wšytkie náłze łpráwy obráćć. A przeto nikim gárdzić niemamy *ModrzBaz* 69, 143v; *SkarŻyw* 100; *CzechEp* 5, 206, 343, 404; *ReszPrz* 108; *WujNT* *Matth* 15/3, 6; *SarnStat* 580. Cf *Wyrażenia przyimkowe*.

»rozkazanie (Pana) Chrystusowe(-o), (Pana (Jezu)) Chrystusa (a. Krysta), Jezusa Chrystusa« [szyk 16:5] (14:6:1): *KrowObr* 87; Bo iełłize cie do tego rozkazanie Páná Kryłtułowe przywodzi/ iżci thych łakrámentow á tych łwiátołci ciáć y krwi łwoiey pożywáć rozkázauie/ tedy [...] *RejPos* 88; Wiédz teź tedy pewny vmyłł/ rozkazania páná Chryłtułá: który wšytki w obec chrzćić kazał: żeć gdy thy łłowá námienióné Ewányeliéy mówił/ díatek máłych ode chrztu nie oddalał *BiałKat* 258v; *CzechRozm* 191, 240, 246v, 262v; *SkarJedn* 202; *CzechEp* 92, 404; *WerGołc* 211. Cf »wedle rozkazania«, »z rozkazania«.

»mocne rozkazanie« (3): A thák ten wšzechmogácy Pan obaczáiáć to/ iż nędzny człowiek wypełnić onego mocnego rozkazania iego nigdy nie mogł/ áby bliźniego łwego ták miłowáć miał iáko łam łiebie *RejPos* 333v, 284. Cf »z rozkazania«.

»rozkazanie Pańskie, Pana« = *praeceptum Domini PolAnt, Vulg; Domini mandatum Vulg* [szyk 46:10] (52:4): *LubPs* R5v *marg*; ponieważ mamy rozkazanie Pánłkie/ y Apołtołow łwiétych iego/ áb[y]łmy łie wyłtrzegáli od łáłzywych Prorokow *KrowObr* A3v; *BibRadz* *Lev* 4/2, I 113d *marg*; *RejAp* 1; *RejPos* 33 *marg*, 68, 88v, 284; *HistLan* Dv, F2v; *RejZwierc* 259v; *WujJud* 179v, 223; *WujJudConf* 150v, 179v; *BudNT* 1.*Cor* 7/25; Powiedziáł S. Klemens: [...] ale iełt rozkazanie Pánłkie: ábyłmy łię niebali tych co zábijáią ciáć/ iedno tego/ co y dułze wiecznie zatráćić może. *SkarŻyw* 435, 558; Ieśli kto zda łię być prorokiem/ ábo duchownym/ niechże pozna/ iż to co wam piłzę/ łá pánłkie rozkazania. *CzechEp* 116, 116; *NiemObr* 32; *ReszPrz* 51; *WerGołc* 210; *WujNT* 148 [2 r.] 238, [405], 1.*Cor* 7/25, 14/37. Cf *Wyrażenia przyimkowe*.

»srogie rozkazanie« (2): Obacźże wołá y łrogie rozkazanie iego/ iáko ná nas vłtáwicźnie wołá/ áby łobie żaden nie czynił bálwáná żadnego/ y podobiełńtwá iego. *RejPos* 350, 39.

»woła rozkazania« (1): Iuź teź wiemy co ten nędzny człowiek vcźynił. Iáko iełt máłnie zwiedzion od czártá chytrego/ y iáko przestápił wołá rozkazania Pánłkiego *RejAp* 1.

»wykonanie rozkazania« (2): Lecź to odpułzczenie grzechow/ nie náłzemu vżywániu/ áni wykonániu rozkazania Pánłkiego przypíłowáć mamy/ ále mocy tego Sákrámentu *WujJud* 223; *WujJudConf* 223.

»zakon rozkazań« = *Stary Zakon* (1): zakon rozkazań [*Legem mandatorum*]/ [*Chrystus*] wnáukách wypróźnił. *BudNT* *Eph* 2/15.

»rozkazanie zakonne, zakonu« [szyk 4:3] (5:2): Tego świadectwá/ ktorem z piątych ksiąg Moizelzowych przywiódł naydzieisz v Márká Ewángeliŧy powtorzenie. [...] Ktorem łam Iezus Chriřtus fyn Boży/ pokázuię Bogá iednego/ y przednieyřze zakonne rofkazánie. *CzechRozm* 4. Cf »wedle rozkazania«, »z rozkazania«.

Szeregi: »(nie) mandat i (ani) rozkazanie« (2): Niechayże to řadnemu táyno nie będzie/ iż áczkolwiek niektorzy Theologowie/ mándat y rofkazánie o dzieięćcinách kładą miedzy przykazániem kościelnym: wřzakoż włániey ieřt przyrodzone y Bořkie/ niřli kościelne. *LatHar* 127; *WujNT* 80.

»rozkazanie i nauka« [szyk 6:3] (9): Ieřli tylko káplani máią rofkazánie y naukę od Pána kryřtuřá/ áby pod dwiemá ofobomá przyimowáli *KrowObr* 200v, 200v; *CzechRozm* 244, 244v. Cf »wedle rozkazania«, »z rozkazania«.

»(ani) rozkazanie i (ani) obietnica« (4): A krotko mowiać ktorzy nie prořzą zwiary niepamiętaiać na rofkazanie y obyętnicę boże y że obyeczal dac oco go prořřim taczy niebędá wyřluchani y grzeřzą/ boga cziniać kłamliwego. *SeklKat* T2v; *KrowObr* 87, 112v [2 r.].

»rozkazanie i obwarowanie« (1): gdyż to ieřt łámego Bogá rofkazánie/ y obwárowánie/ żeby do łłowá iego nic nie przydawano/ áni od niego vymowano *CzechEp* 343.

»rozkazanie i postanowienie« [szyk 3:3] (6): *WujJudConf* 150v; gdyż to ieřt pořtánowanie Boże/ y powřzečne rofkazánie iego: żeby zli byli karáni *CzechRozm* 254v; *SkarJedn* 202; *CzechEp* 404; *NiemObr* 32; álbowiem to ieřt Páńłkie rofkazánie/ y pořtánowanie/ áby dzień był do roboty obrocony á noc do łpánia. *ReszPrz* 51.

»powinnořć a rozkazanie« (1): *RejPos* 222v cf »rozkazanie chować«.

»prawo i rozkazanie« (1): Mářz [...] niechćiał żony zámucáć/ zezwolił ná grzech iey y łkuřřil owocu z ręki iey/ y przeřtápił práwo y rofkazánie łtworzyćiela y dobrodzieiá łwego *Skarřyw* 261.

»(ani) rozkazanie i (ani) przykłád« (2): Ale o ponurzániu ich niemářz nigdziey/ áni rofkazánia áni przykłádu/ ták w łtárym/ iáko y w nowym Teřtámenćie. *CzechRozm* 258v. Cf »bez rozkazania«. [*Ponadto w połáczeniu szeregowym* 1 r.]

»řwiadectwo i rozkazanie« (1): Tu mářz iáwne řwiádeřtwo/ y rofkazánie/ nie od tłłowieká/ ále łámego Pána Bogá/ kthory mowi. Nietzyń łobie wřzelkiey ryćiny. *KrowObr* 110v. [*Ponadto w połáczeniu szeregowym* 1 r.]

»ustawa i rozkazanie« [szyk 8:1] (9): Tořz naydzieisz o Trábkách/ o nowym zbożu/ y o kuczákách. [...] Táke y o inřzych wřtáwách/ y rofkazániach ku łłuzbie Bořey należących. *CzechRozm* 100, 262v, 264, 267v. Cf »wedle rozkazania«.

»(nie) wola a (i, ani) rozkazanie« (11): Bo gdy przeřtápił wołá á rofkazánie Pána Bogá łwego/ á iadł z onego drzewá zákázánego/ tám iuřz wnet řrogi dekret Boży nád nim łie wypeřnił. *RejPos* 14v, 350; á cnotá wřzytká należy ná dobrych vczynkoch/ kthore pochodzą nie z wymyřłu ludzkiego/ ále z woley á z rofkazánia Páńłkiego. *RejZwierc* 259v; *WerGořc* 211. Cf »wedle rozkazania«, »z rozkazania«, »nad rozkazanie«.

Wyrażenia przyimkowe: »bez, (o)procz, okrom rozkazania« (3:3:1): Bo ácz Pan Bog áni dzieiwictwá/ áni vbořtwá nigdy nierořkazał/ á wřzákze ich niemáło naydziemy/ ktorzy bez rofkazánia oboie przyięli. *WujJud* 77.

~ *bez (a. oprócz) rozkazania czego [= gdzie podanego] (2)*: iż wiernemu y prawdziwemu Chryftyáninowi [...] nie godzi fię nigdy/ ani dla fwey włałney prywaty [...]: ani zgoła dla żadney rzeczy procz iálnego y ołobliwego rofkazánia łowá Bożego/ nikogo przesładowác *CzechEp* 27; *ReszPrz* 35.

Wyrażenia: »bez rozkazania Bożego« (1): Iefli mi tefz iefztze chcełz vkázowác ony inłze krzyże/ ktore łami łobie s łwoich głow wymyłłacie/ y bes rofkazánia Bożego zádawacie *KrowObr* 239v.

»(o)prócz (a. okrom) rozkazania Pańského« (3): *MurzNT* 93v; *WujJudConf* 9; Páweł ś. nie ważył fię nic stánowić procz miánowitego rofkazánia Pańského. *CzechEp* 116 *margin*.

Szereg: »bez rozkazania i przykłádu« (1): Rzecz iefł pewna/ iż flub ktorzy Mnifzy czynią/ iefł bárzo niebezpieczny/ dla tego/ że bez rofkazánia y przykłádu piłmá ś. fię dzieie *ReszPrz* 35.~

»wedle (a. według, a. wedla, a. podług) rozkazania« = *iuxta praeceptum Vulg, JanStat; secundum praeceptum PolAnt* (61): odktoarei [wiary chrześcijańskiej] dla zadnych łvczkich włtaw/ Synodow/ Concilia/ y Decretow/ do gardła nálzego/ wedłvk rofkazania Syna bożego/ niemamy odłtapyc *SeklWyzn* g4v; Y zowiem ie dobrimy vczinki dla tego że łą od dobrego páná Boga rofkazane abifmy ie czynili Item yłz ie pan Bog odnas przyimuie zadobre gdi ie czynimy wedluk iego rofkazania *SeklKat* D3v, Fv; *RejKupSekl* a4; *MurzNT* 3v; *KrowObr* 118v; ktożby łnas ták był łzalony/ ktorzyby miał żonę/ dzieci opuścic/ ktore łam Pan Bog vmiłował/ y nam toż rofkazał/ á ku niecnotliwey niewieście przyłtác/ álbo ciáło y krew Pánłkie nie według rofkazánia iego brác *BielKron* 234; *RejAp* 131, 175v; *RejPos* 181, 235, 302v; Skarbem thwoim łzáfuy według rofkazánia nawysłzego/ á będziec pożytecznieyłzy niżli złoto. *BudBib Eccli* 29/14.

~ *Z przytoczeniem* (2): Przetoście ich słuchác byli powinni: wedle rofkazánia Páná Chriřtufowego: Cokolwiek wam powiedzą álbo rofkaza/ to czynćie: ále wedle ich vczynkow łie niełpráwuycie. *WujJud* 7v, 152.

W przeciwstawieniach: »wedle rozkazania ... wedle swowolenłstwa, swowolnie« (2): ktorzy márnie á plugáwie á łprołnie obchodzimy thy łwięte dni twoie/ nie wedle woley ani wedle rofkazánia twego łwiętego/ ále wedle łwowolenłtwá thego márnego ciála nálzego *RejPos* [226]v, 194.

Wyrażenia: »według (a. wedle) rozkazania Bożego, Boskiego, Jehowy« = *iuxta verba Domini PolAnt* [szyk 15:1] (14:1:1): Ten bliźni/ ktoregom obraził/ iefli go prołzę/ a chceł mv dołic vczynic/ zapłacic łzkodę/ y przeprołic/ ma mi wedłvg rofkazania bożego odpvłcic *SeklWyzn* c4, b4, d2v; *SeklKat* D3, K2, X3v; tego nyemála potrzebá yełt/ áby [rodzice] dzyeci łwe karáli/ wodzow im nye bárzo popułłczáli/ á czynili to według rofkazánia Bołkyego *GliczKsiqz* F7; *KrowObr* 184v, 187; Ten łtroy [nausznica złota] ktory tu przypomina/ ná on czas był połpolity: A włzákże nie dla tego fię włpomina ábychmy to łobie dla przykłádu bráli/ y owłzem według rofkazánia Bożego/ vbiorow á łtroiow zbytecznych wyłtrzegác fię mamy *BibRadz* I 13b *margin*; *WujJud* 235v; *WujJudConf* 15v; *BudBib 2.Par* 29/15; *CzechRozm* 171v, 210v; *WujNT* 393.

»według (a. wedle, a. wedla, a. podług) rozkazania (Pana) Chrystusowego, (Pana Iezu) Chrystusa (a. Krysta)« [szyk 7:1] (5:3): ale my mamy czvc/ wedłvg rofkazania Chriřtvlá miłego/ bo niewiemy czáfv/ dnia/ ani godziny/ niemoczy y łmierci nálzei *SeklWyzn* e2v; *KrowObr* 4, 179, 195; *BialKat* 261; *WujJud* 7v, 216v; y mieyłce iedno/ ktore *Montem pietatis* názwáli wynáleżli/ ná ktorym wedla

rozkazania Pána Chrytufowego potrzebującym ludziom pieniędzy darmo bez wšelakiej lichwy pożyczaią. *ReszHoz* 128.

»wedle (a. wedla, a. według) rozkazania Pańskiego, Pana« (8:2): Przybytek w Sálomonowym kościele był/ gdzie sie kápłani w on czas wedle rozkazania Pánkiego/ á wedle zwyczáiow swoich ná modlitwy y ná ofiary [...] fchodzili. *RejAp* 175v; *RejPos* 90, 194, 243v; Dofyc thobie wiedziec zes okrczon w imię Oyczá y Syná y Duchá fwiętego/ wedle rozkazania Pánkiego. *RejZwierc* 196v, 82v; *WujJud* 152; á nas tak rzędzić á fprawowác y miłowác rącz/ iáko wierne poddáne swoie/ ktorzy opuściwzy márnny wymyfl światá tego/ to co Bogu/ Bogu/ á co Cefárzowi to Cefárzowi wedle rozkazania Pánkiego zázwdy záchowác chcá/ y záchowuią. *WujJudConf* 18; *ReszPrz* 107; *SkarKazSej* 697a.

»wedle rozkazania świętego« [szyk 1:1] (2): przez ktore [miasto Jeruzalem] włánie rozumieć mamy kościoł iego fwięty/ w którym sie iego chwálá wfátwiczyne dzyeie/ wedle woley á fwiętego rozkazania iego. *LubPs* N; *RejPos* [226]v.

»wedle (a. podług) rozkazania zakonnego, zakonu« = *iuxta praeceptum legis Vulg.* *JanStat* [szyk 4:1] (3:2): Zupelne też offiary offiariuią Pánu ná kázdy dzień ráno y wieczor: y wonną másc fprawioną podług rozkazania Zakonu *Leop* 2.Par 13/11; *RejPos* 215; Bo nieprzyzedł był pfowác zakonu ále pełnić przeto wedle rozkazania zakonnego/ zprzálnym y zwinem ftarą Pálchę fprawowál/ y zaráz zprzálnego y zwiná [...] nową vczniom podał. *SkarJedn* 247; *LatHar* 727; gdyż wedle rozkazania zakonu od wšelkiej krwi wftrzymawáią sie wfzyscy Zydowie. *SarnStat* 257.

Szeregi: »wedle myśli i (a) rozkazania« (2): *RejPos* 241; Ale iuz pátrz ná ty proroki Heliafze/ Awenyeliki: gánią chrzeft máłych dżiatek/ powiádaiąc iz nie iest wedle myśli y rozkazania pána Chrytufowego *BialKat* 261.

»według rozkazania i nauki« (2): Kthore poftánowienie [...] Sylwefter pierwzy [papież] [...] złamał/ y wfzyftkiej kxięzey záfie rozkazał/ áby koždy żonę swoię włánná miał/ y mięfkał fnią/ według rozkazania Duchá fwiętego/ y náuki Apoftołfkiej. *KrowObr* 230, 200.

»według upodobania i rozkazania« (1): *CzechRozm* 210vcf »według rozkazania się sprawowác«.

»według ustawy i rozkazania« [szyk 4:1] (5): Abowiem flugá kościoła fwiętego/ kiedy fluzy y tzyeni/ wedlug wfstawy/ y rozkazania Syná Bożego/ maca álbo polewa dziecię wodą/ y mowi tak. *KrowObr* 46v, 190, 195; *RejPos* 57; *WujNT* 393.

»(nie) wedle wolej a (i, ani wedle) rozkazania« (3): *LubPs* N; *RejPos* [226]v; Lecz iefli on był pochwalon od pána ktorego kradł: iákoż dáleko więcey Bogu fię podobáią/ ktorzy wedle woley y rozkazania iego/ dobrá pánkie vbogim rozdawáią. *WujNT* 262.Cf »wedle rozkazania chodzić«, »według rozkazania się sprawowác«. ~

»z rozkazania« (43): *LubPs* aa6v; Gdyż to kázdy powinien z rozkazania iego [Pana]/ Mieć w wćiwości mátkę y oycá swoiego. *HistLan* F2; I dla tego do tey wiary powinniśmy ftroiákiego powinowáftwá. Naprzod z rozkazania. Bo rozkazał Pan Chryftus fą [lege: sam]. Abyśmy weń wierzyli. *BialKaz* F4; *CzechEp* 336; *ArtKanc* M4.

~ *Wyrażenia*: »z rozkazania Bożego, Boskiego« [szyk 17:4] (17:4): *SeklWyzn* b4; Mazanie oliwą albo flinamy to nie iest zuftawy bożey/ tocz nie pomoże a też fnacz nie záfkodzy bo to nie iest

zrofkazania bożego. *SeklKat* V2, I, L4v; *GroicPorz* C3, pp; *KrowObr* A3v, 85 [2 r.], 90v; *OrzQuin* N; Abowiem Zydowie (z rofkazania Bożego) z wieczorą dnia fzoftego/ mieli poczynąć Sábát *LeovPrzep* 14v; *KuczKat* 105; *CzechRozm* 231v; Odpráwiwfy Krzeft/ pomázuie mu Kápłan wierch głowy Krzyżmem świękym [!] (iáko to w ftárym Zakonie Krole y Kápłany z rofkazania Bożego pomázywano) ná znak tego/ że [...] *KarnNap* C; *SkarJedn* 113; To święto [*Kuczki*] Zydowie od síodmego dnia Pázdzierniká przez cały tydzień obchodzili z Bozkiego rofkazania *WujNT* 337, 39; *SkarKaz* 314b, 453a; *VotSzl* A4v.

»z mocnego rozkazania« (1): gdyż to miedzy nimi było z mocnego rofkazania Páńfkiego/ iż żáden z nich nie mógł nigdy małżeńtwá poślubić sobie/ iedno zázwdy z narodu fwego *RejPos* 271v.

»z rozkazania Pana Krystusa, Pana Chrystusowego« (1:1): *KrowObr* 119v; iż święthóść pomázowania Oleiem świętym Apoštołowie niemocnym rozdawali: co czynili z rofkazania Pána Chryftufowego *BialKat* 381v.

»z rozkazania Pańskiego« [szyk 8:1] (9): Kładziono tych [*chlebów*] zroskazania páńskiego co fobbota dwanáście na ftole do tégo zgotowanym *MurzNT* 53v; *LubPs* K; *KrowObr* 178v; *LeovPrzep* 12; *RejPos* 213, 214v, 271v; O którym oštátnim mázaniu Święty Iákub Apoštoł/ z rofkazania bez pochyby Páńfkiego ták vczył Kościoł Pána Chryftufow. *KarnNap* E4; *WujNT* 262.

»z zakonnego rozkazania« (1): Wfpomni ná twoie wzdychánia/ W dzień Páńfkiego obrzezánia/ Z zakonnego rofkazania. *LatHar* 496.

Szeregi: »z nauki i (z) rozkazania« [szyk 2:1] (3): ktorą offiárę [...] kościoł Boży znáuki y z rofkazania Páńfkiego Bogu Oycu niebieskiemu vftawitznie ma offiárować *KrowObr* 178v, 106v; *RejAp* 72v.

»z woley a z rozkazania« (3): Bo nie rozumiey ábyć tho pímo gánić miáło cokolwiek vczyniř ku czći Pánu fwemu/ á zwálzczá tho co ieft z woley á z rofkazania iego *RejPos* 119v; *RejZwierc* 256v; *RejPosRozpr* c4.~

»przeciw(ko) rozkazaniu« = *contra iussum Modrz* (4): Otóz obác/ że pan przeciwko fwému rofkazaniu nic nie vczynił przeciwnégo *BialKat* 63v.

~ *Wyrażenie*: »przeciw(ko) rozkazaniu Bożemu« = *contra Dei iussum Modrz* [szyk 2:1] (3): *WujJud* 197; *ModrzBaz* 143v; fzpećić teraz twarz potrzebá/ ktora fię przeciw rofkazaniu Bożemu/ bielidły y rumienidły y innymi przypráwy málowála. *SkarŻyw* 140.~

»mimo rozkazanie« (1): A nákoniec zákázował przy tym Bog/ y małżeńfkiego z ludźmi rozney religiey fpowinowáceniu: [...] Mimo to rozfkazanie/ gdy Sálomon nábrał w małżeńtwo ábo w mieřkánie/ cudzego nabożeńtwá białychgłow: tym lámym pímo S. dawa przyczynę vpadku iego. *PowodPr* 39.

»na rozkazanie« (1):

~ *Wyrażenie*: »na rozkazanie Boże« (1): Báran on ktorego fynowie Izráelřcy ná rofkazanie Boże raz w rok pożywáli/ nie odmieniał ci fie/ áni fmáku innego ná fię brał *CzechRozm* 261v.~

»nad rozkazanie« (9): *BielKron* 462v; *BudBib Iudith* 9/2; Bo iefli fię częgo innego nád rofkazanie iego domyřláć będziefz/ láfki iego y Bożey mieć nie będziefz. *CzechRozm* 239.

~ *Z przytoczeniem (1)*: Bierzcie/ iecście/ kędy nieprzydał wżycy/ choiaście wy to z rozumow fwoich przydali Wemfzalech walfzych nád rofkazanie Boże/ gdzie pan mowi: Nieprzydaway/ ani vmnieyfzay. *KrowObr* 202.

Wyrażenia: »nad rozkazanie Boże« (2): *KrowObr* 202; Ci [bogowie] ktorzy fą od ludzi zmyfleni y wczynieni nád wołą y rofkazanie Boże/ fą rozmáiici. *CzechRozm* 6.

»nad rozkazanie Pańskie« (4): A což onego Saulá zniřczyło iedno iż łobie nową ofiarę wymyflit/ nád rofkazanie Páńskie? *RejZwierc* 260v; *WujJudConf* 9, 151; *CzechRozm* 251v.

Szereg: »nad wołą i rozkazanie« (1): *CzechRozm* 6 cf »nad rozkazanie Boże«.

αα. *Ogól prawa Bożego, wszystkie przepisy obowiązujące wiernych, też Dekalog (sg w funkcji pl) (389)* : *WróbŻołt* nn6; A on wołą fwoię oznaymit łalkáwem rofkazaniem fwoiem wfšem nam potomkom przodkow nálfych *RejPs* 217, 27v, 114v, 176 [2 r.], 181v [2 r.], 183, 188v; Yego łamego chwalic/ w duchu y wprawdzie/ á wfpomagac bliźnego fwego dla fwiętego ymięnia y rofkazania iego. *SeklKat* F; *RejKup* o8v, aa3; *LubPs* E3, H4, aa5, aa5v, aa6v (14); Otom záwždy požádał rofkazania twoich: w fprawiedliwořci twej obżyw mię. *Leop Ps* 118/40, *Deut* 30/14, *Ps* 118/47, 78; *BibRadz Ps* 118/127, 143, 151, *Tob* 3/4, *1.Tim* 1/5; *RejAp* 196v; *RejPos* 188v; Te (fą) rofkazania ktore rofkazał Iehowá Moizefzem do finow Izraélowych [*praecepta quae praecepit Dominus per Moseh ad filios Israel*] ná gorze Synái. *BudBib Lev* 27/34; Bacž iż rofkazań twoich rozmiłowałem fię Iehowo *BudBib Ps* 118/159; *BudNT 1.Tim* 1/5; A ktobykolwiek rozwiázał/ iedno namnieyfze z rofkazania tego/ y wczyłby ták ludzi/ ten namnieyfzym názwány będzie w kroleřtwie niebieskim. *CzechRozm* 90v, 97v [2 r.], 99, 99v; *KochPs* 35, 154, 171, 181, 182, 186; Ieřtemći ia przychodniem ná źiemi/ nie zákrzywáże rofkazania twego przedemną. *CzechEp* 124; *LatHar* 20, 344; Vdam fię tedy do Pánow/ y będe ich vpominał. Oni bowiem poználi drogę Páńfką/ y rozłádek Bogá fwego. Aliřci y ci wefpółek/ iefzče báržiey złamáli iářzmo/ y potárgáli zwiáłki (rofkazania mego) *PowodPr* 8.

rozkazania do kogo (2): wczynił go [Bóg Mojżesza] zacnym przed Krolmi: Temuć dał rofkazania do ludu fwego [*iussit illi ad populum suum*]/ wkázuiać mu chwałę fwoię. *BibRadz Eccli* 45/3; *BudBib Eccli* 45/3.

Ze zdaniem przydawkowym referującym treść rozkazu (1): gdyż dał rozumieć káždemu wołą náuki fwoiey á rofkazanie fwoie/ iáko fie ma w fwey powinnořci záchowác *RejPos* 44.

W połączeniach szeregowych (27): *LubPs* hh3; *Leop Deut* 30/16, *3.Reg* 3/14; *BibRadz 3.Reg* 8/58, *2.Esdr* 1/7; [Pan Bóg rzekł do Mojżesza:] powiemći rofkazanie fwoie/ fłuzby Boże y fłady. *BielKron* 32v; iż ácz był dan klucz Apořtołom y ich potomkom álbo namięftnikom do miłofierdzia Páńfkiego/ ále nie inákřzy/ iedno áby przepowiać Ewanyelią/ tho ieft/ fzczyrą wołą/ rofkazanie á poruczenie Páná fwego. *RejAp* 77, 90v, 110v; fłuchay iákie ieft błogofłáwieńřtwo thu zořtáwiono tobie/ iefli będziefz řtał przy woley/ náucze/ rofkazaniu/ á przy fzczyrych fłowiech Páná fwego *RejPos* 79v, 14, 126, 295, 333, 335, 338, 339v; *RejZwierc* 184v, 192v; *WujJud* 186v; Ieřlic nowe przymierze dać miał/ tedyć pewnie nie bes náuki/ ábo wřtaw/ ábo rofkazania nowego/ ná ktorymby ono przymierze záwiřło. *CzechRozm* 92v, 85v, 87, 98, 98v, 99v; Toć ták Moizeřz o fłowie Bożym/ to o zakonie y o wřzytkich wřtáwách y rofkazaniach Bożych nápiřał/ zálecaiać ie: y wřzytko fzcześćie/ wřzytek grunt/ pewnořć y zacnořć w nich zářádziać y pokłádaiać *CzechEp* 113.

Fraza: »jako jest rozkazanie [czyje]« (2): ták iż nie tędzy záchowywamy wŕzytki powinności ſwoie/ iáko ieſt wola á rofkazanie Páná náſzego *RejPos* 64, 206.

Zwroty: »chodzić w rozkazaniu, wedle (a. wedla) rozkazania, pod rozkazaniem« = *in praeceptis ambulare PolAnt* [szyk zmienny] (4:2:1): Kthoryby chodźił w rofkazaniu moim/ á ſtrzegłby ſądow moich/ áby czynił prawdę/ Onći ieſth ſpráviedliwy *BibRadz Ez* 18/9; Słuchayże dáley/ iż gdy ſie iuż thá niewiáſtá wſpokoilá ná oney pułzczy/ tárgnął ſie ſmok ná potomſtwo iey/ ktore oná ſobie rozmnożyłá wiernemi á prawdziwemi náukami ſwemi/ [...] to ieſt ktorzy chodzili pod rofkazaniem Pánſkim/ á mieli zá ſobą ſwiádectwo Páná ſwego. *RejAp* 104v; A ſtáray ſie pilno kędy możelz/ ábyś chodźił wedla woley iego/ á wedla rofkazania iego/ á záchował iáko nawięcey mógł/ to ſwięte w pominanie iego/ w ſtáley miłóſci iego/ y bliźniego ſwego. *RejPos* 232v, 116, 141; *GrabowSet* K4; Day nowe ſerce y nowego ducha: á oddal kámienne/ á day mięſiſte ſerce: á ſpraw to/ ábychmy chodzili w rofkazaniu twoim: ábyſmy ludem twoim nigdy być nie przeſtáli/ á ty Bogiem náſzym zázwždy zoſtawał. *SkarKaz* 3v.

»chować (a. zachow(yw)ać) rozkazania(-e)« = *servare mandata PolAnt, Vulg; custodire praecepta PolAnt; servare praecepta Vulg* [szyk zmienny] (24): *LubPs* aa4, aa5 marg; Ktho powiáda iż Bogá znam á rofkazania iego niechowa/ kłámćá ieſt/ y wnim prawdy niemáſz. *KrowObr* 45; W káźdey ſprávie dobrej/ bądź wmyſłu ſtátecznego/ abowiemći to ieſt záchowywáć rofkazania [*hoc est custodia mandatorum*]. *BibRadz Eccli* 32/24, *Deut* 4/40, 13/4, 18, 28/15, 3.Reg 6/12 (9); *RejAp* 193v; *CzechRozm* 49, 87, 94v, 99v; iedno ſtrzelźcie a wczynkiem wypełniajcie zakon Boży/ á miłuycie Páná Bogá wáſzego á chowaycie rofkazanie iego we wŕzytkich ſprávách wáſzych. *SkarŻyw* 503; *CzechEp* 114, 119, 271; Ieſliż przykazania moje záchowacie/ będźiecie trwáć w miłóſci moiey. iákom y ia záchował rofkazania Oycá mego *WujNT Ioann* 15/10, 1.Tim 6/14, s. 845.

»czynić, czyniący rozkazanie(-a) (a. wolę rozkazania)« = *facere mandata Vulg; facere praecepta PolAnt* [szyk zmienny] (10:1): *RejPs* 104v; *Leop Deut* 30/8; Zgárdźicieli memi wŕtháwámi/ y práwy memi będźie ſie brzydźiła duſzá wáſzá/ thák iż nieczyniąc wŕzytkiego mego rofkazania/ zgwałćicie przymierze moie. *BibRadz Lev* 26/15; *BielKron* 45 [2 r.] 114v; *RejAp* 191; *RejPosWiecz*² 93v; *BudBib Deut* 27/10; Z litoſci twéy iam żyw: zakon twóy moie kochánié. Pomſci krzywdy méy/ niech ia twé czynię rofkazánié. *KochPs* 182; A kto kiedy czyniący rofkazanie Bożé opuſzczony ieſt? *SkarKaz* 551a.

»(u)czynić doſyć rozkazaniu« = *facere praecepta PolAnt* (7): *BibRadz* *4, *Lev* 26/14, *Num* 15/22, 1.Par 28/7; á ſtáray ſie [...]/ ábyś czynił doſyć woley/ náuce/ á rofkazaniu ſwiętemu iego. *RejPos* 14, 11, 88v.

»(po)dać rozkazanie(-a); podane rozkazanie« = *dare mandata PolAnt, Vulg; iubere, praecipere PolAnt; traditum mandatum Vulg* [szyk zmienny] (9;3): *LubPs* hh3; *BibRadz Num* 15/23, *Eccli* 45/3, 20; *RejPos* 333; TOć mowi Pan/ Iam wywiodł lud ten z niewoley/ y podałem mu rofkazanie przes ſługi moie proroki ktorzy oni ſłucháć nie chćieli/ ále odrzucili rády moie. *BudBib 4.Esdr* 2/1, *Eccli* 45/3; *CzechRozm* 98v, 99; *CzechEp* 281; *LatHar* 120; Boby im lepiej było nie vznáć drogi ſpráviedliwoſci/ niźli poznawſzy/ wroćić ſię ná zad od podánego im rofkazania ſwiętego. *WujNT 2.Petr* 2/21.

»rozkazania, o rozkazanie nie dbać« [szyk zmienny] (1:1): *RejKup* Bv; Gwałtownicy prawdy á fłowá Bożego yedno thu pożytkom folguią/ nic nye dbáiąc woley á rofkázania Páná fwego. *LubPs* bb5 *margin*.

»lekce (sobie) ważyć rozkazanie; lekkie poważenie rozkazania« (2;1): *RejAp* 11; A iáką też niewiernym frogóść á niełáfkę okázowác ma ktorzy go tu ná fwiecie znác niechcieli/ á lekce łobie ważyli fwiętą wolą iego/ á rofkázanie iego. *RejPos* 5v; *RejZwierc* 184v.

»naśladować, naśladowający rozkazania« [szyk zmienny] (4:1): *RejPs* 175; Gdym tedy po fferokości fwyátá tego chodził/ A izem fie od woley twej ni w czym nye vwodził/ S pilnoścýą nálládujący rofkázania twego/ Belpyeczenem zázwdy bywał od wflytkyego złego *LubPs* bb, bbv, bb2 *margin*; iefli bédziefz nálládownał woley á rofkázania Páná fwoiego [...]: tu nie tylko człowiek [...]/ ále y żadna moc áni zyemfka áni piekielna nád tobą mocy mieć nie może. *RejPos* 39.

»w niwecz obrocić rozkazanie« (1): W niwecz obroćiliście rofkázanie Boże/ dla wftáwy wáfzey etc. *CzechEp* 117.

»odrzuć (a. odrzucać) rozkazanie(-a)« [szyk zmienny] (3): *RejPos* 149; *CzechRozm* 100v; A pan Chriřtus łam łamentuiąc ná złe żydy: ktorzy/ odrzuciwfzy rofkázanie Boże/ żyli wedle wftaw fwych: iáko teraz czynią Kátholicy Rzymfcy/ ták mowi: [...] *CzechEp* 117.

»odstąpić (a. odstępować), odkroczyć, wystąpić od rozkazania; odstąpić rozkazania« [w tym: wystąpić a odkroczyć (1)] [szyk zmienny] (9:1:1;5): A iefli by też ćiktorzy zá iego fprawą poniem oftáną chćieli iáko odstępić rofkázania iego [...]. Będę ie kárał łáfkáwie *RejPs* 132v, 25, 193v; Iáki fthrách á boiaźń przychodzi ná ti wfzytki/ ktorzi namniey odstąpią od woley/ á rofkázania páná Bogá fwego. *LubPs* T5v *margin*; Iáko też Dawid woła/ iz to káždy przekłety wiecznie/ kto odstępuie od rofkázania thwego. *RejPos* A5, 89v [2 r.], 119v, 263v, 314v, 338, 346, 350; *CzechEp* 131, 207.

»opowiadać rozkazanie« = *praedicare praeceptum Vulg* (3): *LubPs* B2; ták teřz fwoim zwolennikom rofkazał/ áby opowiedáli nie wolą fwoię/ áni wolą [!] kogo infzego/ ále wolą y rofkázanie Syná Bożego Páná Iezu Kryřtá. *KrowObr* 43; A ia lepak pořtanowionym iefł krolem od niego nád iego fwiętą gorą Syon: oppowiedáiąc [!] rofkázanie iego. *Leop Ps* 2/6.

»opuścić (a. opuszczać) rozkazanie(-a)« = *derelinquere a. negligere mandatum Vulg; derelinquere praecepta, relinquere mandatum PolAnt* (5): *RejPs* 56; Nie iam zázburzył á záfmućił lud fřraelfki/ ále ty/ y dom oyca thwego/ żeřcie opuřćili rofkázania Pánfkie/ á wdáliřćie fie zá Báálim. *Leop 3.Reg* 18/18; *BibRadz 2.Par* 7/19; *BudBib 4.Esdr* 1/34; A prozno mi fłużą/ vcżąc náuk/ rofkazań człowieczych. Bo opuřćiwfzy rofkázanie Boże/ trzymaćie wftáwę człowieczą/ vmywánia konewek/ y cżáfz/ y inych podobnych (rzeczy) wiele czynićie. *BudNT Mar* 7/8.

»pamiętać na rozkazania(-e), rozkazanie« = *memorare mandatorum, memorem esse praeceptorum Vulg* (3:1): Bo fńadz pámiętáiąc ná rofkázanie twoie zázwdy mię mierziáły nieřlufne fprawy ludzkie. *RejPs* 22; *BibRadz 4.Esdr* 3/33, *Sap* 16/6; *WujNT 2.Petr* 3/2.

»pełnić rozkazanie, rozkazania (G sg); (wy)pełnienie rozkazania« = *facere mandatum Vulg; facere praeceptum PolAnt* [szyk zmienny] (10:1;3): á ták ty mnie moy pánie prořę racz odźziwić łáfką miłofierdzia twego/ ábych fie mogł vpełnie náuczyć pełnić rofkázania twego. *RejPs* 181; *LubPs* N3, ccv; A thy náwroćiřćie/ y řluchác bédziefz głofu Páná Bogá twego/ y czynić á pełnić the wflyřćkie rofkázania kthore ia przykázuię tobie dziřia *Leop Deut* 30/8; *BibRadz Lev* 26/3; *BiałKat*

131; *CzechRozm* 82, 248; *ArtKanc* Q20 [2 r.]; *GrabowSet* R2v; *LatHar* 45; Náuki/ vftáwy/ y przykazánia ludzkie tu fą potępione/ ktore ábo fą przeciwne Bozkiemu przykazánium/ ábo fą prózne y niepożyteczne ku zbudowánium/ ábo ku wypełnieniu Bozkiego rozkazánia. *WujNT* 151; *SkarKaz* 41a.

»pilnować, (być) pilen, pilnujący rozkazania« = *attendere mandato a. praecepto PolAnt* [szyk zmienny] (3:11:1): ábowiem gdy bych ia był pilen rozkázánia twego świętego nigdy by mię żadny wftyd niemogł obrulfyć. *RejPs* 175v, 180v, 187v; *LubPs* Z5, aa4v, aa5 marg; *BibRadz* 2.*Esdr* 9/34; *RejAp* 193; KTo záchowywa zakon/ obfite czyni ofiáry á ktory pilen rozkazánia/ ofiáruie ku zbáwieniu. *BudBib Eccli* 35/1, 2.*Esdr* 9/34; *CzechRozm* 112v, 238v; *KochPs* 181; *CzechEp* 114; Abráám fprawiedliwy/ iz woley y rozkazánia Bożego pilnował y pełnił ono/ był tak błogostáwiony od Bogá *KolakSzczęśl* C3.

»podać pod rozkazanie; być poddan rozkazaniu« (1;1): Dayże mi yełfcze przydz Pánye k they vmyeyętności/ Bych zówždy tak náfládowná dobroći cíchości/ Gdyżem poddan rozkazányu twej fwyętey miłości. *LubPs* bb2; *BibRadz* *4.

»przestępować (a. przestąpić) rozkazanie; przestąpienie rozkazania« = *transgredi sermonem PolAnt* [szyk zmienny] (3;1): By mi też Bálák dáł dom pełny fwoy šrebrá y złotá/ tedy ia rozkazánia Páná Bogá mego przestąpić nie mogę/ ábych miał co ábo więcej ábo namniey czynić. *BibRadz Num* 22/18; *RejPos* 30, 180v; Wfzákże ia nie ieftem od tego/ żeby Bog/ ktory obiecał lud fwoy Izráelfki/ gdyby przestępował rozkazánia iego/ żwierzęty frogiemi kárác *CzechRozm* 114v.

»(nie) (u)słuchać (a. nie przesłuchać) rozkazania; (nie) być (a. będący) posłuszen, nieposłuszny rozkazaniu« = *oboedire imperio Vulg; audire praecepta a. voci PolAnt* [szyk zmienny] (9;7:1): bo nas wiele ktorifmy fię ftali złemj dziecmi a nieposłufnemi Synmi wolei a rozkazaniu iego *RejKupSekl* a4v; Abych ni w czym nie przesłuchał rozkazánia twego/ Owífem go zówždy nych ftrzegę z vmyfłu ftálego *LubPs* aa5; *Leop Deut* 30/2; *BibRadz Iudic* 2/17, 2.*Reg* 18/12, 2.*Esdr* 9/29, *Tob* 3/5; *RejPos* 3v, 63v, 79v; *WujJudConf* 157; Ale fię oni hárdzie fprawowali/ á nie słucháli rozkázánia twego/ owfzem grzezfyli przeciw fądom twoiem *BudBib* 2.*Esdr* 9/29; *KochPs* 134; Chwalćie Páná y wy Anyołowie iego/ w šile potężni/ przykazánie iego pełniący/ rozkazánium iego posłufzni będący. *LatHar* 563; *WujNT Matth* 23 arg; *PowodPr* 6; á my głofu P. Bogá náłzego do ktorego was pošyłamy/ fluchác będziem: áby nam było dobrze gdy vfluchamy rozkazánia P. Bogá náłzego. *SkarKazSej* 657a.

»podług (a. wedle) rozkazania się sprawować« [szyk zmienny] (3): *MurzNT* 93v; Ale to nie należy ná owce y poddáne fądzić/ ieśli fie Pálterz podług rozkazánia Pánfkiego fprawuie álbo nie. *WujJud* 152; *WujJudConf* 152.

»w rozkazaniu, przy rozkazaniu stáć; stały w rozkazaniu« [szyk zmienny] (2;1;1): *LubPs* Z5; kto fie Bogá boi/ A w iego rozkazánium zówždy mocno ftoi. Tego niebo ni zlá myfl nigdy nie vniefie *RejWiz* 129v; *RejPos* 79v, 284.

»strzec (a. przestrzegać, a. przystrzegać), strzegący rozkazania (rozkazań) (a. wolej rozkazania)« = *custodire mandata a. praecepta Vulg, PolAnt; observare mandata Vulg* [szyk zmienny] (31:2): *RejPs* 180; Tákyemu ia błogofláwić będę ná čás káždy/ Bo zá to iz on pilnye ftrzegł rozkazánya mego/ Vkażę mu práwą drogę do zbáwyenya yego. *LubPs* N3v, Y2, aa5, aa6, bb3, bb6v, hh3; *Leop Deut* 30/10, 30/16, 3.*Reg* 3/14; *BibRadz Lev* 26/3, 3.*Reg* 8/58, 11/34, 38, 1.*Par* 28/8 (10); *RejAp* 103v,

104, 121v; ále owłzem błogofławieńfzy ci fą/ kthorzy fłucháią á pilnie ftrzegą rofkazánia moiego. *RejPos* 79v, 83; Y Rofkazał Moizefz y ftarfzy Izráelowi ludowi rzekąc/ ftrzelźcie wźego rofkazánia/ ktore ia rofkázuię wam dzifia *BudBib Deut* 27/1, *Ex* 20/6, *Ps* 118/168, *Eccl* 8/5; Day boże/ ábych vmiał ftrzedz twęgo rofkazánia *KochPs* 179; *CzechEp* 407; Ieftem vczefłtnik Pánie wźytkich boiácych fię ciebie/ y ftrzegácych rofkazánia twęgo. *SkarKaz* 637a.

»przy rozkazaniu trwać« (1): Błogofławieńftwo tym kthorzy przy woley á rofkazányu Pánfkim z boiáźnią ięgo trwáją. *LubPs* X4v *marg*.

»rozkazanie trzymać« (1): A chwałę was brácia/ iż we wźytkim ná mię pámiętaćie: á iákom wam podał rofkazánia moie trzymaćie [*praecepta mea tenetis*]. *WujNT* 1.*Cor* 11/2.

»uczyc, nauka rozkazania« (1;1): LÁfkáwe á miłofciwe ręce thwoye Pánye/ [...] Ktoremiś mye ftworzyć raczył człowyeká nędznego/ Dayże mi zmyfł ku náuce rofkazánia twęgo *LubPs* bb2v, gg4.

»rozkazanie wykonywać; wykonanie rozkazania« = *exequi iussa Modrz* (1;1): dla tego iefłelmy do vznánia prawdziwego Bogá wezwáni/ ábyfmy ięgo rofkazánie wykonywáli *ModrzBaz* 143v; á wśelka rozmowá moiá niech będzie o zakonie nawyźfzego: á fpráwy moie wźytkie/ niech fię do wykonánia twęgo rofkazánia przyfłoynie ściągáią. *LatHar* 333.

»przeciwko rozkazaniu wykraczać« (1): Zápprawdę moy namifłzy bráciřzku/ potrzebáby fię nam dla Bogá żywego poczuwáć/ iákobychmy przeciwko woley y rofkazánia Páná fwego w niwczym więcey iuż nie wykraczáli *WerGoř* 261.

»wystąpić (a. występować) z rozkazania« (2): O Iáko by kaźdemu przyfłáło wmłodości fwoiey pokáráć á ftrzedz żywotá fwego á nawięcey fñadz wtem áby nie wyfłępowáł z rofkazánia pánfkiego *RejPs* 176, 158v.

»wywracać rozkazania« (1): Táźże Cypryan [...] zowie tych duchownymi złodźieymi y cudzołóźnikami/ ktorzy wywrócáli rofkazánia Boże *CzechEp* 131.

»wzgardzać rozkazanie« (1): Ale kto z vporu á z rozmyfłu á dobrowolnie wzgardza wolą á rofkazánie Páná fwego/ [...] nie má nigdy miłofierdzia żadnego *RejPos* 180v.

»zachow(yw)ać (a. zachowawać) się wedle rozkazania, w rozkazaniu« = *servare praecepta PolAnt* [szyk zmienny] (7;4): *LubPs* E4 *marg*; *BibRadz Deut* 5/10; *BielKron* 35; *RejAp* 90v, 120v; *RejPos* 179v, 295, 334, 350v; A iefłize fie záchowa w thym żywocie wedle cnotliwego powinowáctwá fwoiego/ á wedle woley á rofkazánia Páná fwoyęgo/ [...] tedy nigdy nie vmrze *RejZwierc* 4v, 5.

»(nie) zapomnieć rozkazania« = *praecepti oblivisci PolAnt* (2): *LubPs* Y3v; Máluczkićiem iefł y wzgárdzony/ wśákoź nie zápomniálem rofkazánia twęgo. *BibRadz Ps* 118/141.

»(z)gwałćić rozkazanie(-a); gwałtownik rozkazania« [szyk zmienny] (4;1):Więć lámi ná wźem zgwałćili wolą á rofkazánie Pánfkye/ á nie czynili dofyc vmowam á powinnościam fwoim *RejPos* 251v; *RejZwierc* 192v; Złofciwy gwałtownik rofkazánia [transgrediens mandata] Pánfkiego wpádnie wrękoiemftwá *BudBib Eccl* 29/24; *NiemObr* 72, 115.

»złamać rozkazanie« (2): *RejPos* 42; Ná wet y kráiem onym poźádnym wzgárdźili/ Y pánfkim obietnicom profło nie wierzyli. [...] wielkię zámieřzanię Vczynili/ złamáli pánfkię rofkazánię. *KochPs* 161.

»żyć (a. sprawować żywot) wedle (a. podług) rozkazania« (4): A ktemu ábyś żył poczciwym żywotem/ wedle woley á rofkazánia fwięthego iego/ á ni w czym nie obrażał bliźniego fwego. *RejPos* 116; *RejPosWiecz*² 95v; *RejPosWstaw* [1432]v.

Wyrażenia: »rozkazanie(-a) Boże, (Pana) Boga, Boga Ojca, Boskie, Boskiej możności, Jehowine, Jehowy Boga« = *mandatum (Domini) Dei Vulg, PolAnt; sermo a. vox Domini Dei PolAnt; Dei iussum Modrz* [szyk 46:3] (33:9:2:2:1:1:1): Nyepoślufzeńłthwo złych á niewiernych żydow/ iż zapomnyawłzy rofkazánya Bożego wzywáli ofyar pogánłkich przeciw woley Bożey. *LubPs* Y3v marg; A iżem przyśłedł moy Pánye ku tey wyádomości/ Zem zrozumyał rofkazánye twey Boskyey możności *LubPs* bb4, T5v, Z5, bb marg, bb2 marg, bb4 marg, cc marg; *Leop Deut* 11/28; *BibRadz Num* 22/18, 4.Reg 18/12, 1.Par 28/8, 2.Par 13/11, 1.Mach 10/14; *RejAp* 103v; *RejPos* 57v, 174v; *WujJudConf* 152; *RejPosWstaw* [413], [1432]v; *BudNT Mar* 7/8; *CzechRozm* 67v, 69v, 98v [2 r.], 238v; *ModrzBaz* 28; Tym polecil náukę y kázanie/ y oznáywienie woley Bożey/ áby z ich włt pátrzyli/ gdyby co o rofkazaniu Boskim wiedziec chcieli. *SkarŻyw* 482, 36; Przykazánia Jehowine fą prołte/ ktore ferce rozwefeláią: rofkazanie Jehowine iest czyłte ktore oświeca oczy *CzechEp* 112, 113, 114 [2 r.], 116, 117 [2 r.], 131, 207; *NiemObr* 70, 115; *WerGośc* 204; *KołakSzczęśl* C3; *WujNT* 151; *PowodPr* 6; *SkarKaz* 551a; *SkarKazSej* 657a. Cf *Wyrażenia przyimkowe*.

»rozkazanie nowego przymierza« (1): iż kto fię bez iáłnych świádectw y rofkazánia nowego przymierza/ [...] zá ftago tełtámentu mándaty y włtáwy chwyta/ ten fię Apołtołom y Chriřtułowi fprzećiwiáiąc/ ábo znácznie nic o Bogu y fálce iego nie trzyma/ ábo iey nie wważa *CzechEp* 31.

»rozkazanie(-a) Pańskie, Pana« = *mandata a. praecepta Domini Vulg, PolAnt* [szyk 60:4] (41:23): *RejPs* 176, 193v; *RejKup* Bv; Iáko fię wyerni Páńłcy fprołnemi złołciámi brzydzić máią/ wiecey łobie przekłádayąc przed oczy fwiętho rofkazánye Páńłkie. *LubPs* ccv marg, D2, E4 marg, G3 marg, V4 marg, X4v marg (9); *Leop* 3.Reg 18/18; W tych słowiech záleca iáką wielką pilność y ftaránie miec mamy około rofkazánia Páńłkiego. *BibRadz* I 333c marg, *Iudic* 2/17; *BielKron* 45; *RejAp* 11, 77, 104, 104v, 110v, 116, 121v; *RejPos* 29v, 39 [2 r.], 63v, 64, 79v (19); *BiałKat* 36, 131; *RejZwierc* 4v, 184v, 192v; *WujJud* 152; *WujJudConf* 157; *BudBib Eccli* 29/24; *KochPs* 161; Lepiey od świátá niewdzięcznego/ włzytko to co wola Boża będzie ćierpiec/ niż fię namniey odchylic od rofkazánia Páńłkiego. *NiemObr* 11, 72, 178; *WerGośc* 261; *WujNT* 2.Petr 3/2, s. 845. Cf *Zestawienie, Wyrażenia przyimkowe*.

»rozkazanie Pana Chrystusowe, Pana Krystusa (a. Jezu Krysta)« (2:2): *KrowObr* 43; *RejPos* 88v; *RejPosWiecz*² 93v; Y Augułtyn ś. dowodzi/ że ten obyczay śpiewánia hymnow y Páłmow ma po łobie Páná Chriřtułowe y Apołtołłkie náuki/ przykłády/ y rofkazanie *WujJud* 186v.

»powolny rozkazaniu« (1): Przekłęłstwo/ iefliż niebędziecie powolni rofkazaniu [si non oboedieritis mandatis] Páná Bogá wáłłego *Leop Deut* 11/28.

»przeciwny rozkazaniu« (1): gdy oto fámiz Papięznicy [...] wyznawáią/ iż Papięż wpaśc/ y záblędzić moze: Y gdyby co przeciwnego rofkazaniu páńłkiemu/ z dopułzczenia złego połtánowił/ iż go ná ten czás fłuchác nie trzeba. *NiemObr* 178.

»starego testamentu rozkazanie« (1): Iużem przedtym powiedział/ iż ftago tełtámentu [...] miánowite powłzechne rofkazanie/ iuż teraz w nowym przymierzu plácu niema. *CzechEp* 48.

»rozkazanie święte« [szyk 24:12] (36): a tak my grzeffni gdyfz tu nawffem czekamy fwiętego roskazania twego profimy aby raczył łaskawie łafowac nad nami fwiętą wolą twoię *RejPs* 48v, 104v, 175v; *LubPs* aa4v, aa5 marg, ccv [2 r.]; A thák wierni łudzy Páná tego kthorzy łucháią prawdziwego głofu iego á drżą przed nim á przed fwiętym roskazánim iego. *RejAp* 191, 86v; *RejPos* 11, 14, 42, 116 [2 r.], 179v (17); *RejZwierc* 5; (*nagł*) Kurzeńki z brácią Bárnádimi. (-) CI fie w rofkofzách fwieckich namniey nie kocháią/ Ale łobie nád wšytko więcey przekłádáią/ Bogá y iego fwięte ná wšzem rofkazánim *PapPan* F2; *WujNT* 2.Petr 2/21. Cf *Wyrażenia przyimkowe*.

»wola roskazania« (3): *RejKup* aa4v; *LubPs* aa5; iż nie to ieff ługá iego kto zá nim woła Pánie Pánie/ ále then ieff obwołánym ługá iego/ ktory czyni wolą rofkazánia iego. *RejAp* 191.

»rozkazanie wolej« (1): Ani oczem więcey nieftára fie myłł moiá iedno áby práwie ták wemnie dziedziczyło wiecznie rofkazánim woley twoiey *RejPs* 183v.

»rozkazanie zakonne stare, zakonu« (1:1): Ale do końcá nie trwał gniew twoy/ iedno dla nápomniania ná máły czás byli zátrwożeni/ máiąc znák zbawienia/ áby pámiętáli rofkazanie zakonu twego [*ad commemorationem mandati legis tuae*]. *BibRadzSap* 16/6; Iż brák czyni w wftáwách y rofkazánim iego onym zakonnym ftárym/ zárownu ludowi Izráelskiemu podánym *CzechRozm* 99.

Zestawienie: »rozkazanie pańskie dziesięcioro« (1): A gdzie by iefzcie i tego lepfzého niemogł obáczyc/ niechái má przed oczyma to o czym niewátpi/ páciérz/ credo/ rofkazanie pańkie dziesięcioro/ i text goły Euangeliéi które wkońciołách czytaią. *MurzNT* 28v.

Szeregi: »głos i rozkazanie« (1): Gdyż to dobrze wiemy/ że głofu y rofkazánia Pánkfiego powinniłmy łuchác *WujJudConf* 157.

»rozkazanie i mandaty« (1): Oto przekłádam dżisia przed oblicznością wálzú błogofłáwieńtwo y przekłętwo: Błogofłáwieńtwo/ iesłize będziecie połufzni rofkazánim y mándatom Páná Bogá wálzého *PowodPr* 6.

»rozkazanie a (i) napominanie (a. upominanie)« (2): *RejPos* 284; Iesłiz tedy w Chriftofowym świetle chodżic chcemy/ od rofkazania iego y nápomniania nie odfępuymy. *CzechEp* 131.

»nauka(-i) a (i) rozkazanie« (6): *LubPs* bb2 marg; áczkolwiek byli Noego potomkowie y Abráámowi zoftáwili náukę y rofkazanie po łobie dobre/ wšzákże fie tho potym zmienilo. *BielKron* 98; *RejPos* 79, 83v; Vczniowie to iego łą/ y łudzy prawdziwi/ ktorzy ná náuce Miłtrzá/ y rofkazánim páná łwego przeftawáią *NiemObr* 180. Cf »wedle nauk a rofkazania«. [*Ponadto w połączeniach szeregowych* 7 r.]

»rozkazanie i obrzędy« (1): Abowiem náwroćic fie záś ktobie Pan [...]: ále ták/ iesłi będziefz słuchał głofu Páná Bogá twego/ á ftrzegł rofkazánia y obrzędow fwiętych iego [*praecepta eius et caeremonias*]/ ktore łą opifáne w tym zákonie *Leop Deut* 30/10. [*Ponadto w połączeniach szeregowych* 2 r.]

»rozkazanie i sądy« (1): Y vmocnię Krolełtwo iego ná wieki/ będzili iedno pilen áby dofyc czynił rofkazánim memu y łądom moim [*praecepta mea et iudicia mea*] iáko oto dżis. *BibRadz* 1.Par 28/7. [*Ponadto w połączeniach szeregowych* 4 r.]

»słowo(-a) i (a) rozkazanie« = *verba et praecepta Vulg* (6): *RejPos* 63v; Thákżeć dobrzy/ vczeni/ y Swięci Biskupi [...] ná to wzgląd mieli: áby Pánkfie słowá y rofkazánim/ iáko napilniey wKofściele były

wypełnione *BiałKat* 36; *CzechRozm* 69v; *CzechEp* 116; *NiemObr* 70; *WujNT* 2.*Petr* 3/2. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»sprawy a rozkazanie« (2): Iż sie ofwyęci á ná kápłánństwo páfowác będye/ nye ták dla tego áby yuż ofobliwye á práwye kwoli Bogu był/ yego ípraw á rofkazánya pátrzał/ ále ínadź wyęcey áby z duchowyenńtwá żywności á wychowánya łobye zdobył. *GliczKsiqż* O5; *RejPos* 179v.

»rozkazanie(-a) i (ani) świadectwa« = *praecepta et testimonia PolAnt* [szyk 2:1] (3): *BibRadz* 2.*Esdr* 9/34; Przyłtrzegálem rofkazań twoich/ y świadectw twoich/ bo wśytkie drogi moje przed tobą. *BudBib Ps* 118/168; *CzechEp* 31.

»ustawy, (i, a) rozkazanie(-a)« = *statuta et praecepta PolAnt* [szyk 6:3] (9): *BibRadz* *Deut* 4/40, 28/15, 2.*Par* 7/19; *RejPos* 89v; [Żydzi twierdzą] iż on [Jezus] tymi księgámi Bożymi pogárdziwłzy/ y wśtáwy w nich ípíłáne odrzuciwłzy/ nowe rofkazánia y wśtáwy wam wczniom íwym zośtáwił *CzechRozm* 69; Przez Moyżefzow zákon docześny rozumiem wśytkie inne wśtáwy/ rofkazánie zwierzchowne/ w księgách Moyżefzowych/ porządkiem íwym opíłáne *CzechRozm* 87v, 82, 99, 100v. [Ponadto w połączeniach szeregowych 9 r.]

»rozkazanie a wiara« (1): Tuć łá ci ktorzy ítrzegá rofkazánia Pánńkiego á wiáry Iezufowey. *RejAp* 121v.

»wola (nauki) a (i) rozkazanie« (84): a racz nas náłfycic onem pokarmem poządliwem: niebieskiey woley a rofkazania fwoiego *RejPs* 200, 104v, 193v; *RejKupSekl* a4v; *MurzNT* 93v; Wielkie á poważne wyrozumienie woley á rofkazánia Pánńkyego nam sie w thym Píalmye okázuie. *LubPs* D2, T5v *marg*, V4 *marg*, X4v *marg*, Y2, Z5 (12); *KrowObr* 43; O nędzny narodzie ludzki toć v ciebie lekkie poważenie woley á rofkazánia Pánńkiego *RejAp* 11, 18, 86v, 116; Bo áczęs powinien pośłufzeństwo [...]/ ále iedno tákie/ ktoreby nie obrażało woley á rofkazánia Páná twoiego *RejPos* 39, 3v, 5v, 11, 29v, 30 (36); *RejPosWiecz*² 95v; A nákoniec on Moizéfz [...]/ gdy im przyniołł ná kámiennych tablicach iáwną wolą á rofkazánie święte iego/ tedy im tho thák mocnie zápieczętował: [...] *RejZwierc* 5, 4v, 5; *SkarJedn* 58; Iełt to tedy rzecz pewna/ iż to byłá y iełt wola Boża/ áby ludzie po wśytki czáły/ od łámege Bogá/ dowiádownáli sie woley/ y rofkazánia iego *NiemObr* 70; Co też nie bez przyczyny wtyłkuie ná tákie [...] ludzie opíłe Izáiałz Prorok [...]/ ktorzy z ráná powśtáią ná pijańństwo/ chcąc nas odwieść z woley y rofkazánia Bożego do ták ízkárádney rzeczy *WerGość* 204, 261; *ArtKanc* Q20; *LatHar* 45; *KolakSzczęśl* C3; *WujNT* 845. Cf *Wyrażenia przyimkowe*. [Ponadto w połączeniach szeregowych 14 r.]

»rozkazanie i wyroki« = *praecepta et decreta PolAnt* [szyk 1:1] (2): Náđ to iełli łłuchác będziefz wśytkiego co im rofkázuię tobie/ á będziefz chodźił drogámi memi/ czyniác temu dofyć co sie mnie podoba/ ítrzegąc wyrokow moich y rofkazánia moiego/ iáko czynił Dawid łłuzębnyk twoy/ tedy ia będe z tobą *BibRadz* 3.*Reg* 11/38, 3.*Reg* 11/34. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»(i) zakon i rozkazanie(-a)« = *lex et mandatum a. praeceptum PolAnt* (3): Tylko niektorzy zośtáli w Betfúrám/ z thych co byli opuśćili zakon y rofkazánie Boże/ ábowiem ono miáńto było im ku wćiecće. *BibRadz* 1.*Mach* 10/14; á dam tobie tablice kámienne/ y zakon/ y rofkazánie ktorem nápiłál ábyś ie wczýł. *BudBib Ex* 24/12; *CzechEp* 281. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.]

Wyrażenia przyimkowe: »wedle (a. wedla, a. podług) rozkazania« (26): *RejKup* cc4; Ściełzki moje rącz proftowác/ według rofkazánia twego/ áby nie wzięła gory nádemną żadna niepráwość. *LatHar* 83, 610.

~ *W połączeniach szeregowych* (3): Nie mnimayże ábyć thu Pan twoy zákázował pocźciwego ftáránia á obchodu twego/ ále tákiego któryby był [...] wedle woley fwiętey iego/ á wedle kroleństw y rofkazánia iego fwiętego. *RejPos* [219], 51, 343.

Wyrażenia: »wedle rozkazania Pańskiego, Pana« (2:1): Vczmyfz fie tu tedy s ftey Ewánieliey fwiętey/ iákoby chmy zówzdy [...] vzywáli powinności fwoich/ wedle woley/ przeźrzenia/ á rofkazánia Páná tego *RejPos* 343, 79, 336.

»wedle rozkazania świętego« (3): iáko Dawid powieda/ iż woły/ źwirzeta/ y wŷytki ptaki podrzucił pod nogi nędznego człowieká/ áby [...] fzařował tymi dáry w boiáźni iego/ wedle woley á wedle rofkazánia iego fwiętego. *RejPos* 162, [219], [254].

Szeregi: »wedle nauk a rozkazania« (1): A to ieft wŷytká fummá tego/ ftárác fie wedle wŷzey możności fwoiey o pocźciwy á poboźny żywot fwoy/ wedle náuk á rofkazánia Pánłkiego. *RejPos* 336. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»wedle wolej a (wedle) rozkazania« (3): Dayże nam to tedy nář wŷzechmogący Pánie [...]/ ábychmy tobie nędznicy przodkiem záchowali powinności fwoie [...]/ á pothym káźdemu ftanowi/ wedle powinności iego/ á wedle woley á rofkazánia fwiętego thwego *RejPos* [254], 79, 162. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*] *Cf* »chodzić wedle rozkazania«, »podług rozkazania się sprawować«, »zachow(yw)ać się wedle rozkazania«, »żyć wedle rozkazania«.

»przeciw(ko) rozkazaniu« (6): czemu mię przelláduiefz/ á zemną woynę wiefziefz/ czyniąc przeciwko rofkazánium memu/ táki á táki grzech? *SkarŻyw* 83.

~*W połączeniu szeregowym* (1): grad [...] nic nam inřzego nie známionuie iedno oziębłość á fzkodliwość fáłżywey á wymyflney náuki przeciwko woley/ vřtáwam/ y rofkazánium Pánłkiemu *RejAp* 74.

Wyrażenia: »przeciwko rozkazaniu Bożemu« (2): [*papieř Symmachus*] ná fzořłym Synodźie ten dekret vczynił. Iż fie nie godźi Ceřářzowi/ áni żadnemu co fie ma zá naboźnego/ ważyć czego przeciw rofkazánium Bożemu *CzechEp* 136; *NiemObr* 121.

»przeciwko rozkazaniu Pańskiemu« (1): *RejAp* 74 *cf* *W połączeniu szeregowym*.

»przeciw staremu rozkazaniu« (1): A tu zář przeciw temu tám ftáremu/ do ftárych teź rzeczónemu rofkazánium: mowę teź fwoię wyřtáwia/ gdy ták mowi: A ia wam powiedam etc. *CzechEp* 280.

»przeciw rozkazaniu świętemu« (1): abyř WKM jako chrzeřcijański krol woli miłego Pana Boga pilnując to naprzod naprawił, co się przeciw rozkazaniu Jego świętemu w państwach WKM dzieje *Diar* 83.

Szereg: »przeciwko wolej i rozkazaniu« (1): iakoź on z fwoią Kátoliką grubego bálwochwálřtwá wolny bęďzie/ który przeciwko woley/ y rofkazánium Bożemu/ y řprzeciwiáiąc fie wŷytkiemv piřmu ř. ludźi mdłych/ grzeřznych/ y ktemu zmářłych wzywa/ y chwali. *NiemObr* 121. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]~

»nad rozkazanie« (13): *SkarŻyw* 291; Przetoz y Páweł ś. pilnując tylko tego co mu Pan obiawił: czego go náuczyl/ y co mu rofkazał: ważyć fię niechciał nic mowić/ pić/ ftánowić/ nád iego rofkazanie *CzechEp* 116.

~*Wyrażenia*: »nad rozkazanie Boga« (1): A opuścić wżytkę iną boiażń y wżytko ine poľufzeństwo/ by teź było y nároľszlze/ fwiátá tego/ ktoreby było nád woľá y nád rofkazanie Bogá Oycá náľzego. *RejPos* 39.

»nad rozkazanie Pańskie« (2): Iż zówzdy źli á fwowolni nád woľá á rofkazanie Páńskie poľtępuią zá vpornymi myľłámi ľercá ľwego źłego. *LubPs* aa4v marg; A to wżyľtko chocia dobrze czynili/ y w dobry obyczay czynili/ iedno iż czynili nád woľá y nád rofkazanie Páńskie *WujJudConf* 9.

»nad rozkazanie święte« [*szyk 2:1*] (3): ktore [*mniemanie*] oni w fwoich wymyľlech poľżyli nád woľá y nád fwięte rofkazanie iego/ przeciwyáiąc fię woley á fwyętemu poľtánowieniu iego *LubPs* bb6v marg; *RejPos* 39v, 219.

Szeregi: »nad rozkazanie i poruczenie« (1): potomkowie ich za rofkofzámá fię vdáli/ y zleniľtwá nád rofkazanie y porucenie [!] Moyżefzowe y Iozuego/ pokoy znieprzyaioły/ ztárymi [!] obywtelmi ziemie oney/ ktore im Pan Bog [...] wykorzenić kazał/ vczynili. *SkarŻyw* 557.

»nad woľá a (i) (nad) rozkazanie« (10): *LubPs* aa4v marg, bb6v marg; *RejPos* 39, 39v, 57v, 190, 219, 338v; Ale zówzdy [*Pan srogí*] náwięcey ná to/ gdykolwiek lud iego odľtápił od woley iego/ á wymyľłá ľobie álbo iákie nowe vľtáwy álbo iákie wymyľlne modły nád woľá á nád rofkazanie iego. *RejZwierc* 260v; *WujJudConf* 9.~

β. *Ustawy, przepisy, nakazy stanowione przez człowieka na mocy autorytetu lub władzy* (52) : *Leop* 3.*Mach* 7/9; *CzechRozm* 244v; Ieľt to znák niedoľkonálego ľercá/ [...] vľtáwy ftárlźych ľwych ľkrzętnie rozbieráć [...]: dopytáwać fię przyczyny o wżyľtkim/ y káźdego rofkazania báďáć fię ľpoľobu *ReszPrz* Av; *WujNT* 69, *Mar* 10/5; Ale gďdzieby ľkazanie ľtolice Apoľtolľkiey/ którey my práwá niemożemy vľtáwić byľo: rofkázuiemy/ obyczay rofkazania pilnie chowáć/ y ku exequuciię przywoďzić *SarnStat* 225, 918.

rozkazanie o czym (1): A iż o tych rzecźách [*tj. które potrawy należy spożywać*] żaden nápiľánego iákiego rofkazania nie zoľtáwił/ znáć że iá Apoľtoľowie ná woľá káźdego puľćili *WujJud* 195v.

Ze zdaniem przydawkowym referującym treść rozkazu [*zawsze: aby*] (4): Ieľt rofkazanie ľiľtowe Krolá Iego Miľoľći/ áby żaden mimo Mácieiá Wirzbięte tych kfiáźek do lat dzieľiáći nie drukował *GórnDworzkt*; *WujJud* 196; *BudBib* 1.*Mach* 11/2; *WujNT* 323.

W połączeniu szeregowym (1): Ale vľtáwy y tráďicie Apoľtolľkie/ y Oycow ś. ftárych/ y rofkazania koľćielne/ każe nam Bog chowáć: nie iáko rzeczy od ludzi y przez ludzie poďáne/ ále przez Duchá ś. w koľćiele vľtáwione. *WujNT* 151.

Zwroty: »rozkazania chowáć; zachowanie rozkazania« [*szyk zmienny*] (2;1): Ludzie ľepák bywáią obowiáźáni/ ták ná záchowanie rofkazania przelożonych koľćielnych; iáko y ná poďięćie karánia/ ieľli ich nie chowáli. *WujNT* 69, 151; [Sám Páweł S. przykázował, chowáć Roľkazania Apoľtolľkie y Biľkupie. *HerbOdpow* R6v].

»przeciw rozkazaniu czynić« [szyk zmienny] (2): *Náuczác niewieście nie dopufzczam* [1.Tim 2/12].) Przepiw temu rofkazaniu czynią dzisieyfe niewiafty/ zwłazczá te/ ktore fię Ewángeliczkámi zowiá/ bibliá fzermuiác *WujNT* 724, 616 *marg*.

»rozkazanie [na co] dawać« (1): to o tych [św. *Paweł*] mowił/ ktorzy w pogánftwie zlobá żyiác/ y fpolne dzieći máiác/ ieden fię znich do wiáry S. náwracał. Tym iufz dla dziatek/ y długiego mięfzkánia/ rozdziałác fię nie rádzi. ácz rofkazánia ná to nie dáie. *SkarŻyw* 153.

»nie dbać na rozkazanie« (1): Lecz áby kto będąc Biskupem ábo káplánem miał żonę kiedy poiać/ ieft rzecz ták w Greckim iáko y w Lácińfkim kościele nigdy nie ftychána: czego iednák Nowángelikowie łobie dopufzczáią: niedbáiąc nic ná Páwłá S. rofkazanie. *WujNT* 726.

»rozkazaniem gardzić; wzgarda rozkazania« (1;1): A iefliby fámi Stároftowie y Dzierżawcy [...] w przereczonych rzeczy wypełnieniu fłábi y niedbáli [...] byli: tedy oné [...] dla tákiego niedbálftwá/ y wzgárdy rofkazánia [*propter ... contemptum mandatorum JanStat* 246] náfzého [...] gromimy *SarnStat* 899; Iefli Saul krol świecki mogł lud fwoy ná poft obwiázác: [...] dáleko więtfzázá moc ma kościoł Chryftufow/ czáfy poftom ftáwić. y dáleko więcey grzeftzáz/ ktorzy iádowicie y ze złości takim rofkazaniem gárdzáz. *SkarKaz* 121a.

»rozkazaniu się przeciwiać« (1): A iefliby kthory rofkazaniu fwych ftárfzych fye przeciwiał/ á bárzo fpornym y nieukaránym fye okazał/ tákiego [...] *GroicPorz* f4v.

»rozkazania słuhać; nieposłuszeństwo rozkazania« = *parere mandato JanStat* [szyk zmienny] (2;2): Niedopufztzay fie Kxiędzom ożeniác/ każ im Ianowey Papieżowey rofkazánia / y tego Grzegorzá Czárnokxięzniká wftawy fluchać? áby merchy nietzyfte chowáli/ dziatki niewinne thopili/ zábijáli? *KrowObr* 236, 68v; *SarnStat* 190, 898.

»strzec (a. przestrzegać) rozkazania« [szyk zmienny] (3): A gdyfz tedy nie to co on rofkazał tzynicie/ ále Pápiefkiego rofkazánia ftrzeżećie/ iefteście thedy nie fludzy Kryftufowi/ ále fludzy Papiefcy *KrowObr* 122v; *ReszList* 176; *WujNT* 1.Tim 5 *arg*.

Wyrażenia: »rozkazanie człowiecze (a. ludzkie)« = *praecepta hominum PolAnt* (2): Iáko zázwždy nam pátnyeyfze ma być rofkazanie Boże/ á niż rofkazanie ludzkie *LubPs* bb *marg*; Iż dobrze prorokował Ezáiáfz o was obłudnych/ iáko ieft nápiáno/ lud ten wárgámi mię czći/ lecz ferce iych dáleko odemnie. A prozno mi fluzáz/ vcząc náuk/ rofkazań człowieczych. *BudNT Mar* 7/7.

»rozkazanie kościelne, Kościoła« = *mandatum Ecclesiae JanStat* [szyk 7:1] (7:1): Y przetoż chwálebne ieft kościelne rofkazanie/ áby fię chorzy ludzie pierwey przez fpowiedz y pokutę z Bogiem poiednáli: á potym dopiero cíelefnych lekarftw wżywáli. *WujNT* 323, 64, 151; *SarnStat* 190, 898. Cf »z rozkazania«.

»zgwálcenie rozkazania« (1): Tákié áni mięfo/ áni iáycá pokaláią/ ále zgwálcenie rofkazánia kościelnego ktore ieft od Bogá. *WujNT* 64.

Szeregi: »rozkazanie, (i) nauka« = *doctrina, praeceptum PolAnt* [szyk 1:1] (2): iż tu iáwnie bluznicie krew náświętfzázá Syná Bozego/ tedy ftát fnádnie poznác mogáz/ iż Papiefz ieft Antykryft/ á wy iego fludzy/ ktorzy fluchaćie rofkazánia y náuki iego *KrowObr* 68v; *BudNT Mar* 7/7.

»prawo i (albo) rozkazanie« = *ius et mandatum JanStat* (3): ábowiem iefli przydzye ná Rzymfkye [tj. *katolickie*] práwá álbo rofkazánia/ niemáz czego czekác/ tylko fámym przepowýdáním flowá

páníkiego/ ich mocy nieznośne zwątlimy. *BielKron* 200v; iż gdy który obywatel Królestwa nálezego [...] o którękolwiek występki/ téż o niepořufzeństwo Prává y rozkazania świętego kościelnęgo fkazaniem ípráwiedliwie będzie zákłęt: [...] tedy [...] *SarnStat* 190 [*idem*] 898.

»rozkazanie i ustawa« (1): *KrowObr* 236 cf »rozkazania słuřać«. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

Wyrażenia przyimkowe: »według rozkazania« (1):

~ Szereg: »według rozkazania i postanowienia« (1): Przeto tedy wiernymi y prawdziwymi pářterzmi/ Biskupámi/ y řlugámi Bożymi niegárdzę: Kthorzy prawdziwey náuki Iezu Kryřtá [...] náutzáią/ [...] y lud Boży według rozkazania y pořtanowienia Apořtolńkiego rządzą *KrowObr* 118v.~

»z rozkazania« = *ex mandato JanStat* (8): Ale iż o kořcioły żywe niedbaćie/ przeto martwe kořcioły/ drewniáne/ cegláne/ y kámienne/ z rozkazania Antykryřtá Rzymńkiego przyochędażacie y pořwięcaćie *KrowObr* 101v; *BielKron* 150; *BudBib Is* 23/13; Téż vřtáwiamy z rozkazania Króla Ięgo M. Kázimięřzá: iż Sól innym řpofobem nie ma bydź do Węgieř dawána/ iedno [...] *SarnStat* 373 [*idem*] 375.

~ Wyrażenie: »z rozkazania kościelnęgo, Kořcioła« (2:1): *ReszPrz* 11; A to ięft iedno świąt święćenie: Ofiáry [...]/ kazania nabożne y dořkonále wyřłuchanie okrom tego/ że ná ten czás z rozkazania Kościelnęgo/ [...] roboty ręćney/ ktora gwałtowney potrzeby nie ma/ zaniechác mař *LatHar* 122; *WujNT* 452.

Szereg: »z rozkazania i uznania« (1): Tákże y my gdy z rozkazania y vznania kořcioła powřzechnęgo Bibliją świętą zá řczyre/ prawdziwe/ iftotne řłowo BOże przyjmuiemy/ od tegoż kořcioła mamy řię pytać/ iáko tey to Biblijey vżywác [...] mamy *ReszPrz* 11.~

»na rozkazanie« (1): Zaprawdę Turcy y Tátárzy powřtána w dzień řadny przeciw nam/ co řię to zowiemy Chřeřćijány/ y potępią nas/ iż oni ná iedno rozkazanie Máchometá řwoięgo/ wřtrzymawáią řię przez wřzyřtek czás řywotá řwego [...] od wřzego co vpoić może. *WerGoř* 211.

»nad rozkazanie« (2): A ktho řie nád rozkazanie Krolewńkie tego poważy/ then křięgi [...] řtráći wřzyřki/ y nád to dzieřięć grzywien złotá winy zápláci. *GórnDworz kt.*

~ Szereg: »nad rozkazanie i postanowienie« (1): Nie czyńćie dla BOgá tego/ ábyřćie ná háńbę [...] świętych onych przodkow nálezych [...] w namnieyřzym ářtykule Wiáry świętey chřeřćijáńńkiey mieli odřtěpowác: á nád ich rozkazanie y pořtanowienie/ nowe rzeczy [...] do myřli y řerc wářzych przypuřczác. *ReszPrz* 95.~

»za rozkazaniem« = *imperio PolAnt; iussu Modrz* (2): złořćiwy zwyczáj miařto zakonu ięft chowan/ á zá rozkazaniem okrutnikow/ řtáło řię iřz rytym obrázom z nabożeńřtwem służyć poczęto. *BudBib* 1.Reg 14/16; *ModrzBaz* 94v.

aa. Ogól praw (sg w funkcji pl) (6) :

W połączeniu szeregowym (1): To wřzyřtko pořtanowiwřzy/ [pořłowie] [...] ten zdrowy Synodáńńki dekret/ ze wřzyřtkimi ięgo ářtykuły/ wykłády/ pořtanowienim/ podánim/ rozkazánim/ y wřzyřtkę náukę wnim opiřána/ [...] przyięli *Skarředn* 319.

Zwroty: »nauczać (a. uczyć) rozkazania, nauk rozkazania« (1:1): Aleć mię próżno chfála/ vcząc nauk rofkázániá ludzkiego [*docentes doctrinas, mandata hominum*] (*marg*) mandatów ludzkich (-). *MurzNT Matth 15/9* [*przekład tego samego tekstu*] *WujJudConf 107*.

»strzec rozkazania« (1): Strzegłes rozkazánia [*custodita fuerunt praecepta*] Amry/ y káždey fpráwy domu Achábowego/ y chodziłes wedle rad ich/ á przetoż cię dam w fpułtofzenie *BibRadz Mich 6/16*.

Wyrażenie: »rozkazanie ludzkie« = *mandata hominum PolAnt (2): MurzNT Matth 15/9*; O czym [...] y íam Pan Kryftus powiedzieć raczył: Prožno mię chwałá náuczáiąc rofkázánia y vftaw ludzkich. *WujJudConf 107*.

Zestawienie: »pięcioro kościelne rozkazanie« (1): Pięcioro Kościelne rofkázanie. *LatHar ++8v*.

Szeregi: »rozkazanie i dekrety« (1): [*działo się przy*] Pánách wedlug Dołtoieńftwá y Vrzędów/ które trzymáią w Rádách/ rofkázaniu/ y Dekréciéch Króleftwá náłzého [...] ná tym íiedzących: y przy ínfzych téż wysłzého opifáných/ y ínfzych wiáry godnych Króleftwá náłzého obywatelách. *SarnStat 940*.

»rozkazanie i ustawy« (1): *WujJudConf 107 cf Wyrażenie*.

e. *Wyrażenie zgody, pozwolenie; potwierdzenie; permissio, voluntas PolAnt; edictum Mącz; mandatum JanStat (34) :*

Wyrażenia przyimkowe: »bez, przez, krom rozkazania« = *absque imperio Vulg (8:1:1):* Iam íełt Farao/ przez twego rofkazania nye rułzy żadny ręki albo nogi we włfytkyem Eipcy *HistJóz B2v; RejPs 152v; Leop Gen 41/44; Lántgraw* ták dłuogo klęczáł/ áż wftáł bez rofkázánia/ dziekował Celárzowi *BielKron 230; CzechRozm 253v;* Íáko wy bez rofkázánia nawyżłzego Bífkupá/ y bez namieftniká íego Synod zebráć y czynić możecie? *SkarJedn 146; StryjKron 662; Káius* dał to był wywołáć w woýłku/ żeby włzyłcy z obozu nie wyieždźáli bez íego rofkázánia pod czáfem pałáiącego Słóńcá. *Phil E4*.

~ *Szeregi:* »bez poradzenia i rozkazania« (1): że íie ondzie o woynie nie pytáli/ áni włáfní vczniowie íego/ áni lud Izráelfki/ ktory tego nie potrzebował: wiedzác to dobrze/ że íie y íemu bes ofobliwego porádzénia y rofkázánia BÓżego/ nigdy walczyć nie godziło. *CzechRozm 253v*.

»swowolnie, bez rozkazania« (1): ktorzy zá náłfych czáfów żoftawłfy [!] káplány/ álbo téż nye żoftawłfy/ fwowolnye bez ofobliwego rofkázánia przełożonych kołcyelnych/ íámi íye wkázánye y íne fpráwy á połługi kołcyelne wcyepyáją. *KromRozm III 16v*.~

»do rozkazania« (1): A ci [*aniołowie*] íą záwiázáni z rofkázánia Pánłkiego/ íz onemu ludowi álbo oney kráinie nie dopułzczáią buiáć wedle woley íwoiey/ áż do rofkázánia Pánłkiego. *RejAp 81v*.

»wedle (a. wedlug, a. podle) rozkazania« = *iuxta permissionem a. voluntatem PolAnt (3):* y wízedł [*Aleksander*] do miałta podle rofkazania bífkupa y w kołciele Bogu ofiarę vczynił *BielŻyw 156; Oddáli* potym pieniádze murárzom y rzemięśnikom/ [...] Sydończykom y Thyriyczykom/ áby wożili drzewá cedrowe z Libanu do morzá do Ioppy/ wedlug rofkázánia ktore mieli od Cyrułá Krolá Perłkiego. *BibRadz 1.Esdr 3/7; BudBib 1.Esdr 3/7*.

»z rozkazania« = *de mandato JanStat (10):* Mamy temu wierzić/ że wízelky fluga kołcielny kapłáń odkołciola na to wybrany ma moc íeden iáko drugi opowiadac ludzam odpułczenie grzechow/ y przikázanie boże odpułczac íe żrofkazania bożego/ tim ktorzi ích przełtaią *SeklKat X2v; á* ma wierzić

że mu grzech ięft daremnie odpuszczon źrófkazania á miłofierdzia bożego *SeklKat* X3v, T2v; [*Jetro radzi Mojżeszowi, jak ma zorganizować rody*:] Tho ięlli vczyniřz z rofkazánia Bożego [*Si verbum hoc feceris, et quae praecepit tibi Deus*]/ możęřz potrwać/ y lud ten tym řpokoynieyřzy rozeydźie řie do mieyřcá řwego. *BibRadzEx* 18/23; ktorą [*koronę*] Koronowány ięft Boleřřaw Chábry Krol nářz pierwfzy przez Gándencyuřá [!] Arcybifkupá Gnezneńřkiego/ z rofkazánia Benedykta VII. Papieřżá Rzymřkiego. *OrzRozm* D2v; *BielKron* 311v; A będzie ku takowych źkaradnořci [!] vwiarowaniu rzecz pożyteczná/ yże by im [*młodzieńcykom*] mało mowić przykazowáno/ y iźby rzatko mowili/ á wřzakolź áź z rofkazania. *KwiatKsięż* C2v; *SarnStat* 376.

~ *Szereg*: »z rofkazania i dozwołenia« [*szyk 1:1*] (2): A ięřliby kto [...] do mieyřcá řadowęgo nie ku prořżeniu pozwu áni z ofobliwęgo dozwołenia y rofkazánia Sędźięgo [*de ... licentia et mandato JanStat* 490] iákkolwiek řmiáłořciá áłbo vporem przyřdź miał: tedy [...] *SarnStat* 784; *SkarKaz* 119a.~

»nad rofkazanie« (6): Przyřřło potym ná to iź Romulus zábił brátá/ iź nád ięgo rofkazánie przekop mieyřki przeřkoczył. *BielKron* 98v, 100v; Aby teřz řadnemu z ludu/ [...] nie godziło řię [...] / ábo řię przeciwić rofkázowánium ięgo/ ábo wřczynáć zgromádzeniá burzliwe nád rofkazánie ięgo [*convocare conventum in regione sine ipso*] *BudBib* 1.*Mach* 14/44; *SkarŻyw* 193, 194.

~ *Szereg*: »nad wołá i rofkazanie« (1): A iźby teřz nigdy nád wołá ięgo y rofkazánie/ walki przeciw nikomu nie podnořili: niechcáli y ludu vtráćić: y řámi ná walce zgináć. *CzechRozm* 255v.~

»z rofkazaniem« (1):

~ *Szereg*: »ze zwolá a rofkazaniem« (1): gdy go pothim pythál stharostha pana mego, sczyyem by tho dozwołenyem czynyl yesly ze swolyá a rofkazanyem V.C.M. abo nye. *LibLeg* 7/33v.~

»za rofkazaniem« (3): Bona ex edicto possidere, W máyętnořć cziyę zá rofkazánium krolewřkim wiechác y dzierzeć. *Mącz* 314b; Mamy Godzinki iey/ ták od Koncylium Kláremonteńřkiego/ iáko y zá rofkazánium Piuřá piątego Papieřża/ ná řwiát pożytecznie wydáne *LatHar* 506, [+11]v.

f. *Rada, zalecenie; pouczenie, wskazówka; lex Vulg* (19) : Praeceptus, Roskazánium vprzedzony. *Mącz* 36d; Przetocć *Homerus* powieda być rzecz niesłufzná/ áby zwirzchny Pan miał cáłá noc řpác/ ktorego obronie wiele ludźi poruczono/ á ná ktorego řtáránium naleźá naywięřřze řpráwy. [...] Ktore rofkazánie/ iź naleźy wřzytkim ktorzi ná prořtá do cnoty drogę nářtąpili/ tedy y owřzem naywięřcey naleźy przednieyřzym w Rzeczyřpolitey Pánom *ModrzBaz* 26v.

Ze zdaniem przydawkowym referujícím treřć rofkazu (1): To rofkazánie záłecamci řynu Tymotheuřzu/ to ięft/ ábyř wedle prorocřwa ktore przeřřly o tobie/ walczył przez nie onym dobrym woiowánium. *BibRadz* 1.*Tim* 1/18.

Z przytoczeniem (1): Tych dwunařcię pořřał Iezus/ dawřzy im rofkazánia [*denuncians eis*]/ mowiac/ Ná drogę pogánow nie vdawayćie řię/ y do miářth Sámárythanow nie chodźcie. Ale ráczey idźcie do owiec ktore zginęly z domu Izráelřkiego. *BibRadz Matth* 10/5.

Zwroty: »dać rofkazanie; rofkazanie dane« = *praecipere PolAnt* [*szyk zmienny*] (1;1): Nie nábywayćie złothá áni řrebrá/ áni miedźi w trzořy wářze. (*marg*) Było to rofkazánie Apořthołom dáne ná on czás/ áby thym wolniey vrząd řwoy řpráwowáli. (-) *BibRadz Matth* 10/9, *Matth* 10/5.

»rozkazania naśladować« (1): A wżákoż y to obaczác/ że nam y to dał ná przykład/ ábychmy w flufznych rzeczach y tych rodzicow fwych cielesnych nie odftępowáli/ á s poczćiwostí rofkazánia ich náfládowáli/ á zwláfczčá kthoreby nie było nád wolą Bogá Oycá náfzego. *RejPos* 40v.

»nie opuszczać rozkazania« (1): Záchoway fynu moy przykazánia oycá twego/ á nieopulfczay rofkazánia [*ne dimittas legem*] máthki twoiey. *Leop Prov* 6/20.

»pamiętać na rozkazanie« (1): A przetofz teras fynu moy pámiętay ná moje rofkazánia [*memor esto praeceptorum meorum*]/ á niech nigdy nie będą wygládzone zfercá twego. *BudBib Tob* 4/20.

»pełnić rozkazanie« (1): Wżák oycze moy do tych lat od dziecínftwa mego Y flufzyłem, y byłem powolnym cí żáwždy, Strzegąc y záwżze pełniąc rofkazánie twoie *CiekPotr* 20.

»wolej rozkazania pilnować« (1): IEłfcze mi pierworodna fzwaczká nie doroflá/ [...] Ktorąby/ zacna Páni/ flufzna oddác tobie/ Byś ią do fwey posługi wyćwiczyła fobie. Aby fię w Fraucymerze twoim wychowálá/ Woley rofkazánia twego pilnowálá *ZbylPrzygkt* v.

»słuchać rozkazania« (1): Słuchay fynu rofkazánia oycá twego/ á nieodmiátay práwá mátki twey. *SkarŻyw* 456.»strzec rozkazanie« (1): *CiekPotr* 20 cf »pełnić rozkazanie«.

»rozkazanie (za)chowac« (2): *BiałKat* 386v; Vfáiąc iż iego rofkazánie záchowáią. Nápomina/ áby fię odłączáli od Chrześcijánow nieporządnych y niepoflufznych. *WujNT* 2.*Thess* 3 arg.

Wyrażenia: »ojcowskie rozkazanie« (1): W zamyśle fwym vczynić to álbo więc owo, Mniemałem że mi wolno: ále kiedy twoie Oycowfkie rofkazánie przyftąpiło, záwżze Miałem ia to zá flufzną, y zá rzecz powinna, Abyć vmył moy flufzył, czynił wolą twoię. *CiekPotr* 20.

»wola rozkazania« (1): *ZbylPrzygkt* v cf »wolej rozkazania pilnować«.

Szereg: »nauka i rozkazanie« (1): Dźiękuięc zá pracą/ kthórás około mnie podiał/ ftárác fye o thym będą/ iáko twą náukę/ y rofkazánié chowác będą *BiałKat* 386v.

Wyrażenia przyimkowe: »według rozkazania« (2): Ale iesly by nam czo rofkazowali czinić czo by było przeciw panu Bogu y przikazaniu iego/ niepowyńniłmy ich fluchać. Ale ym wedluk rofkazania flwiętego Pyotra mamy odpowiedzieć [...] więcieiem boga powinieñ fluchać niz człowieka pan Bog mi tego zakazał nieczinić/ ati my to każeż czuić [!] nieuflucham cię wtim *SeklKat* I; *SeklWyzn* f3v.

»z rozkazania« (2):

~ *Szeregi*: »z rozkazania i przykazania« (1): Aczinięc to niezwymjflu mego Ale z rofkazania y przikazania Pawła Świętego Ktory vćzi Dizatkam młodim naprzod dawać miekke a flotkie pokarmy to yeft znofną aprofta náukę wedluk proftego rozumu Ludfkiego *RejKupSekl* a3v.

»z rozkazania a upominania« (1): [*Numa Pompilius*] Práwá y flufzby kościelne vftáwił/ áby tym trwálrze były/ powieđał iż co czynił á vftáwiał/ czynił z rofkazánia á vpominánia boginiey Egerzey. *BielKron* 101.~

»za rozkazaniem« (1): Náđ to/ niech y to vpátruią/ by záś vwłócząc flpráwam ták flzláchetnégo Królá/ niepfowáli zdánia wielkich y flwiętych ludzi: zá których rofkazániem tá woyná Wárnienfka podnioflá fię bylá *OrzJan* 121.

g. *Wezwanie, apel* (1) : (*marg*) Poczyna fię rofkazánie pobudzáiące ku Bożey chwale á ku wyznawányu dobrodzieyftw iego/ zá ktore vftáwicżnye Páná chwalić á iemu dzyekowác mamy. (–)

RAduycie sie fprawiedliwi w łafce Páná fwego/ A flufznie sie chłubić macie wy fercá práwego. *LubPs H4v*.

3. *Orzeczenie sądowe, wyrok; imperium Vulg, PolAnt* [w tym: czyje (6) – pron poss (4), G sb i pron (2)] (7) :

Zwrot: »rozkazaniu być posłuszen« (1): SRzodki ktorými przekonány Práwem/ ku dofyć vczynieniu ma być przywiedzion thy fą. Winá pieniężna/ Fantowánie/ w Imienie wwiązánie/ rękoiemftwo: ná ofátetek gdzieby przekonány Práwem rofkazánium Sędziego dobrowolnie niebył poflufzen/ álbo fy e flugom Vrzędowym fprzećiwiał: tedy zbroyną ręką/ á gwałtem ma być do więźnienia wzięt/ y tám poty záchowan/ aż by ofądzoney rzeczy dofyć vczynił. *GroicPorz cc4*.

Wyrażenie: »rozkazanie urzędowe« (1): ktorzy [prześladowcy Kościoła Bożego] bez vrzędu/ bez mocy y władzey Duchowney y świeckiey/ Kościoły łupią/ Plebánie puftořą/ kápłany wymiátuią/ dobrá kościelne łobie świętokráyřkim obyczaiem przywłařzczią. řadnego ná nas przekonánia y rofkazánia vrzędownego/ y nie fprawiedliwego ná koniec/ nie máiac *SkarŻyw 81*.

Szereg: »przekonanie i rozkazanie« (1): *SkarŻyw 81 cf Wyrażenie*.

a. *O wyroku Boskim* (5) : Rácž yuž powřtác możny Bože z rofkazányem twoim/ Ktoeř wřfem ludzynom przykazał [...]/ A zeydą fie narodowie do ciebie w gromádę/ Gdy zácžnyeřz przećiw złořnikom Pánye twoyę rádę *LubPs B6*.

Wyrażenia: »egzekutor rozkazania« (1): Poydžie tež zá Pánem [na Sądzie Ořtatecznym] iedno czarne woýřko řtráfřliwe/ kátowřkie/ dyabłow y duchow złyř/ ktorzy poydą [...] z naczyniámi piekielnymi [...] do wiazánia y karánia nieprzyziációł Chryřtuřowych. Bo y oni fą exekutorowie rofkazánia iego. *SkarKaz 6a*.

»nieomyłne rozkazanie« (1): wřřechmocna mowá twoiá Pánie [...] mieć oftry nieomyłne rofkazánie [insimulatum imperium] twoie nioląc/ y ftoiac/ wřřyřtkie káty nápełniłá řmiercią *Leop Sap 18/16*.

W przén (3) : *Leop Sap 18/16; BudBib Sap 18/16*; Nikt mnie podnieřć nie može/ iedno ty řam Pánie/ Nic potłumić/ iedno twe wřalfne rofkazánie *GrabowSet E4v*.

4. *Upowaźnienie, pełnomocnictwo; mandatum JanStat* (5) :

Zwrot: »mieć rozkazanie« (1): A wřzyřcy Królowie potomkowie nářzy y dźiedzice w roku po Koronáciiey řwey álbo przyięcia Króřtwa/ tákže Wielkié Křięęę Litewřkié dźięřeyřze ná řadánie řtrony/ która będžie mieć ofobliwé rofkazánié [per Nuncios speciale mandatum habentes *JanStat 858*]/ tákowy pokóy wieczny przyięgámi vtwięrdźić y vmocnić będą powinni. *SarnStat 1080*.

Wyrażenie: »osobliwe rozkazanie« (1): *SarnStat 1080 cf Zwrot*.

Wyrażenia przyimkowe: »z rozkazania [czyjego]« (2): *LibLeg 11/140v*; wřřákže [biskupi i kápłani] nie mogą być pořwięceni y pořtanowieni/ iedno od Bifkupow: iáko tu oto Tytus z rofkazánia Páwłá S. nie tylko pořwiacał y řtanowił/ ále y obierał kápłany. *WujNT 744*.

»z rozkazaniem« (1):

~ *Szereg*: »z mocą i z rozkazaniem« (1): iefly przerzeczonich Xiąřtw pořłowie, na blyřko przyřly Siem, zupelną moczą y zrofkazaniem pořłany náfie by tho ku pozyřtku koronnemu przyřli. *ConPiotr 35*.~

»za rozkazaniem [czyim]« (1): wytąpił Litawer Chreptowic Wielkiego Xięstwa Márzzałek nawyzłzy/ ten mu [Aleksandrowi] goły miecz [...] podawiając za rozkazaniem wżytkich Pánow Litewfkich ty fłowá mowił: Weźmi Xiążę StryjKron 667.

5. Władza (14) :

G sg w funkcji przydawki: »[czyjego] rozkazania« (1): Tego wylkyego pana yego m. Ia yelth wezir wielky y nad wflitkyemy poddanemy. Czezarza yego m. rozkazanya. Starfii y Hethman Imbrahimbaffa. *MetrKor* 46/117v.

[W połączeniu szeregowym: Abowiem iey Miłość. będącz zoftawiona i f lynam przelł Czezarza iego Miłość. [...] w Siedmigroczkiewy i wtey częłczy Vegierfkiewy zięmie, ktora ielł za Czifá miala od iego Miłości wýtká wladzá i fwierzchność i rozkazania *ListyPol* I <1546>/351.]

Zwroty: »pod [czyim] rozkazaniem być« (1): Wy Apoštołowie fwiátá tego/ fpráwiedliwi fędziowie/ [...] naboźnie s fercá prošimy/ wyluchaycie prozby náłze/ [...] pod ktorych rozkazaniem/ ielł zbáwienie y niemoc wżyftkich ludzi *KrowObr* 163.

»[w czym a. gdzie] rozkazanie mieć« [szyk zmienny] (1): yfch yegoC.m. bendzye raczil [...] thak opatrzicz yey mcz Kro. Vegyerfká czorke náłfche abi thego wycz mogla S Sinem fznoyem [!] czem yelth od yego Cze. m. kv wichowanyv fthanv yey m. opatrzona. A wthem abi nygd wladzey y rozkazanya nyemyal ymo Volyam Krolyowey yey mczi. *LibLeg* 11/187v; [*ListyPol* I <1546>/351].

»poruczyć w rozkazanie [czyje]« (1): Abowiem co iuż więcey miał vporny á niewdzięczny narod ludzki poznác dobrodzieyftwá od Páná fwoiego/ gdy mu iuż był fwiát podłozył pod nogi iego/ á poruczył gi w rozkazanie iego/ iedno áby był zbáwion/ á wywiedzyon z onego gniewu á przekłęcia Páńfkiego *RejPos* 145v.

»na [czyje] rozkazanie powolny bywać« (1): Rodu ich Carzow ani dzieiow nie piłzá abowiem oni ołdowni fá księzdu Moskiewfkiewy, á z iego woley pany miewaiá y na iego rozkazanie y żywá y powolni bywaiá [*pendent ex arbitrio eius in vivendo*]. *MiechGlab* 75.

»pod [czyje] rozkazanie przyść« (1): ziemiá oná ktora fie Achas brzydził/ [...] miałá być opulzczoná/ to ielł miałá być zwoiowána: zwierzchność fwá ftrádawná ftráćić/ á pod obcych Pánow rozkazanie przyść *CzechRozm* 141.

»z [czyjego] rozkazania wynić« (1): A yellybi yey M. wwęgrzech zoftacz myala. a spodfkarbiego rozkazania winycz chcziala bedzie žádal K. yey M. abi yey M. obyczaj y rade podala, kędi bi ktemv przidz mogly ych m. abi tego podfkarbiego prozna bicz mogla *LibLeg* 10/115.

Wyrażenie: »[komu] w rozkazanie dan« (1): *LibLeg* 11/187 cf *Szereg*.

Szereg: »władza i rozkazanie« (2): yfch aczkolwyek Czezarz yego mcz Krolyowá vegyerfká yey mcz y ssinem yey mczi thak opatrzicz raczil yfch yey m. na them przelthawala ponyewalch tho yey mczi w wladzam y wrozkazanye dano od Czezarza yego mczi bilo. A wfhakofch [...] *LibLeg* 11/187, 11/187v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym*.]

Wyrażenie przyimkowe: »nad rozkazanie [czyje]« (1): bo thi wfhitky Zyemye zlałká Bozá przes mocz y przes schablię swoye wzyelyłmi yako pani tak y wfhiko [!] pospolftwo. wfhitkych ych tam mam yako swe wlałne poddane nad rozkazanie nasche [*księstwo siedmiogrodzkie było pod*

zwierzchnictwem tureckim]. Zaden snych vczynycz ynaczej niemoze yeno tak yako mi rofkazemi tak syę mayą Zachowiwacz. *LibLeg* 11/89.

Przen (1) :

Wyrażenie: »rozkazaniu [czyjemu] poddany« (1): Tym dárom/ przydan iest y czwarty/ który SVBtylnością zową: kthorey mocą/ ciáło rofkazániu dułznemu zupełnie poddáne/ y ktemu iey fłużyć/ y ná iey fkinienie gotowe zówždy będzie. *KuczbKat* 95.

a. Władza jurysdykcyjna (1) :

Zwrot: »pod [czyim] rozkazaniem być« (1): A iestliby w którym mieście álbo miáfteczku vřząd mieyfcki przeciwko przerzeczonéy vřtáwie ważył lie co czynić/ tedy przez Stárořtę nářzého zamkowego/ pod którého rofkazániem y powiátem [*sub cuius iurisdictione et districtu JanStat* 595] tákové miáło y miáfteczko iest/ Burmiřtr ná ten čás będący/ y z iednym Ráycą/ ma byđz poyman y ścięť. *SarnStat* 504.

Szereg: »rozkazanie i powiat« (1): *SarnStat* 504 *cf* *Zwrot*.

b. Moc Boska (2) :

Zwroty: »być w rozkazaniu [czyim]« (1): Y przyřlufzáłoby wřfem národom/ vřtráfřywřfy lie iednemi dziwy niebieřkami zwielką poczćiwolcią ważyć řwięte ymię twoie/ ábowiem y wřchod y záchod wřřyťkich znákw niebieřkich iest wrofkazániu twoiem. *RejPs* 94.

»[co] mieć w rozkazaniu [czyim]« (1): od kogofz mamy řřukac wřpomozenia iedno od ciebie który wřřyťki moznofci nářze mařz w rofkazaniu twoiem *RejPs* 153v.

c. Przewaga, dominacja, panowanie (1) : iż řony nie řą podnożámi/ áni niewolnicámi męřow řwych: Iáko nie řą przednieyřzemi w rofkazániu náđ męře řwe. Co řię řtąd pokázác može/ iže Pan Bog řtworzył niewiářtę nie z głowy/ ále z kořci tey/ ktorą z boku y z pořřzodku wyiáľ/ chcąc to miec/ áby nie były řzędřiochámi. *WerKaz* 287.

6. To, co zostało powiedziane, wypowiedź, słowa; sermo PolAnt [w tym: czyje (8) – G sb i pron (4), pron poss (3), ai poss (1)] (12) : Abowiem to y řam był řrodze rofkazaľ przodkom nářřem/ áby to zówždy czynili ná pámiáťkę dobrodzieyřtwá iego/ ábowiem gdy byli ná puřřczą wywiedzieni/ řlyřřeli ięzyk rofkazánia iego ktorego przed tem nigdy niesřlycháli. *RejPs* 121v; A Priamus Heleny zawoáľ: „[...] Chodź siedzieć [...]. Tyř mnie nic nie jest winna, bog to wřřyťko sprawiľ [...].” Ná te řłowa Helena głos wyrzekła taki: „Wářne jest u mnie, ojczę, twoje rofkazanie, Ale bodajbych była miała złę skonanie, Kiedym ja z twoim synem ná morze wřsiadała, A męřa i ojczyznę miáľ zostawiała. [...]” *KochMon* 25.

Zwrot: »przeciwić się rozkazaniu« (1): álem ia przyiechánia W.M. był pewien: y dla tego niekazałem řie pánom rozchodźiç/ ábyř w.m. dziś z rzeczą řwoiá odpráwić řie mogľ. Řzekľ zátym pan Wapow(ski). Niewiem iáko řłufřnie Miłofciwy pánie tho brzemię włóżyieř w.m. ná mię raczył [...]. Ale kiedyž řie ták w.m. zdáło/ przeciwić řie rofkazániu w.m. nie przyřtoi. *GórnDworz* Evv.

a. Wiadomość [do kogo od kogo, ze zdaniem przydawkowym] (1) :

Szereg: »rozkazanie a poselstwo« (1): Owo mařz moy miły řynacźku rofkazánie á pořelřtvo do ciebie od páná twoiego/ iż ielřieř thák pořtánowiľ řerce řwoie/ ižeř řie rozžáłowaľ tego vpadku řwoiego/ ižeř wyřtápiľ á obrářiľ tákiego Páná á thákiego dobrodzieyiá řwego/ á mařz o nim vpeľną

wiಾರೆ/ á nic nie wąpiałz o fwięty młofierdzyu iego [...]. A ia iáko pofeł od niego/ [...] tedyć fie zá to iścię/ [...] iż iuz zálie małz láfkę iego/ y fwięte młofierdzye iego nád łobą. *RejPos* 120.

b. Oświadczenie (3) :

Zwrot: »rozkazanie uczynić« (1): [*Elawik*] rzekł kniemu: Zdrow bądź Apollonie krolu. Wiefzli wypowiedź Antyochowę o łobie/ á niewiefzli áleć powiem. [...] Y rzekł iemu: Krol Antyoch ták tho rofkazanie wczynił/ á łlubił rzekąc: Ktoby mi Apolloná żywego dał dam iemu pięć łet funtow złotá. *HistRzym* 11.

α. Oświadczenie o mocy prawnej (2) : Ná ten czás tedy Naiáśnieyřzého Páná Króla Polkięgo y iego zacności potomki Króle Polkię [...]/ mocą rofkazania [*vigore mandati JanStat* 908]/ które było złecono zupełnie niektórym ofobam/ które to rofkazanie náłże w rękách Naiáśnieyřzého Króla Iego M. y iego Iáłności Rad zołtawili/ wyználi/ y wyznawamy przez ninieyřzy łift: iż iefł Pánem y obrońcą kościoła náłżego/ Zamków/ Miałt/ y Wáłłalów náłżych *SarnStat* 1124.

c. Zapowiedź, przepowiednia (5) : A prawdálz to/ że wiefczek ma to rofkazanie Od bogów? *GórnTroas* 52.

Zwrot: »wysłać [przez kogo] rozkazanie [komu]« (1): OBiáwienie Iezufa Kriřtułá/ ktore mu dał Bog/ áby ie wkazał łługam łwoim/ tho co fie ma dzieć rychło. A oznaymił tho/ wyłlawřzy rofkazanie łwoie przez Anyoła łwego łłudze łwemu Ianowi *RejAp* 4.

Wyrażenia przyimkowe: »wedle rozkazania« (2): Ktory [*Ezajasz*] wnet zá onymi łlowy ták mowi: Abowim z Syon wynidźye zakon/ á łlowo Páńłkye z Hyeruzálem. Toć łye nye rozumye o zakonye Moizełłowym [...]. Ani teź o páná Kryřtułowym kazányu [...]. Ale o náuce y porzładku ápołłolłkim/ ktory wedle rofkazánya páńłkyego/ od Hyeruzálem poczáwłły po włłyłłkich narodźyech myał łye rozłłryzyć. *KromRozm III* G6; Y vmárl tam Moizełł łługá Iehowy/ w ziemi Moáwłłkiey wedle rofkazania Iehowy [*iuxta sermonem*] (*marg*) Włáłnie/ wedle włłt [*super os*]. (–). *BudBib Deut* 34/5.

»na rozkazanie« (1): Piłze [*prorok Naum*] trzy rozdzyały piłmá łwiętego. W piřwym mowi o gniewie Páńłkim y o pomłcie przećiw Niniwen miáłtu wielkiemu/ ktorzy áć pokutę czynili ná rofkazanie Ionáłzá/ ále potym w więłłze grzechy wpáđli. Przeto ná nie dopułłcił iż łą łkázani od Náłbchodnozora. *BielKron* 93.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (11) :* Imperium. Gebyth. Roskazanie. *Mymer*¹ 11; Imperium, rofkazanye, potestas, iussio *BartBydg* 72b; Monita, Iussa et Praecepta, Nápominiania Przipominiania/ y Rozkazania. *Mqcz* 36d; Impono, Nákládam wkládam/ teź poliecam. [...] Impositus, Włozenie/ poliecenie/ rofkazanie. *Mqcz* 311a; Praescriptio item, Polecenie/ rofkazanie/ zákazanie/ połłtanowienie włławá/ łłatut. Norma regula praescriptio, idem. Praescriptum, idem *Mqcz* 375c, 280c; *Calep* 511a [2 r.] 567a, 634b; ROSKAZANIE. páłrz Przykazanie. *WujNT* Bbbbbb3v.

Cf **ROZKAZ**, **ROZKAZAĆ**